

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.

Γενική Διεύθυνση Έργων

Ταχ. Διεύθυνση : Λ. Συγγρού 194
176 71 Καλλιθέα

Πληροφορίες : Γραφείο Υποστήριξης Δράσης

Τηλέφωνο : 210 7000250

URL : www.digitalsme.gov.gr

**7η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ »
ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ 2.3 “Ψηφιοποίηση των Επιχειρήσεων”,
της Δράσης 16706 “Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων”,
του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0**

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17).
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (L 57/1).
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1).
4. Την υπ' αριθμ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).
5. Την από 9 Ιουλίου 2024 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της στοχευμένης αναθεώρησης (targeted revision) του ΕΣΑΑ για την Ελλάδα (ST 11858/24, ADD 1).
6. Την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1), όπως ισχύει.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως έχει τροποποιηθεί από τους Κανονισμούς (ΕΕ) 1084/2017, 972/2020, 452/2021, 1237/2021 1315/2023 και ισχύει.

**ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ**

Ελλάδα 2.0
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

8. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01)
9. Τον Ν. 4772/2021 «Διενέργεια Γενικών Απογραφών έτους 2021 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού COVID- 19, επείγουσες δημοσιονομικές και φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 17/Α/05-02-2021).
10. Τον Ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ 130/Α/23-07-2021) και ιδίως το άρθρο 189 περί ορισμού της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου ως αρμόδιας για τον έλεγχο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
11. Τον Ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΦΕΚ 135/Α/02-08-2021).
12. Τα Α. 270 έως και Α.281 του Ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 207/Α/27-10-2020) και ιδίως το Α.272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
13. Τον Ν. 4413/2016 «Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94/1/28.3.2014) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 148/Α/08-08-2016).
14. Τον Ν. 3389/2005 «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα» (ΦΕΚ 232/Α/ 22-09-2005).
15. Την υπ' αρ. 134453/23-12-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ» (ΦΕΚ 2857/Β/28-12-2015), όπως εκάστοτε ισχύει.
16. Την υπ' αρ. 35259/24-03-2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (ΦΕΚ 1197/Β/29-03-2021).
17. Την υπ' αρ. 119126ΕΞ2021 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με θέμα: "Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας" (ΦΕΚ 4498/Β/29-09-2021), όπως ισχύει.
18. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Απόφαση Υπ. Οικονομικών με Αρ. Πρωτ: 120141ΕΞ2021 / ΥΠΟΙΚ 30-09-2021 - ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ0), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. 52415 ΕΞ 2022 (ΦΕΚ 1927/Β/19-04-2022) και 188159 ΕΞ2022/21.12.2022 (ΦΕΚ Β' 6973) Αποφάσεις του Αναπληρωτή Υπ. Οικονομικών και ισχύει.
19. Τον Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει δυνάμει των διατάξεων του Ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36/Β/09-03-2021).
20. Τον Ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 184/Α/23-09-2020).
21. Τον Ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το υποκεφάλαιο 3 - Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων - Ανακατανομές πιστώσεων έργων, Ανάλυση υποχρεώσεων, Εκτέλεση προϋπολογισμού (ΦΕΚ 143/Α/28-06-2014).
22. Τον Ν. 4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013» (ΦΕΚ 107/Α/09-05-2013).

23. Τον ν. 5026/2023 «Υποβολή των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) και οικονομικών συμφερόντων - Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις.» (Α' 45).
24. Τον Ν. 4622/2019 "Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία & διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων & της κεντρικής δημόσιας διοίκησης" και άλλες διατάξεις. (ΦΕΚ 133/Α/2019).
25. Τον Ν. 3419/2005 "Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας" (ΦΕΚ 297/Α/06-12-2005).
26. Τον Ν. 4635/2019 (ιδίως άρθρα 85 επ.) "Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 167/Α/2019).
27. Το Π.Δ. 28/2015 "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία» ΦΕΚ (34/Α/23-03-2015).
28. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119).
29. Τον Ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137/Α/29-08-2019).
30. Τον Ν. 3429/2005 «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.)» ΦΕΚ (314/Α/27-12-2005), όπως τροποποιήθηκε από Α.31, Κεφ. Β, Ν. 4465/2017 (ΦΕΚ 47/Α/04-04-2017) και «Αριθ. 30422/ΕΓΔΕΚΟ 342 «Εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 του ν. 3429/2005 της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» ΦΕΚ (967/Β/21-07-2006).
31. Το Α.24 του Ν. 2860/2000 «Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του κοινοτικού πλαισίου στήριξης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 251/Α/14-11-2000), όπως τροποποιήθηκε με το Α.32 του Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013» (ΦΕΚ 267/Α/03-12-2007), συμπληρώθηκε με το Α.59, παρ. 17 του Ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014 - 2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 265/Α/23-12-2014) και ισχύει.
32. Το Α.1, παρ. 2.1 του ΠΔ 81 "Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων." (ΦΕΚ 119/Α/08-07-2019).
33. Το Α.39 του Ν. 4578/2018 «Μείωση ασφαλιστικών εισφορών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 200/Α/2018).
34. Καταστατικό της μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.", όπως εγκρίθηκε και ανακοινώθηκε με Αρ. Πρωτ. Γ.Ε.ΜΗ.: 3437047/11-11-2024.
35. Τον Κανονισμό της μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας "Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.", ο οποίος εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 43345 ΕΞ 2021 Απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Έγκριση του Κανονισμού της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.», με κατάργηση της υπό στοιχεία 13845 ΕΞ 2021/12.05.2021 υπουργικής απόφασης με θέμα: «Έγκριση του Κανονισμού της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.», με κατάργηση της υπό στοιχεία 252/ΓΔΟΔΥ/ΔΔΥ/2020/22-1-2020 υπουργικής απόφασης «Έγκριση του Κανονισμού της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.», με κατάργηση της υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/ΚτΠ/οικ. 21588/04-11-2011 (Β' 2541) υπουργικής απόφασης «Κανονισμός της Ανώνυμης Εταιρείας "Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε."», όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/οικ 35181/11-11-2015 (Β' 2532) κοινή υπουργική απόφαση «Τροποποίηση άρθρων του Κανονισμού της Ανώνυμης Εταιρείας "Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε."» (Β' 164)» ΦΕΚ 2060/Β'/2021))» (ΦΕΚ 5807/Β/10-12-2021).

36. Την υπ' αρ. 42/13-02-2026 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με θέμα: «Ορισμός Προέδρου, Διευθύνοντος Συμβούλου και λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του καταστατικού της εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.» και καθορισμός της θητείας αυτών».
37. Την υπ' αρ. 1112/13-02-2026 Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου της «Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.» σε σώμα.
38. Την με αρ. πρωτ. Γ.Ε.ΜΗ.: 4022975/18-02-2026 Ανακοίνωση καταχώρισης της υπ' αρ. 42/13-02-2026 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και της υπ' αρ. 1112/13-02-2026 Συγκρότησης Διοικητικού Συμβουλίου της «Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.».
39. Απόφαση του ΔΣ της ΚτΠ Μ.Α.Ε. κατά την υπ' αρ. 857/26-08-2022 Συνεδρίασή του, με θέμα γενικές εξουσιοδοτήσεις προς Διευθύνοντα Σύμβουλο (Θέμα 2.2).
40. Το Άρθρο 10 του ν. 4918/2022 (ΦΕΚ Α'68/31-03-2022) «Υλοποίηση Προγραμμάτων για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
41. Την από 16-12-2021 Προγραμματική Συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της ΚτΠ Μ.Α.Ε. για το Έργο «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Επιχειρήσεων».
42. Την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 17646/10-02-2022 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών για την Ένταξη του Έργου με τίτλο «Βιομηχανικές Πλατφόρμες Δεδομένων» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5161112) της Δράσης 16706- «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: ΩΤΠΧΗ-Ρ19).
43. Την υπ' αρ. πρωτ. ΕΠΑΝΕΠ16224/15-02-2022 (ΚτΠ ΕΙΣ 2527/15-02-2022) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων έγκρισης ένταξης στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2022, στη ΣΑΤΑ 063. (ΑΔΑ: 993Φ46ΜΤΛΡ-Α78).
44. Την υπ' αρ. 3345 Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη Δράση «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.» (ΦΕΚ 2798/Β'/06-06-2022), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
45. Την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 68677ΕΞ2022/19-05-2022 (ΚτΠ ΕΙΣ 8629/19-05-2022) Γνωμοδότηση επί σχεδίων προσκλήσεων υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης (ΓΝ 080/2022).
46. Την απόφαση του ΔΣ της ΚτΠ Μ.Α.Ε. κατά την 842/01-06-2022 Συνεδρίαση του.
47. Την υπ' αριθ. 10285/10-06-2022 Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων» της Δράσης 16706 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (ΑΔΑ: Ψ8ΦΛ469Η4Σ-ΙΗΚ),
48. Την υπ' αριθ. 13924/03-08-2022 1^η Τροποποίηση Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων» της Δράσης 16706 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: ΡΘΒΟ469Η4Σ-ΣΖΘ),
49. Την υπ' αριθ. 15757/13-09-2022 (ΟΕ 13-09-2022) 2^η Τροποποίηση Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων» της Δράσης 16706 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: 6ΠΜ1469Η4Σ-ΡΜ0),
50. Την υπ' αριθ. 27020/18-12-2023 3^η Τροποποίηση Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων» της Δράσης 16706 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: ΨΚ8Φ469Η4Σ-04Β),

51. Την υπ' αριθ. 9834/24.04.2024 4^η Τροποποίηση Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων» της Δράσης 16706 "Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων", του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: 98ΤΧ469Η4Σ-ΝΓΧ)
52. Την υπ' αριθ. 25632/12.11.2024 5^η Τροποποίηση Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων» της Δράσης 16706 "Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων", του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: 9ΕΓΧ469Η4Σ-ΡΨΔ)
53. Την υπ' αριθ. 21660/15.09.2025 6^η Τροποποίηση Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων» της Δράσης 16706 "Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων", του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: Ρ95Ν469Η4Σ-ΑΦΟ)
54. Την υπ' αριθ 5032/06-03-2026 (38890ΕΞ2026/ ΥΠΕΘΟΟ 06-03-2026) Έγκριση 7ης τροποποίησης πρόσκλησης για το Υποέργο «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» Α/Α 1 του Έργου «Βιομηχανικές Πλατφόρμες Δεδομένων» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5161112) της Δράσης «16706 - Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την τροποποίηση της υπ' αριθ. 10285/10-06-2022 Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων» της Δράσης 16706 "Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων", του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, όπως ισχύει, ως ακολούθως:

A. Στην παράγραφο 9.6 «Παρακολούθηση Έργων», ενότητα 9.6.3 «Επαληθεύσεις», της συνημμένης Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» στο τέλος της λίστας των δικαιολογητικών και στοιχείων που συνοδεύουν το Αίτημα επαλήθευσης/ Πιστοποίησης δαπανών προστίθεται νέα κουκίδα (bullet point):

«...»

- *Βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή (προαιρετικά), η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα και τις οδηγίες του Παραρτήματος ΙΧ της Πρόσκλησης.*

«...»

B. Στην παράγραφο 9.7 «Τροποποιήσεις» της συνημμένης Πρόσκλησης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», η επισήμανση στο τέλος του εδαφίου **B**:

«...»

*Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης υποβάλλονται μέχρι και **ενενήντα (90)** ημερολογιακές ημέρες πριν τη συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του ενισχυόμενου έργου.*

«...»

τροποποιείται ως εξής:

«...»

Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης υποβάλλονται μέχρι και **ενενήντα (90)** ημερολογιακές ημέρες πριν τη συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του ενισχυόμενου έργου. Ο Φορέας Υλοποίησης (ΚΤΠ Μ.Α.Ε.) δύναται να παραλαμβάνει Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης τα οποία υποβάλλονται εκπρόθεσμα εκ μέρους των δικαιούχων, μεριμνώντας για την κατά το δυνατό έγκαιρη διαχείριση αυτών. Σε περίπτωση όμως εκπρόθεσμης υποβολής, οι δικαιούχοι αναγνωρίζουν ότι τυχόν καθυστερήσεις στα επόμενα στάδια δεν συνιστούν ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης.

...»

Γ. Στη συνημμένη Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την Ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, προστίθεται Παράρτημα ΙΧ, με τίτλο: «Υπόδειγμα Βεβαίωσης Ορκωτού Ελεγκτή».

Δ. Στην παράγραφο 3.1 «Επισκόπηση διαδικασίας τροποποιήσεων» του συνημμένου στην παρούσα Απόφαση Οδηγού Υλοποίησης, η προτελευταία παράγραφος τροποποιείται ως ακολούθως:

«...

Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης υποβάλλονται μέχρι και **ενενήντα (90)** ημερολογιακές ημέρες πριν τη συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του ενισχυόμενου έργου. Ο Φορέας Υλοποίησης (ΚΤΠ Μ.Α.Ε.) δύναται να παραλαμβάνει Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης τα οποία υποβάλλονται εκπρόθεσμα εκ μέρους των δικαιούχων, μεριμνώντας για την κατά το δυνατό έγκαιρη διαχείριση αυτών. Σε περίπτωση όμως εκπρόθεσμης υποβολής, οι δικαιούχοι αναγνωρίζουν ότι τυχόν καθυστερήσεις στα επόμενα στάδια δεν συνιστούν ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης.

...»

Ε. Στην παράγραφο 4 «Αιτήματα Επαλήθευσης» και ειδικότερα στην υποπαράγραφο 4.1. «Επισκόπηση» του συνημμένου Οδηγού Υλοποίησης, στο τέλος της λίστας των δικαιολογητικών και στοιχείων που συνοδεύουν το Αίτημα επαλήθευσης/ Πιστοποίησης δαπανών προστίθεται νέα κουκίδα (bullet point):

«...

- Βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή (προαιρετικά), η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα και τις οδηγίες του Παραρτήματος ΙΧ της Πρόσκλησης. Το κόστος έκδοσης της βεβαίωσης ορκωτού ελεγκτή δεν είναι επιλέξιμο προς επιχορήγηση.

...»

Στην ίδια παράγραφο επικαιροποιείται το Σχήμα 6, με την προσθήκη της προαιρετικής Βεβαίωσης Ορκωτού ελεγκτή στην Ομάδα των συνοδευτικών αρχείων.

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στην με αριθ. πρωτ. 10285/10-06-2022 Πρόσκληση του Προγράμματος «Ανάπτυξη ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Τροποποίησης αποτελεί η συνημμένη Πρόσκληση του Προγράμματος και τα Παραρτήματα αυτής.

Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Σταύρος Ασθενίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Φορέας Υλοποίησης
«Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.»
Διεύθυνση Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων

Ταχ. Διεύθυνση : Λ. Συγγρού 194
17671, Καλλιθέα

Πληροφορίες : Γραφείο Υποστήριξης Δράσης

Τηλέφωνο : 2107001420

URL : Digitalsme.gov.gr

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»

ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ 2.3 “Ψηφιοποίηση των Επιχειρήσεων”,
της Δράσης 16706 “Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων”,
του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ
«ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΦΟΡΟΡΙΑΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.»

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (L 57/17).
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (L 57/1).
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (L 193/1).
4. Την υπ' αριθμ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).
5. Την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1), όπως ισχύει.
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως έχει τροποποιηθεί από τους Κανονισμούς (ΕΕ) 1084/2017, 972/2020, 452/2021, 1237/2021, 1315/2023 και ισχύει.
7. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01)
8. Τον Ν. 4772/2021 «Διενέργεια Γενικών Απογραφών έτους 2021 από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού COVID- 19, επείγουσες δημοσιονομικές και φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 17/Α/05-02-2021).
9. Τον Ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ 130/Α/23-07-2021) και ιδίως το άρθρο 189 περί ορισμού της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου ως αρμόδιας για τον έλεγχο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
10. Τον Ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΦΕΚ 135/Α/02-08-2021).
11. Τα Α. 270 έως και Α.281 του Ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 207/Α/27-10-2020) και ιδίως το Α.272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
12. Τον Ν. 4413/2016 «Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94/1/28.3.2014) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 148/Α/2016).
13. Τον Ν. 3389/2005 «Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα» (ΦΕΚ 232/Α/ 22-09-2005).
14. Την υπ' αρ. 134453/23-12-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ» (ΦΕΚ 2857/Β/28-12-2015), όπως εκάστοτε ισχύει.

15. Την υπ' αρ. 35259/24-03-2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (ΦΕΚ 1197/Β/29-03-2021).
16. Την υπ' αρ. 119126ΕΞ2021 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών με θέμα: "Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας" (ΦΕΚ 4498/Β/29-09-2021), όπως ισχύει.
17. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Απόφαση Υπ. Οικονομικών με Αρ. Πρωτ: 120141ΕΞ2021 / ΥΠΟΙΚ 30-09-2021 - ΑΔΑ: 6ΝΞ3Η-ΨΘ0), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. 52415 ΕΞ 2022 (ΦΕΚ 1927/Β/19-04-2022) και 188159 ΕΞ2022/21.12.2022 (ΦΕΚ Β' 6973) Αποφάσεις του Αναπληρωτή Υπ. Οικονομικών και ισχύει.
18. Τον Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ 147/Α/08-08-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει δυνάμει των διατάξεων του Ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36/Β/09-03-2021).
19. Τον Ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 184/Α/23-09-2020).
20. Τον Ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το υποκεφάλαιο 3 - Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων - Ανακατανομές πιστώσεων έργων, Ανάλυση υποχρεώσεων, Εκτέλεση προϋπολογισμού (ΦΕΚ 143/Α/28-06-2014).
21. Τον Ν. 4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013» (ΦΕΚ 107/Α/09-05-2013).
22. Τον Ν. 3213/2003 "Δήλωση και έλεγχος περιουσιακής κατάστασης βουλευτών, δημόσιων λειτουργών και υπαλλήλων, ιδιοκτητών μέσων μαζικής ενημέρωσης και άλλων κατηγοριών προσώπων." (ΦΕΚ 309/Α/31-12-2003), όπως τούτος τροποποιήθηκε και ισχύει.
23. Τον Ν. 4622/2019 "Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία & διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων & της κεντρικής δημόσιας διοίκησης" και άλλες διατάξεις. (ΦΕΚ 133/Α/2019).
24. Τον Ν. 3419/2005 "Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας" (ΦΕΚ 297/Α/06-12-2005).
25. Τον Ν. 4635/2019 (ιδίως των άρθρων 85 επ.) "Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 167/Α/30-10-2019).
26. Το Π.Δ. 28/2015 "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία» ΦΕΚ (34/Α/23-03-2015).
27. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119).
28. Τον Ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137/Α/29-08-2019).
29. Τον Ν. 3429/2005 «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.)» ΦΕΚ (314/Α/27-12-2005), όπως τροποποιήθηκε από Α.31, Κεφ. Β, Ν. 4465/2017 (ΦΕΚ 47/Α/04-04-2017) και «Αριθ. 30422/ΕΓΔΕΚΟ 342 «Εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 του ν. 3429/2005 της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» ΦΕΚ (967/Β/21-07-2006).

30. Το Α.1, παρ. 2.1 του ΠΔ 81 "Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων." (ΦΕΚ 119/Α/08-07-2019).
31. Το Α.24 του Ν. 2860/2000 «Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του κοινοτικού πλαισίου στήριξης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 251/Α/14-11-2000), όπως τροποποιήθηκε με το Α.32 του Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013» (ΦΕΚ 267/Α/03-12-2007), συμπληρώθηκε με το Α.59, παρ. 17 του Ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014 - 2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 265/Α/23-12-2014) και ισχύει.
32. Το Α.39 του Ν. 4578/2018 «Μείωση ασφαλιστικών εισφορών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 200/Α/2018).
33. Καταστατικό της μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.", όπως εγκρίθηκε και ανακοινώθηκε με Αρ. Πρωτ. Γ.Ε.ΜΗ.: 3437047/11-11-2024.
34. Τον Κανονισμό της μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας "Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.", ο οποίος εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 43345 ΕΞ 2021 Απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Έγκριση του Κανονισμού της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.», με κατάργηση της υπό στοιχεία 13845 ΕΞ 2021/12.05.2021 υπουργικής απόφασης με θέμα: «Έγκριση του Κανονισμού της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.», με κατάργηση της υπό στοιχεία 252/ΓΔΟΔΥ/ΔΔΥ/2020/22-1-2020 υπουργικής απόφασης «Έγκριση του Κανονισμού της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.», με κατάργηση της υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/ΚτΠ/οικ. 21588/04-11-2011 (Β' 2541) υπουργικής απόφασης «Κανονισμός της Ανώνυμης Εταιρείας "Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε."», όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία ΔΙΔΚ/οικ 35181/11-11-2015 (Β' 2532) κοινή υπουργική απόφαση «Τροποποίηση άρθρων του Κανονισμού της Ανώνυμης Εταιρείας "Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε."» (Β' 164)» ΦΕΚ 2060/Β'/2021))» (ΦΕΚ 5807/Β/10-12-2021).
35. Υπ' αρ. 4151/05-08-2022 Απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα: "Ανανέωση της θητείας του Προέδρου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας «Κοινωνία της Πληροφορίας ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.»" (ΦΕΚ 752/ΥΟΔΔ/24.08.2022).
36. Απόφαση του ΔΣ της ΚτΠ Μ.Α.Ε. κατά την υπ' αρ. 856/25-08-2022 Συνεδρίασή του, με θέμα Εκλογή Διευθύνοντος Συμβούλου (Θέμα 1).
37. Απόφαση του ΔΣ της ΚτΠ Μ.Α.Ε. κατά την υπ' αρ. 857/26-08-2022 Συνεδρίασή του, με θέμα γενικές εξουσιοδοτήσεις προς Διευθύνοντα Σύμβουλο (Θέμα 2.2).
38. Το Άρθρο 10 του ν. 4918/2022 (ΦΕΚ Α'68/31-03-2022) «Υλοποίηση Προγραμμάτων για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
39. Την από 16-12-2021 Προγραμματική Συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και της ΚτΠ Μ.Α.Ε. για το Έργο «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Επιχειρήσεων».
40. Την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 17646/10-02-2022 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών για την Ένταξη του Έργου με τίτλο «Βιομηχανικές Πλατφόρμες Δεδομένων» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5161112) της Δράσης 16706- «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: ΩΤΠΧΗ-Ρ19).
41. Την υπ' αρ. πρωτ. ΕΠΑΝΕΠ16224/15-02-2022 (ΚτΠ ΕΙΣ 2527/15-02-2022) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων έγκρισης ένταξης στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2022, στη ΣΑΤΑ 063. (ΑΔΑ: 993Φ46ΜΤΛΡ-Α78).
42. Την υπ' αρ. 3345 Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη Δράση «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων»» (ΦΕΚ 2798/Β'/06-06-2022), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

43. Την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 68677ΕΞ2022/19-05-2022 (ΚτΠ ΕΙΣ 8628/19-05-2022) Γνωμοδότηση επί σχεδίων προσκλήσεων υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης (ΓΝ 080/2022).
44. Την απόφαση του ΔΣ της ΚτΠ Μ.Α.Ε. κατά την 842/01-06-2022 Συνεδρίαση του.

ΚΑΛΕΙ

Τους δυνητικούς Δικαιούχους του Προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» του Άξονα 2.3 «Ψηφιοποίηση των Επιχειρήσεων», της Δράσης 16706 «Ψηφιακών Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, για την υποβολή Αιτήσεων Χρηματοδότησης, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και διαδικασίες του Οδηγού Εφαρμογής Προγράμματος (Παράρτημα Ι), ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Σκοπός του Προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» είναι η **ενίσχυση της ψηφιακής παραγωγικής ικανότητας** στη χώρα με νέα προϊόντα και υπηρεσίες, και η **ενίσχυση της εξωστρέφειας** των Ελληνικών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διάθεση ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών.

Το Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» ενισχύει επενδυτικά σχέδια για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που εμπίπτουν στον κλάδο πληροφορικής και επικοινωνιών, αποσκοπώντας:

- στην ενίσχυση της υγιούς επιχειρηματικότητας με την κατάλληλη αξιοποίηση των ΤΠΕ,
- στην ενδυνάμωση του κλάδου πληροφορικής (σε όρους ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας).
- στη δημιουργία νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας με ισχυρή εμπορική προοπτική και βιωσιμότητα.

Για τον σκοπό αυτό, το Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» θα παρέχει ενισχύσεις, υπό τη μορφή επιχορηγήσεων, για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που καλύπτουν όλο τον κύκλο ανάπτυξης νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών και εμπεριέχουν:

- **Προπαρασκευαστικές δραστηριότητες** (ενδεικτικά: έρευνα αγοράς, μελέτη σκοπιμότητας, ενέργειες απόκτησης νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη των νέων προϊόντων),
- **Δραστηριότητες Ανάπτυξης** των νέων ψηφιακών προϊόντων/ υπηρεσιών,
- **Συμπληρωματικές δραστηριότητες** Εμπορικής αξιοποίησης των νέων προϊόντων και υπηρεσιών

Οι ενισχύσεις διατίθενται στο πλαίσιο του Κανονισμού αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως ισχύει και ειδικότερα βάσει των άρθρων 19, 25, 28 και 29 του Κανονισμού (Γ.Α.Κ.).

Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος (συνολική Δημόσια Δαπάνη) ανέρχεται σε **145.000.000,00 ευρώ**. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για τη Δράση του ΤΑΑ – 16706 με τίτλο: «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU. Έχει ενταχθεί στο ΕΣΑΑ με την αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 17646/10-02-2022 απόφαση ένταξης του έργου (ΑΔΑ: ΩΤΠΧΗ-Ρ19), με τίτλο «Βιομηχανικές Πλατφόρμες Δεδομένων» και κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5161112.

Αιτήσεις Χρηματοδότησης μπορούν να υποβάλλονται από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις από την **Τετάρτη 22 Ιουνίου 2022**, έως και το **Σάββατο 31 Δεκεμβρίου 2022**.

Στον Οδηγό του Προγράμματος (Παράρτημα Ι της παρούσης), καταγράφονται αναλυτικά:

- οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής (κριτήρια επιλεξιμότητας) των δυνητικών δικαιούχων των ενισχύσεων καθώς και όλες οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν από πλευράς τους σε όλα τα επιμέρους στάδια υλοποίησης του Προγράμματος που τους αφορούν,
- καθώς και οτιδήποτε αφορά στη διαχείριση και υλοποίησή του Προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών».

Στο πλαίσιο του Προγράμματος τηρείται η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν. 4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".

Τα στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης, με βάση το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται μέσω του διαδικτυακού τόπου του Προγράμματος (<https://digitalsme.gov.gr>) καθώς και μέσω του γραφείου υποστήριξης κατά τις ώρες 09:00-17:00 στο τηλέφωνο.: 2107001420

Η Πρόσκληση του Προγράμματος θα δημοσιευτεί στις ιστοσελίδες:

- του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (<https://mindigital.gr/>),
- της ΚτΠ ΜΑΕ (<https://www.ktpae.gr>),
- του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (<https://greece20.gov.gr/>)

Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Σταύρος Ασθενίδης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**«Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και
Υπηρεσιών»**

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**

Δράση Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0
16706 - «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Επιχειρήσεων»
Έργο: «Βιομηχανικές Πλατφόρμες Δεδομένων» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5161112)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	18
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΒΑΣΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	22
1.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	22
1.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	23
1.3 ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	28
1.4 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	28
1.5 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	29
2 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	30
2.1 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	30
2.2 ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	31
3 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ	33
3.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	33
3.2 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ E&A	34
3.3 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	35
4 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ/ ΎΝΤΑΣΗ ΕΝΊΣΧΥΣΗΣ.....	37
4.1 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΈΡΓΩΝ	37
4.2 ΈΤΔΟΣ ΚΑΙ ΎΝΤΑΣΗ ΕΝΊΣΧΥΣΗΣ	37
4.3 ΊΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	37
5 ΕΠΊΣΚΟΠΗΣΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΊΩΝ, ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΊΩΝ ΚΑΙ ΎΝΤΑΣΗΣ ΕΝΊΣΧΥΣΗΣ	39
6 ΔΊΑΡΚΕΙΑ ΈΡΓΩΝ	40
7 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΔΊΑΔΙΚΑΣΊΑ ΎΝΤΑΞΗΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.....	40
7.1 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	40
8 ΑΡΜΌΔΙΑ ΎΡΓΑΝΑ	46
9 ΔΊΑΔΙΚΑΣΊΕΣ ΎΛΟΠΟΊΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	47
9.1 ΎΠΟΒΟΛΗ ΑΊΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΊΟΤΗΣΗΣ	47
9.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΊΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΊΟΤΗΣΗΣ.....	49
9.2.1 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΊΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΊΟΤΗΣΗΣ.....	49
9.2.2 ΘΈΜΑΤΑ ΣΎΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΊΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΜΑΔΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΊΩΝ.....	50
9.3 ΈΚΔΟΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ.....	51
9.4 ΎΠΟΒΟΛΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΈΓΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΊΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΊΟΤΗΣΗΣ.....	51
9.4.1 ΔΊΑΔΙΚΑΣΊΕΣ ΎΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΛΈΓΧΟΥ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΈΓΚΡΙΣΗΣ	51
9.4.2 ΘΈΜΑΤΑ ΣΎΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΊΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΜΑΔΩΝ ΧΕΊΡΙΣΜΟΥ ΈΡΓΩΝ	53
9.5 ΈΚΔΟΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΎΝΤΑΞΗΣ.....	53
9.6 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΈΡΓΩΝ	54
9.6.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΊΣΗΜΑΝΣΕΊΣ	54
9.6.2 ΟΡΟΣΗΜΑ ΟΛΟΚΛΉΡΩΣΗΣ	55
9.6.3 ΕΠΑΛΗΘΕΎΣΕΊΣ.....	56
9.6.4 ΔΊΑΔΙΚΑΣΊΑ ΔΙΕΝΕΡΓΕΊΑΣ ΕΠΑΛΗΘΕΎΣΕΩΝ.....	57
9.7 ΤΡΟΠΟΠΟΊΗΣΕΊΣ	58
9.8 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΊΣΧΥΣΗΣ.....	59
9.8.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΡΥΘΜΊΣΕΊΣ	59

9.8.2	ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	60
9.9	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΈΡΓΩΝ	61
9.10	ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	62
10	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	63
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	64
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΠΙΛ'ΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΕΠ'ΕΝΔΥΣΗΣ	65
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΟΡΙΣΜ'ΟΣ ΜΜΕ	72
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΥΠ'ΟΔΕΙΓΜΑ Α'ΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔ'ΟΤΗΣΗΣ	76
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΥΠ'ΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤ'ΥΠΟΥ «ΠΕΡΙΓΡΑΦ'Η ΦΥΣΙΚΟ'Υ ΑΝΤΙΚΕΙΜ'ΕΝΟΥ»	82
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΈΓΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ Α'ΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔ'ΟΤΗΣΗΣ.....	83
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΤΕΚΜΗΡ'ΙΩΣΗ ΕΠΑΛ'ΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝ'ΩΝ	87
11	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛ'Η ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡ'ΗΓΗΣΗΣ.....	90
12	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII ΥΠ'ΟΔΕΙΓΜΑ Δ'ΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ	91
13	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ ΥΠ'ΟΔΕΙΓΜΑ ΒΕΒΑ'ΙΩΣΗΣ ΟΡΚΩΤΟ'Υ ΕΛΕΓΚΤ'Η	98

1 Εισαγωγή – Βασικά δεδομένα Προγράμματος

1.1 Σκοπός και αντικείμενο

Ο κλάδος των ψηφιακών τεχνολογιών αποτελεί έναν από τους πλέον δυναμικούς κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας. Ο κλάδος συμβάλει ευθέως στο 8% του ΑΕΠ της χώρας, οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι μεταξύ των υψηλότερων στη χώρα (6,1% μεταξύ 2017 – 2021 σε όρους CAGR), ενώ η παραγωγικότητα της εργασίας είναι διπλάσια του μέσου όρου του συνόλου της οικονομίας της χώρας και αρκετά ψηλότερα του αντίστοιχου μέσου όρου των χωρών του ΟΟΣΑ.

Ταυτόχρονα, υπό ένα ευρύτερα Ευρωπαϊκό ή διεθνές πρίσμα, ο κλάδος καλείται να αντιμετωπίσει σημαντικές ευκαιρίες και προκλήσεις. Ειδικότερα:

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιμετωπίζει τις ψηφιακές τεχνολογίες ως κομβικής σημασίας για την επίτευξη της Ευρωπαϊκής Αναπτυξιακής Στρατηγικής και την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας της Ευρώπης, επενδύοντας σημαντικά στην ενίσχυση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, μέσω Προγραμμάτων όπως το Horizon Europe, το Digital Europe, κ.ά., καθώς και μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.
- Σε αυτό το αναπτυξιακό πλαίσιο, η χώρα μας επιδεικνύει έλλειμμα ενσωμάτωσης των ψηφιακών τεχνολογιών στην Οικονομία και Κοινωνία¹, ενώ παράλληλα, ο κλάδος εμφανίζει ισχυρά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης της εξωστρέφειάς του, καθώς, μέχρι σήμερα καλύπτει κατά κανόνα τις εγχώριες ανάγκες.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω αναπτυξιακές παραμέτρους, σκοπός του Προγράμματος «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» είναι η **ενίσχυση της ψηφιακής παραγωγικής ικανότητας** στη χώρα με νέα προϊόντα και υπηρεσίες, και η **ενίσχυση της εξωστρέφειας** των Ελληνικών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διάθεση ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών.

Ειδικότερα:

Το Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» ενισχύει επενδυτικά σχέδια για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που εμπίπτουν στον κλάδο πληροφορικής και επικοινωνιών, αποσκοπώντας:

- στην ενίσχυση της υγιούς επιχειρηματικότητας μέσω της αξιοποίησης των ΤΠΕ,
- στην ενδυνάμωση του κλάδου ΤΠΕ (σε όρους ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας).
- στη δημιουργία νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας με ισχυρή εμπορική προοπτική και βιωσιμότητα.

Για τον σκοπό αυτό, το Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» θα παρέχει ενισχύσεις, υπό τη μορφή επιχορηγήσεων, για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που καλύπτουν όλο τον κύκλο ανάπτυξης ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών (new product development) και εμπεριέχουν:

- **Προπαρασκευαστικές δραστηριότητες** (ενδεικτικά: έρευνα αγοράς, μελέτη σκοπιμότητας, ενέργειες απόκτησης νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη των νέων προϊόντων),
- **Δραστηριότητες Ανάπτυξης** των νέων ψηφιακών προϊόντων/ υπηρεσιών,
- **Συμπληρωματικές δραστηριότητες** Εμπορικής αξιοποίησης των νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

¹ Βλ. ενδεικτικά <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-greece>.

Συνοπτική παρουσίαση Δράσης

Τίτλος και Περιγραφή Προγράμματος	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Τίτλος Δράσης	16706 – Ψηφιακός Μετασχηματισμός των ΜΜΕ
Στόχος Δράσης	Στήριξη 200 ΜΜΕ
Ολοκλήρωση Δράσης	2ο Τρίμηνο 2025
Δείκτης	RRFCIO6.1 - μικρομεσαίες επιχειρήσεις που λαμβάνουν στήριξη με σκοπό την ανάπτυξη ψηφιακών προϊόντων
Συνολική Δημόσια Δαπάνη	145.000.000.00€
Καθεστώς Ενίσχυσης	Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός

1.2 Βασικοί Ορισμοί

Στο πλαίσιο του Προγράμματος υιοθετούνται οι κάτωθι ορισμοί:

Όρος	Ορισμός
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης με την οποία αποκτήθηκε το δικαίωμα αξιοποίησης του Προγράμματος.
Βιομηχανική Έρευνα	<p>Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί είτε στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών είτε στη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, σε οποιονδήποτε τομέα, τεχνολογία, βιομηχανία ή κλάδο (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των ψηφιακών βιομηχανιών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους).</p> <p>Η βιομηχανική έρευνα περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να συμπεριλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα και ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών</p>
ΓΑΚ (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός)	Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως έχει τροποποιηθεί από τους Κανονισμούς (ΕΕ) 1084/2017, 972/2020, 452/2021, 1237/2021, 1315/2023 και ισχύει.

Όρος	Ορισμός
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση επενδυτικών έργων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Διαδικαστική Καινοτομία	Η εφαρμογή νέας ή σημαντικά βελτιωμένης μεθόδου παραγωγής ή διανομής (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών αλλαγών στις τεχνικές, τον εξοπλισμό ή το λογισμικό) - στο επίπεδο της επιχείρησης (σε επίπεδο ομίλου στον συγκεκριμένο βιομηχανικό τομέα στον ΕΟΧ), μεταξύ άλλων, για παράδειγμα με τη χρήση νέων ή καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών ή λύσεων. Από τον παρόντα ορισμό εξαιρούνται οι ελάσσονες αλλαγές ή βελτιώσεις, η αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή της ικανότητας παροχής υπηρεσιών μέσω της προσθήκης μεταποιητικών ή εφοδιαστικών συστημάτων που είναι σε μεγάλο βαθμό όμοια με αυτά που χρησιμοποιούνται ήδη, η παύση χρήσης μιας διεργασίας, η απλή αντικατάσταση ή επέκταση κεφαλαίου, οι αλλαγές που απορρέουν αμιγώς από αλλαγές στις τιμές των συντελεστών, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη, ή κατά τόπους προσαρμογή, οι τακτικές, εποχικές και άλλες κυκλικές αλλαγές, καθώς και η εμπορία νέων ή ουσιαδώς βελτιωμένων προϊόντων
Δράση	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από την Δράση 16706: Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Επιχειρήσεων. Κάθε Δράση, μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων πράξεων.
Δικαιούχοι	<p>Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και λαμβάνουν την προβλεπόμενη κατά περίπτωση ενίσχυση. Διακρίνονται ως εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Δυνητικοί Δικαιούχοι: Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα και υποβάλουν Αίτηση Χρηματοδότησης. ▪ Προσωρινοί Δικαιούχοι: Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες μετά τη διαδικασία αξιολόγησης κατατάσσονται σε θέση που επιτρέπει τη χρηματοδότησή τους και καλούνται να υποβάλουν τα αναγκαία Δικαιολογητικά Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης. ▪ Δικαιούχοι: Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες, μετά και τον έλεγχο των Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, εντάσσονται στο Πρόγραμμα με Απόφαση του Φορέα Υλοποίησης, υλοποιούν το εγκεκριμένο Επενδυτικό Σχέδιο σύμφωνα με τις προβλέψεις και τους περιορισμούς της παρούσας Πρόσκλησης και λαμβάνουν την προβλεπόμενη κατά περίπτωση ενίσχυση.

Όρος	Ορισμός
Δραστηριότητες E&A	<p>Δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης. Περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - τη Βασική Έρευνα - τη Βιομηχανική Έρευνα - την Πειραματική Ανάπτυξη - την εκπόνηση Μελέτης Σκοπιμότητας. <p>Το παρόν Πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες Βασικής Έρευνας. Οι ορισμοί των λοιπών δραστηριοτήτων Έρευνας και Ανάπτυξης παρατίθενται σε άλλα σημεία του παρόντα πίνακα.</p>
E.E.	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας)	Μονάδα Μέτρησης της Απασχόλησης σε μία επιχείρηση η οποία ισοδυναμεί με έναν (1) εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης σε ετήσια βάση. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ.
Έναρξη Εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Ένταση Ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων
Επιχείρηση	Κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα
ΕΣΑΑ Ελλάδα 2.0.	Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 εγκρίθηκε στις 13 Ιουλίου 2021 από το Συμβούλιο Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin).
Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ)	Ηλεκτρονική Πλατφόρμα που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων ενισχύσεων και είναι σύμφωνη με το ΣΔΕ του ΕΣΑΑ Ελλάδα 2.0.
Ιδιωτική Συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας
Κρατική Ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
Μελέτη Σκοπιμότητας	Η αξιολόγηση και ανάλυση της δυναμικής ενός έργου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.

Όρος	Ορισμός
Μικρές Και Μεσαίες Επιχειρήσεις	<p>Επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους (ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.</p> <p>Ο αναλυτικός ορισμός και τα αναλυτικότερα κριτήρια που αφορούν την ιδιότητα της Μικρής και Μεσαίας Επιχείρησης παρατίθενται στο Παράρτημα Ι του Προγράμματος.</p>
Οικονομική Δραστηριότητα	Κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά
Οργανωτική Καινοτομία	<p>Η εφαρμογή νέας οργανωτικής μεθόδου στο επίπεδο της επιχείρησης (σε επίπεδο ομίλου στον συγκεκριμένο βιομηχανικό τομέα στον ΕΟΧ), της οργάνωσης του χώρου εργασίας ή των εξωτερικών σχέσεων, μεταξύ άλλων, για παράδειγμα, με τη χρήση νέων ή καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών. Από τον παρόντα ορισμό εξαιρούνται οι αλλαγές που βασίζονται σε οργανωτικές μεθόδους που ήδη χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση, οι αλλαγές στη στρατηγική διαχείρισης, οι συγχωνεύσεις και εξαγορές, η παύση χρήσης μιας διεργασίας, η απλή αντικατάσταση ή επέκταση κεφαλαίου, οι αλλαγές που απορρέουν αμιγώς από αλλαγές στις τιμές των συντελεστών, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη, η κατά τόπους προσαρμογή, οι τακτικές, εποχικές και άλλες κυκλικές αλλαγές και η εμπορία νέων ή ουσιωδώς βελτιωμένων προϊόντων.</p>
Πειραματική Ανάπτυξη	<p>Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφιστάμενων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, σε οποιονδήποτε τομέα, τεχνολογία, βιομηχανία ή κλάδο (περιλαμβανομένων, ενδεικτικά, των ψηφιακών βιομηχανιών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους ή υπολογιστικής παρυφών). Μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.</p> <p>Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Στα ανωτέρω μπορεί να συμπεριλαμβάνεται η ανάπτυξη εμπορικά εκμεταλλεύσιμου πρωτοτύπου ή πιλοτικού σχεδίου που συνιστά κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και το οποίο είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθεί και να χρησιμοποιηθεί μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης.</p> <p>Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.</p>
Πραγματικός Δικαιούχος (ν. 4557/2018, όπως ισχύει)	Το ή τα φυσικά πρόσωπα στα οποία τελικά ανήκει ένα νομικό πρόσωπο (εταιρεία) ή τα οποία ελέγχουν αυτή δια της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως ικανού ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή άλλων ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον κοιμιστή ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα.

Όρος	Ορισμός
Προβληματική Επιχείρηση	<p>Επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΓΑΚ και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ιδίως στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο·</p> <p>β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·</p> <p>γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της.</p> <p>δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης</p>
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, όπως έχει καθοριστεί με την υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β' 4498) απόφαση του αρμόδιου Υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του ΤΑΑ, όπως ισχύει.
Τήρηση Ίσων αποστάσεων	Συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.
Φορέας Υλοποίησης	Η «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε» (ΚτΠ ΜΑΕ)
Φορέας Χρηματοδότησης	Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

1.3 Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων

Στο πλαίσιο του προγράμματος «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» η Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. θα συλλέγει και θα επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου:

α) να επιτελέσει τα καθήκοντά της τα οποία εκτελεί προς το δημόσιο συμφέρον (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων) και

β) να επικοινωνεί κατάλληλα με τα υποκείμενα των δεδομένων για σκοπούς συναφείς με το παρόν Πρόγραμμα.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται στην Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. εκούσια από τα ίδια τα υποκείμενα των δεδομένων. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που αυτά διαβιβάζονται στην Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. από άλλες δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να προβεί σε ενέργειες που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της. Η υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στο Πρόγραμμα συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε., για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρημένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, κ.α.)

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης συνιστά ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση προς την Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, τα οποία και τηρούνται για τους ανωτέρω σκοπούς καθώς και:

1. για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων και δεικτών, καθώς και
2. για το σκοπό της αξιολόγησης του Προγράμματος, ένταξης, παρακολούθησης και ολοκλήρωσης της συγχρηματοδοτούμενης αίτησης
3. τη δημοσίευση των απολύτως αναγκαιών δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων και την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

1.4 Κανονιστικό Πλαίσιο υλοποίησης

Το Πρόγραμμα υλοποιείται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – ΓΑΚ), όπως έχει τροποποιηθεί από τους Κανονισμούς (ΕΕ) 1084/2017, 972/2020, 452/2021, 1237/2021, 1315/2023 και ισχύει.

Οι όροι και οι επιμέρους προϋποθέσεις του Κανονισμού ισχύουν συμπληρωματικά με τις ρυθμίσεις της παρούσας Πρόσκλησης (στο βαθμό που δεν αναφέρονται ήδη ρητά).

Το Κανονιστικό Πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος περιλαμβάνει επιπλέον:

- την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01)
- το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το οποίο καθορίστηκε με την υπ' αριθ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (4498/Β') Απόφαση του αρμόδιου Υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης,

- την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 17646/10-02-2022 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών για την Ένταξη του Έργου με τίτλο «Βιομηχανικές Πλατφόρμες Δεδομένων» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5161112) της Δράσης 16706- «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. (ΑΔΑ: ΩΤΠΧΗ-Ρ19), όπως ισχύει,
- το λοιπό θεσμικό πλαίσιο που αποτυπώνεται στην υπ' αριθ. 3345 Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη Δράση Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» (ΦΕΚ 2798/Β'/06-06-2022), όπως ισχύει, και στην Παρούσα Πρόσκληση.

1.5 Προϋπολογισμός Προγράμματος

Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος (συνολική Δημόσια Δαπάνη) ανέρχεται σε **145.000.000,00 ευρώ**. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ειδικότερα από τη Δράση ΤΑΑ – 16706 με τίτλο: «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», βάσει της υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΟΙΚ 17646/10-02-2022 απόφαση ένταξης του έργου (ΑΔΑ: ΩΤΠΧΗ-Ρ19).

Το ύψος των εγκεκριμένων αιτήσεων δε δύναται να υπερβαίνει τον προϋπολογισμό του Προγράμματος, όπως κάθε φορά τροποποιείται και ισχύει.

2 Δικαιούχοι του Προγράμματος

2.1 Προϋποθέσεις Συμμετοχής – Κριτήρια Επιλεξιμότητας

Στο πλαίσιο του Προγράμματος ενισχύονται υφιστάμενες ιδιωτικές Επιχειρήσεις που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, και για τις οποίες συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Έχουν την έδρα τους ή υποκατάστημα στην Ελληνική Επικράτεια με ελληνικό ΑΦΜ.
- ii. Είναι ενεργές κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης Χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα.
- iii. Έχουν ιδρυθεί/ συσταθεί πριν την ημερομηνία υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης στο Πρόγραμμα.
- iv. Συνιστούν νομική οντότητα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, Ατομική Επιχείρηση, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση, Συνεταιρισμός) ή Ατομική Επιχείρηση και τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία.
- v. Ασκούν οικονομική δραστηριότητα σε όλους τους κλάδους τη οικονομίας, προσφέροντας προϊόντα και υπηρεσίες σε δεδομένη αγορά και εμπίπτουν στους κανόνες του εμπορικού δικαίου.
  - Ως επιλέξιμες οικονομικές δραστηριότητες για τους σκοπούς του Προγράμματος νοούνται αποκλειστικά οι δραστηριότητες του κλάδου Πληροφορικής, όπως αναλύονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας Πρόσκλησης. Οι ΚΑΔ του Παραρτήματος Ι πρέπει να είναι ενεργοί πριν την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Προτάσεις μπορούν να υποβληθούν από επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα που ασκείται στην ελεύθερη αγορά.
  - Προτάσεις δεν μπορούν να υποβληθούν από οντότητες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που ασκούν δραστηριότητες μη εμπορικού χαρακτήρα, όπως δραστηριότητες δημόσιας διοίκησης και υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, δραστηριότητες τυχερών παιχνιδιών, οργανώσεων, δραστηριότητες νοικοκυριών, καθώς και δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών, που εμπίπτουν στους ΚΑΔ που ακολουθούν, καθώς και στο σύνολο των υποδιαίρεσών τους.

Κωδικός	Περιγραφή
84	Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση
92	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα
94	Δραστηριότητες οργανώσεων
97	Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού
98	Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών
99	Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων
00	Έλλειψη δραστηριότητας

- Επίσης, στο πλαίσιο του Προγράμματος δεν ενισχύονται δραστηριότητες που αντίκεινται στην εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), όπως αναλυτικότερα περιγράφονται στο Παράρτημα Ι.
- vi. Λειτουργούν νόμιμα και συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία, διαθέτοντας, εφόσον τους ζητηθεί, το κατάλληλο έγγραφο τεκμηρίωσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας, την τυχόν κατά περίπτωση προβλεπόμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση, κλπ.).
  - vii. Είναι πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει (βλ. Παράρτημα ΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης).
  - viii. Δεν βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
  - ix. Δεν εκκρεμεί εις βάρος τους διαδικασία ανάκτησης κρατικής ενίσχυσης.

- x. Δεν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης ή έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης και έχουν αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και δεν υπόκεινται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.
- xi. Δεν είναι προβληματικές επιχειρήσεις, κατά τον ορισμό του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 και το με Α.Π. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής». Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 1 παρ. 4 περίπτωση γ) του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, το Πρόγραμμα μπορεί κατά παρέκκλιση να απευθύνεται και σε επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2021.
- xii. Δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017 (137/Α) βάσει του οποίου: οι δυνητικοί δικαιούχοι αποκλείονται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώς ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από Ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, εντός 2 ετών πριν την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης:
- α) τρεις πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις διενεργηθέντες ελέγχους, ή
  - β) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους.
- Οι υπό α' και β' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ.
- xiii. Υποβάλουν πρόταση για την **ανάπτυξη νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών** τα οποία θα αξιοποιήσουν εμπορικά, στο πλαίσιο της οποίας δεσμεύονται:
- a. ότι κανένα τμήμα του επενδυτικού έργου δεν έχει ξεκινήσει να υλοποιείται πριν την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης²,
  - b. ότι θα ενεργοποιήσουν – εφόσον δεν υφίσταται ήδη κατά τη φάση υποβολής πρότασης – επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης, σύμφωνα με την ανάλυση του Παραρτήματος Ι, πριν την ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Κάθε επιχείρηση (διακριτό ΑΦΜ) μπορεί να υποβάλλει μόνο **μία (1)** πρόταση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος.

2.2 Επιβεβαίωση τήρησης κριτηρίων επιλεξιμότητας Δικαιούχων

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρ. **2.1** ανωτέρω ελέγχονται ως ακολούθως:

- Μέσω άντλησης των αναγκαίων πληροφοριών από τρίτα συστήματα του Δημοσίου, όπως Taxisnet ή ΓΕΜΗ. Για τον σκοπό αυτό, με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στο Πρόγραμμα δίνεται η συγκατάθεση για την αναζήτηση των αναγκαίων στοιχείων εκ μέρους του Προγράμματος μέσω άντλησης των αναγκαίων πληροφοριών από τρίτα συστήματα του Δημοσίου.

² Ως «Έναρξη Επένδυσης» νοείται: Το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των εργασιών που αφορούν στην επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών (άρθρο 2 παρ. 50 Γ.Α.Κ.).

- Μέσω υποβολής σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης σε ηλεκτρονική μορφή κατά τη φάση υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης,
- Μέσω υποβολής των απαραίτητων Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, εκ μέρους των αρχικά εγκεκριμένων επιχειρήσεων, σύμφωνα με την ανάλυση της παραγράφου **9.4** κατωτέρω.

Σε κάθε περίπτωση, ο υποβάλλων την Αίτηση Χρηματοδότησης για λογαριασμό της επιχείρησης είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την ορθότητα και ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλει, ιδιαίτερα δε για:

- τα στοιχεία ταυτοποίησης της επιχείρησης,
- την κάλυψη των αναγκαίων προϋποθέσεων συμμετοχής,

σύμφωνα με τους όρους της παρούσας ενότητας.

3 Επιλέξιμες Ενέργειες και δαπάνες

3.1 Επιλέξιμες Ενέργειες

Το Πρόγραμμα ενισχύει επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εμπορική αξιοποίηση **νέων, καινοτόμων, ψηφιακών** προϊόντων και υπηρεσιών που βασίζονται σε σύγχρονες τεχνολογίες με στόχο, μεταξύ άλλων, τη λειτουργία νεοφυπολογιστικών υποδομών και υπηρεσιών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την αξιοποίηση υποδομών και υπηρεσιών Cloud, την ανάπτυξη διαδικτυακών υπηρεσιών λογισμικού. Απώτερος στόχος του Προγράμματος είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου ΤΠΕ, μέσω της προσφοράς σύγχρονων, ποιοτικά αναβαθμισμένων προϊόντων, που δύναται να σταθούν επάξια τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά.

Τα ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες που θα συμπεριληφθούν στα επενδυτικά σχέδια, θα πρέπει να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Μπορεί να απευθύνονται τόσο σε μεμονωμένους καταναλωτές (B2C), όσο και σε άλλες επιχειρήσεις (B2B/ B2B2C). Δεν αποκλείονται περιπτώσεις κάθετων/ εξειδικευμένων αγορών. Σε κάθε περίπτωση, απευθύνονται σε σαφώς ορισμένη δυνητική πελατειακή βάση και καλύπτουν διαπιστωμένες και πραγματικές ανάγκες της αγοράς – στόχου.
- Τεκμηριώνουν την ιδιότητα του «προϊόντος», διακρίνονται δηλαδή μεταξύ άλλων από προκαθορισμένη λειτουργικότητα ενσωματωμένη στη βασική λύση πριν την όποια προσαρμογή ανά πελάτη, υψηλό βαθμό τυποποίησης, επαναληψιμότητα στον τρόπο διάθεσης/ εφαρμογής τους ανά πελάτη, διακριτή και αναγνωρίσιμη ονομασία (branding), οδικό χάρτη εξέλιξης (product roadmap), τυποποιημένη μεθοδολογία καθορισμού της σύνθεσης (configuration) και της τιμολόγησης αυτής (pricing), επαρκή τεκμηρίωση, καθώς και δυνατότητα ένταξης σε μία συγκεκριμένη αγορά (κατηγορία προϊόντων).
- Δημιουργείται προστιθέμενη (τεχνολογική) αξία στο πλαίσιο του επενδυτικού σχεδίου. Για παράδειγμα, δε θεωρείται επιλέξιμη η επένδυση που προβλέπει τη διάθεση υφιστάμενων τεχνολογικών λύσεων απλώς υπό άλλη μορφή ή εμπορική ονομασία (repackaging, white labeling κλπ.). Αντίθετα, θεωρείται επιλέξιμη η επένδυση που δημιουργεί:
  - ένα νέο προϊόν που δεν υπήρχε ή υπήρχε μόνο ως βασική ιδέα/ πρωτότυπο (proof of concept/ prototype),
  - μία ριζικά ανανεωμένη έκδοση υφιστάμενου προϊόντος βασισμένη σε καινοτόμες τεχνολογίες. Η αναφορά σε «ανανεωμένη έκδοση» δεν καλύπτει τη δημιουργία νέων εκδόσεων (releases/ versions) στο πλαίσιο της συνήθους εξέλιξης ενός προϊόντος, αλλά αφορά επενδύσεις ριζικού ανασχεδιασμού (π.χ: μεταφορά legacy προϊόντος σε νέα αρχιτεκτονική ή άλλο stack, cloud native, multitenant, API enabled).
  - ένα εντελώς νέο module προϊόντος με ξεχωριστή λειτουργικότητα, το οποίο μπορεί να ενσωματωθεί σε υφιστάμενη οικογένεια προϊόντων (ενδεικτικά: νέο ERP/ CRM module που προστίθεται σε υφιστάμενη σουίτα).
- Είναι τεχνολογικά άρτια και αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες. Ακολουθούν καλές πρακτικές στον τομέα τους όσον αφορά την αρχιτεκτονική, τον τρόπο ανάπτυξης και διάθεσης, που επιτρέπουν την κλιμάκωση σε μεγάλο αριθμό πελατών (στις περιπτώσεις που έχει εφαρμογή) και διευκολύνουν την εξέλιξή τους.
- Διαθέτουν στο τέλος της επένδυσης επαρκή λειτουργικότητα (σε σχέση με το σκοπό για τον οποίο προορίζονται) που επιτρέπουν την εμπορική τους διάθεση στην αγορά (minimum marketable products).
- Χρησιμοποιούνται στο τέλος της επένδυσης από πραγματικούς πελάτες/χρήστες, έστω και πιλοτικούς.

Στο πλαίσιο των επενδυτικών σχεδίων ενισχύονται οι ακόλουθες Δραστηριότητες (Δ):

- **Δ.1.: Προπαρασκευαστικές δραστηριότητες**, που προηγούνται της κυρίως ανάπτυξης του προϊόντος:
  - Δ.1.1.: Εκπόνηση Μελέτης Σκοπιμότητας, με αντικείμενο την επιβεβαίωση της τεχνικής επάρκειας και οικονομικής βιωσιμότητας, καθώς και τη διερεύνηση των επιμέρους παραμέτρων εμπορικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του Έργου.
  - Δ.1.2.: Διενέργεια έρευνας αγοράς.
  - Δ.1.3.: Ενέργειες ερευνητικού χαρακτήρα που έχουν ως αντικείμενο την απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη των νέων προϊόντων (ενδεικτικά: κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον, εργαστηριακές προσομοιώσεις, κλπ), για τις οποίες τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητά τους με βάση την ειδική φύση και τις απαιτήσεις του έργου.
- **Δ.2.: Ανάπτυξη του προϊόντος**, που αποτελεί και τον κύριο κορμό της επένδυσης:
  - Δ.2.1.: Ανάλυση και Λειτουργικός Σχεδιασμός.
  - Δ.2.2.: Τεχνικός Σχεδιασμός - Υλοποίηση του προϊόντος.
  - Δ.2.3.: Τυποποίηση, ετοιμασία για διάθεση (packaging, provisioning κλπ.)
- **Δ.3.: Εμπορική αξιοποίηση**
  - Δ.3.1.: Διασφάλιση δικαιωμάτων εμπορικής και πνευματικής ιδιοκτησίας.
  - Δ.3.2.: Συμμετοχή σε Εμπορικές Εκθέσεις.
  - Δ.3.3.: Λοιπές Ενέργειες Προώθησης και Δημοσιότητας.

Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η εκάστοτε ενίσχυση είναι αναγκαία και ότι χρησιμεύει ως κίνητρο για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παρούσα Δράση, δεν είναι επιλέξιμες επενδύσεις τις οποίες ούτως ή άλλως θα ανέπτυξε ο δικαιούχος υπό τις επικρατούσες στην αγορά συνθήκες.

Για το λόγο αυτό, επισημαίνεται ότι **δεν θα πρέπει να έχουν γίνει ενέργειες που σχετίζονται με την εφαρμογή του προτεινόμενου επιχειρησιακού σχεδίου πριν την ημερομηνία υποβολής** της σχετικής πρότασης στο πλαίσιο της Δράσης.

3.2 Κατανομή επιλέξιμων ενεργειών σε Δραστηριότητες E&A

Ενέργειες για την ανάπτυξη νέων Προϊόντων (Product Development)

Για τους σκοπούς του Προγράμματος, οι επενδυτικές ενέργειες για την ανάπτυξη νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών της προηγούμενης παραγράφου αντιστοιχούν σε δραστηριότητες «Πειραματικής Ανάπτυξης» του άρθρου 25 Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης).

Εξαίρεση αποτελούν:

- Αναγκαίες Προπαρασκευαστικές Ενέργειες ερευνητικού χαρακτήρα που έχουν ως αντικείμενο την απόκτηση **νέων γνώσεων και δεξιοτήτων** για την ανάπτυξη των νέων προϊόντων (αντιστοιχούν στις Δραστηριότητες Δ.1.3. της αμέσως προηγούμενης παραγράφου), για τις οποίες:
  - τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητά τους με βάση την ειδική φύση και τις απαιτήσεις του έργου,
  - η αναγκαία δέσμευση πόρων δεν θα ξεπερνά το **15%** του συνολικού προϋπολογισμού του Έργου.
- Δραστηριότητες εκπόνησης Μελέτης Σκοπιμότητας (αντιστοιχούν στις Δραστηριότητες Δ.1.1. της αμέσως προηγούμενης παραγράφου), με αντικείμενο τη διερεύνηση των επιμέρους παραμέτρων εμπορικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του Έργου, με κόστος που δεν θα ξεπερνά το **10%** του προϋπολογισμού του Έργου και έως €40.000,00.

- Δραστηριότητες Διαδικαστικής και Οργανωτικής Καινοτομίας του άρθρου 29 Καν. (ΕΕ) 651/2014 (αντιστοιχούν στις Δραστηριότητες Δ.2.1. της αμέσως προηγούμενης παραγράφου), με κόστος που δεν θα ξεπερνά το **5%** του προϋπολογισμού του Έργου.

Συμπληρωματικές Ενέργειες Προστασίας και Προώθησης (Protection & Promotion Activities)

Για την καλύτερη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου, οι επενδυτικές ενέργειες, μπορούν επίσης να συμπεριλάβουν:

- την απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού (άρθρο 28 Καν. (ΕΕ) 651/2014 - Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ), με κόστος που δεν θα ξεπερνά το **5%** του προϋπολογισμού του Έργου και έως ποσού €10.000,00 για την πρώτη αίτηση και έως €4.000,00 για κάθε επόμενη αίτηση.
- τη συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού (άρθρο 19 Καν. (ΕΕ) 651/2014 - Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις), με κόστος που δεν θα ξεπερνά το **5%** του προϋπολογισμού του Έργου.

3.3 Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες αναλύονται ως ακολούθως:

ΚΔ1 - Δαπάνες προσωπικού (≥40% π/υ)

Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν:

- ΚΔ1.1. στο υφιστάμενο προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου),
- ΚΔ1.2. σε νέο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και απασχολείται με σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης
- ΚΔ1.3 φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται με σύμβαση έργου.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες προσωπικού με σχέση εξαρτημένης εργασίας (ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2), θα πρέπει να συνοδεύονται από αύξηση της απασχόλησης στον Φορέα της επένδυσης, η οποία θα αφορά ειδικότητες συναφείς με τις απαιτήσεις του Έργου. Οι επιπλέον ΕΜΕ που προκύπτουν από αύξηση της απασχόλησης θα πρέπει να είναι ίσες τουλάχιστον με το **30%** των ΕΜΕ που θα ενταχθούν στις Υποκατηγορίες Δαπάνης ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2.

Οι νέες προσλήψεις που θα πραγματοποιηθούν για τους σκοπούς του έργου, θα πρέπει να προσθέτουν μονάδες εργασίας στην επιχείρηση, επιπλέον του συνολικού αριθμού των απασχολούμενων σε ΕΜΕ της τελευταίας κλεισμένης χρήσης προ της ημερομηνίας έναρξης του Έργου.

Ως Ημερομηνία Έναρξης του Έργου ορίζεται η προγενέστερη των ακόλουθων:

- Η Ημερομηνία Έκδοσης της Απόφασης Ένταξης,
- Η ημερομηνία της 1^{ης} χρονικά δαπάνης του Έργου.

Σε περίπτωση κατά την οποία μία επιχείρηση έχει ιδρυθεί εντός του 2022, για τον υπολογισμό της υφιστάμενης απασχόλησης σε ΕΜΕ θα γίνεται αναγωγή του πραγματικού διαστήματος λειτουργίας μέσα στο έτος 2022 σε 12μηνη περίοδο λειτουργίας.

ΚΔ2 – Υπηρεσίες Τρίτων (≤50% π/υ)

Στη συγκεκριμένη κατηγορία εντάσσονται οι ακόλουθες υποκατηγορίες:

- ΚΔ2.1. Υλοποίηση έρευνας και Ανάπτυξης από τρίτους. Ερευνητικές δραστηριότητες που εντάσσονται στο φυσικό αντικείμενο του Έργου και ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα.
- ΚΔ2.2. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν –bought or licensed- με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, **με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων** και να αξιοποιούνται αποκλειστικά ως εισροή (input) για τους σκοπούς του έργου.
ΚΔ2.3. Συμβουλευτικές υπηρεσίες. Πρόκειται για υπηρεσίες εξωτερικών συμβούλων (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο και δεν αφορούν τη συνήθη λειτουργία της επιχείρησης. Στη συγκεκριμένη κατηγορία εμπίπτουν και οι Δαπάνες εκπόνησης Μελέτης Σκοπιμότητας.
- ΚΔ2.4. Δαπάνες Συμμετοχής σε Εμπορικές Εκθέσεις. Περιλαμβάνονται: Δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για συμμετοχή σε εμπορική έκθεση (συμβατική ή ψηφιακή/ υβριδική), εφόσον η συμμετοχή συνδέεται ευθέως με τα αποτελέσματα του Έργου.
- ΚΔ2.5. Δαπάνες Προστασίας παραχθείσας γνώσης. Περιλαμβάνονται δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού. Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining) διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται ευθέως με τα αποτελέσματα του Έργου και εμπεριέχουν δαπάνες που προκαλούνται ως αποτέλεσμα των διαδικασιών των Φορέων Απονομής Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

Οι δαπάνες της κατηγορίας μπορούν να ανέλθουν έως το **50%** του προϋπολογισμού του Έργου.

ΚΔ3 - Πρόσθετα γενικά έξοδα (≤15% π/υ)

Περιλαμβάνονται:

- ΚΔ3.1. Δαπάνες μετακινήσεων. Αφορά στις δαπάνες μετακινήσεων εκτός έδρας (δηλ. εκτός της Περιφερειακής Ενότητας που στεγάζει την επιχειρηματική μονάδα που υλοποιεί το Έργο) στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο.
- ΚΔ3.2. Δαπάνες δημοσιότητας. Πρόκειται για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας.
- ΚΔ3.3. Αναλώσιμα. Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.
- ΚΔ3.4. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία. Σε περίπτωση που απασχολούνται στο έργο άτομα με αναπηρία, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού **5%** του προϋπολογισμού του Έργου.
- ΚΔ3.5. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες. Εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω κατηγορίες και είναι απαραίτητες για την υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με κατάλληλη τεκμηρίωση.

ΚΔ4 - Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού (≤20% π/υ)

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό.

Ο ΦΠΑ δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη στο πλαίσιο του Προγράμματος και δεν συνυπολογίζεται στον ενισχυόμενο προϋπολογισμό των υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων.

4 Χρηματοδοτικό Σχήμα/ Ένταση ενίσχυσης

4.1 Προϋπολογισμός Έργων

Τα έργα που θα προταθούν προς ενίσχυση στο πλαίσιο του Προγράμματος μπορούν να έχουν προϋπολογισμό από **€200.000,00** έως **€2.000.000,00**.

4.2 Είδος και Ένταση ενίσχυσης

Η ενίσχυση που χορηγείται στο πλαίσιο του Προγράμματος έχει τη μορφή μη επιστρεπτέας επιχορήγησης, η οποία καλύπτει μέρος των επιλέξιμων προς ενίσχυση δαπανών.

Το ύψος της ενίσχυσης διαμορφώνεται με βάση:

- Το μέγεθος της επιχείρησης,
- Το είδος των δραστηριοτήτων και των επιλέξιμων δαπανών,
- τα όρια ενίσχυσης του Γ.Α.Κ.,

και αναλύεται ως ακολούθως:

- Οι επιλέξιμες δαπάνες Βιομηχανικής Έρευνας ενισχύονται σε ποσοστό **70%** για τις μικρές επιχειρήσεις και σε ποσοστό **60%** για τις μεσαίες επιχειρήσεις.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες Πειραματικής Ανάπτυξης ενισχύονται σε ποσοστό **45%** για τις μικρές επιχειρήσεις και σε ποσοστό **35%** για τις μεσαίες επιχειρήσεις.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες εκπόνησης της Μελέτης Σκοπιμότητας ενισχύονται σε ποσοστό **70%** για τις μικρές επιχειρήσεις και σε ποσοστό **60%** για τις μεσαίες επιχειρήσεις.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες προστασίας της παραχθείσας γνώσης ενισχύονται σε ποσοστό **50%**, τόσο για τις μικρές επιχειρήσεις όσο και για τις μεσαίες επιχειρήσεις.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις ενισχύονται σε ποσοστό **50%**, τόσο για τις μικρές επιχειρήσεις όσο και για τις μεσαίες επιχειρήσεις.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες Διαδικαστικής και Οργανωτικής Καινοτομίας ενισχύονται σε ποσοστό **50%**, τόσο για τις μικρές επιχειρήσεις όσο και για τις μεσαίες επιχειρήσεις.

4.3 Ιδιωτική Συμμετοχή στο επενδυτικό κόστος

Το τμήμα της επένδυσης που δεν καλύπτεται από δημόσια χρηματοδότηση αποτελεί **ιδιωτική συμμετοχή** της επιχείρησης. Η ιδιωτική συμμετοχή μπορεί να καλυφθεί με ίδια κεφάλαια της επιχείρησης ή με ξένα (δανειακά κεφάλαια).

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται οι ανώτατες εντάσεις ενίσχυσης, όπως προβλέπονται στο κατά περίπτωση εφαρμοστέο άρθρο του ΓΑΚ.

Η ιδιωτική συμμετοχή μπορεί να καλύπτεται με έναν ή περισσότερους από τους κάτωθι τρόπους:

- Με αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών από υφιστάμενους ή νέους εταίρους.
- Με χρήση φορολογηθέντων αποθεματικών, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση 3 ετών από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

- Με αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου από κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων κεφαλαίων της επιχείρησης, ως εξής: α) Κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους εταίρους ή και β) κεφαλαιοποίηση του υπολοίπου κερδών εις Νέο.
- Με δανειακά κεφάλαια.

Η επιχείρηση δηλώνει τον τρόπο κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής στην Αίτηση Χρηματοδότησης και σε περίπτωση που ενταχθεί στους Προσωρινούς Δικαιούχους υποβάλλει τα απαραίτητα κατά περίπτωση δικαιολογητικά (βλ. Παράρτημα V Παράγραφο 0 κατωτέρω).

Η ιδιωτική συμμετοχή μπορεί να καλυφθεί εφάπαξ με την έναρξη του Έργου, ή σταδιακά. Σε περίπτωση σταδιακής κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής από οποιαδήποτε πηγή (ιδία κεφάλαια, δανειακά κεφάλαια ή συνδυασμό αυτών), η δυνατότητα κάλυψης επιβεβαιώνεται λαμβάνοντας υπόψη τις Δραστηριότητες επίτευξης των Οροσήμων Μερικής και Πλήρους Ολοκλήρωσης της παραγράφου **9.6.2**, της παρούσας Πρόσκλησης, ως ακολούθως:

- Κατά την υποβολή των δικαιολογητικών έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης του Παραρτήματος V της παρούσας Πρόσκλησης, οι δικαιούχοι υποβάλουν την προβλεπόμενη κατά περίπτωση τεκμηρίωση κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στον προβλεπόμενο προϋπολογισμό για την επίτευξη του Οροσήμου Μερικής Ολοκλήρωσης 1.
- Κατά την υποβολή του 1^{ου} Αιτήματος Ολοκλήρωσης της παραγράφου 9.6.3 της παρούσας Πρόσκλησης, οι δικαιούχοι υποβάλουν την προβλεπόμενη κατά περίπτωση τεκμηρίωση κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στον προβλεπόμενο προϋπολογισμό για την επίτευξη του Οροσήμου Μερικής Ολοκλήρωσης 1, εφόσον κατά την υποβολή των δικαιολογητικών έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης έχουν υποβάλει επιστολή του δανειοδοτούντος Φορέα με την οποία θα βεβαιώνεται κατ' ελάχιστον η θετική πρόθεση χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.
- Κατά την υποβολή του 2^{ου} Αιτήματος Ολοκλήρωσης της παραγράφου 9.6.3 της παρούσας Πρόσκλησης, οι δικαιούχοι υποβάλουν την προβλεπόμενη κατά περίπτωση τεκμηρίωση κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής που αντιστοιχεί στον προβλεπόμενο προϋπολογισμό για την επίτευξη των Οροσήμων Πλήρους Ολοκλήρωσης 2 και 3.

Οι δικαιούχοι δύνανται να επιλέξουν διαφορετικό τρόπο κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής από εκείνον που έχουν δηλώσει στην αρχική τους πρόταση, υποβάλλοντας τα κατάλληλα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που επιβεβαιώνουν τη σχετική δυνατότητα. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να καλύπτεται το ελάχιστο προβλεπόμενο ποσό της ιδιωτικής συμμετοχής με έναν ή περισσότερους από τους ανωτέρω επιλέξιμους τρόπους.

5 Επισκόπηση Επιλέξιμων Ενεργειών, Επιλέξιμων Δαπανών και έντασης Ενίσχυσης

		ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ								
		Δ.1. Προπαρασκευαστικές δραστηριότητες			Δ.2. Ανάπτυξη του προϊόντος			Δ.3. Εμπορική αξιοποίηση		
Εξειδίκευση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του Προγράμματος		Δ.1.1. Μελέτη Σκοπιμότητας	Δ.1.2. Έρευνα αγοράς	Δ.1.3. Ενέργειες ερευνητικού χαρακτήρα	Δ.2.1. Ανάλυση και Λειτουργικός Σχεδιασμός	Δ.2.2. Τεχνικός σχεδιασμός και Υλοποίηση	Δ.2.3. Τυποποίηση, ετοιμασία για διάθεση	Δ.3.1. Διασφάλιση δικαιωμάτων εμπορικής και πνευματικής ιδιοκτησίας	Δ.3.2. Συμμετοχή σε εκθέσεις	Δ.3.3. Λοιπές Ενέργειες Προώθησης και Δημοσιότητας
Αντιστοίχιση σε επιλέξιμες ενέργειες βάσει Καν. (ΕΕ) 651/2014		Άρθρο 25, μελέτες σκοπιμότητας	Άρθρο 25, πειραματική ανάπτυξη	Άρθρο 25, βιομηχανική έρευνα	Άρθρο 29, διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία	Άρθρο 25, πειραματική ανάπτυξη	Άρθρο 25, πειραματική ανάπτυξη	Άρθρο 28, προστασία αποτελεσμάτων	Άρθρο 19, Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις	Άρθρο 25, πειραματική ανάπτυξη
Όρια Δαπάνης		Έως 10% του π/υ – Έως €40.000,00	Έως 5% του π/υ	Έως 15% του π/υ	Έως 5% του π/υ	Τουλάχιστον 60% του π/υ		Έως 5% του π/υ – Έως €10.000,00 για το πρώτο αίτημα – έως €4.000,00 για κάθε επόμενο αίτημα	Έως 5% του π/υ	Έως 10% του π/υ
ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Μεσαίες Επιχ/σεις	60%	35%	60%	50%	35%	35%	50%	50%	35%
	Μικρές Επιχ/σεις	70%	45%	70%	50%	45%	45%	50%	50%	45%
Κατηγορία Δαπάνης	Υποκατηγορία Δαπάνης									
ΚΔ1 (≥40%*Π/Υ)	ΚΔ1.1		✓	✓	✓		✓			✓
	ΚΔ1.2		✓	✓	✓		✓			✓
	ΚΔ1.3		✓	✓	✓		✓			✓
ΚΔ2 (≤50%*Π/Υ)	ΚΔ2.1		✓	✓	✓		✓			
	ΚΔ2.2		✓	✓	✓		✓			
	ΚΔ2.3	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
	ΚΔ2.4								✓	
	ΚΔ2.5							✓		
ΚΔ3 (≤15%*Π/Υ)	ΚΔ3.1		✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ3.2		✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ3.3		✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ3.4-≤5% του π/υ		✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ3.5		✓	✓	✓		✓		✓	✓

ΚΔ4 (≤20%*Π/Υ)	ΚΔ4.1			√	√	√			
-------------------	-------	--	--	---	---	---	--	--	--

6 Διάρκεια Έργων

Ως μέγιστη διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων ορίζεται το χρονικό διάστημα των **είκοσι τεσσάρων (24)** ημερολογιακών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής εγκριτικής Απόφασης εκ μέρους του Φορέα υλοποίησης.

Λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς του σημείου **xiii** της παρ. **2.1** ανωτέρω, είναι δυνατή η εκκίνηση του Έργου μετά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης και πριν την έκδοση της σχετικής εγκριτικής απόφασης. Σε αυτήν την περίπτωση, εφόσον στη συνέχεια η Αίτηση Χρηματοδότησης εγκριθεί, οι σχετικές δαπάνες της συγκεκριμένης περιόδου υλοποίησης μπορούν να καταστούν επιλέξιμες προς ενίσχυση.

7 Κριτήρια Αξιολόγησης – Διαδικασία Ένταξης δικαιούχων στο Πρόγραμμα

7.1 Κριτήρια Αξιολόγησης

Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα καθίσταται εφικτή για τις επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής του Κεφαλαίου **2.1** ανωτέρω.

Για την επιλογή των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος πραγματοποιείται συγκριτική αξιολόγηση των επιλέξιμων προτάσεων, επί τη βάση των κριτηρίων του πίνακα που ακολουθεί:

α/α	Κατηγορία Κριτηρίων	Σχετική βαρύτητα	Κριτήριο	Σχετική βαρύτητα	
1.	Κ.Κ.1 ΠΡΟΪΟΝ	35%	Κ.1.1	Κατανόηση αγοράς-στόχου και εστίαση σε πραγματικές ανάγκες ή ευκαιρίες	40%
2.			Κ.1.2	Καταλληλότητα προϊόντος και Τεχνολογική/ Επιχειρησιακή καινοτομία	40%
3.			Κ.1.3	Ωριμότητα προϊόντος	20%
4.	Κ.Κ.2 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	30%	Κ.2.1	Προφίλ και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της βασικής ομάδας	30%
5.			Κ.2.2	Προφίλ και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα Επιχείρησης-Δικαιούχου & Συνεργατών	30%
6.			Κ.2.3	Πληρότητα μεθοδολογίας εφαρμογής επιχειρηματικού σχεδίου	40%
7.					
8.	Κ.Κ.3 ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ	35%	Κ.3.1	Αξιολόγηση οικονομικής σκοπιμότητας και εμπορικής βιωσιμότητας	30%
9.			Κ.3.2	Επίπεδο εξωστρέφειας	30%
10.			Κ.3.3	Εμπορικό ενδιαφέρον από τρίτους - Στρατηγικές Συνεργασίες	30%

11.		K.3.4	Επιπτώσεις ESG	10%
-----	--	--------------	----------------	-----

Ανάλυση & εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης

Κατηγορία κριτηρίων Κ.Κ.1: ΠΡΟΪΟΝ

Τα επιμέρους κριτήρια που βαθμολογούνται και ο τρόπος αξιολόγησής τους έχει ως ακολούθως:

- **K.1.1. Κατανόηση αγοράς-στόχου και εστίαση σε πραγματικές ανάγκες ή ευκαιρίες**

Αξιολογείται η κατανόηση της αγοράς εντός της οποίας θα υλοποιηθεί η επένδυση, καθώς και της επιχειρηματικής ευκαιρίας, την οποία αναμένεται να αξιοποιήσει το νέο προϊόν. Ειδικότερα εξετάζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Έχει προσδιοριστεί σαφώς η αγορά – στόχος της νέας υπηρεσίας ή προϊόντος στην Ελλάδα και το εξωτερικό;
- Έχουν μελετηθεί οι ανάγκες της αγοράς – στόχου, που σχετίζονται αμέσως ή εμμέσως με την παρούσα επένδυση;
- Είναι σαφές και κατανοητό το πρόβλημα (business pain) που θα αντιμετωπιστεί με το νέο προϊόν; Ή αντίστοιχα η ευκαιρία που μπορεί να αξιοποιηθεί;
- Με ποιον τρόπο αντιμετωπίζεται μέχρι σήμερα το πρόβλημα; Έχει αναλυθεί επαρκώς ο ανταγωνισμός (υφιστάμενος/ δυνητικός); Είναι γνωστό τι προσφέρει και πώς καλύπτει μέχρι στιγμής την υφιστάμενη αγορά; Υπάρχει αντίστοιχη τεκμηρίωση και τυχόν ποσοτικά στοιχεία;
- Έχει αναλυθεί το δυναμικό της αγοράς σε όρους αγοραστικής δύναμης, δυνητικών δαπανών για τα επόμενα έτη κλπ.; Έχουν προσδιοριστεί και αναλυθεί οι δυνητικοί πελάτες; Υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία για τις συγκεκριμένες θεματικές ή γεωγραφικές ενότητες στις οποίες εστιάζει η επένδυση;

- **K.1.2. Καταλληλότητα προϊόντος και Τεχνολογική/ Επιχειρησιακή καινοτομία**

Αξιολογείται ο τρόπος με τον οποίο αναμένεται να ανταποκριθεί το προτεινόμενο προϊόν στο πρόβλημα, καθώς και τα τυχόν πλεονεκτήματά του σε σχέση με άλλα προϊόντα ή υφιστάμενες λύσεις. Ειδικότερα εξετάζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Διατυπώνεται με σαφήνεια και με πειστικότητα η δυνατότητα ανταπόκρισης του προϊόντος στις συγκεκριμένες ανάγκες της αγοράς στόχου; Εξηγείται το τρόπος; Είναι επαρκής η λειτουργικότητα για το σκοπό που εξυπηρετεί;
- Αναδεικνύονται τα πλεονεκτήματα της νέας λύσης σε σχέση με υφιστάμενα προϊόντα/ υπηρεσίες;
- Εμπεριέχει το προτεινόμενο προϊόν τεχνολογίες ή λειτουργικότητες που χαρακτηρίζονται ως καινοτόμες, συγκρινόμενες με την υφιστάμενη κατάσταση στο συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή και παγκόσμιο επίπεδο;
- Υιοθετεί το προτεινόμενο επιχειρηματικό μοντέλο βέλτιστες πρακτικές με βάση τη διεθνή εμπειρία;
- Τι νέο θα φέρει η προτεινόμενη λύση σε σχέση με τις υφιστάμενες εναλλακτικές;

- **K.1.3. Ωριμότητα προϊόντος**

Αξιολογείται η υφιστάμενη ωριμότητα της επένδυσης μέσω προηγούμενων ενεργειών έρευνας, ανάπτυξης και διάθεσης συναφών προϊόντων/ υπηρεσιών, καθώς και μέσω του βαθμού ωρίμανσης του προτεινόμενου προϊόντος ή υπηρεσίας. Ειδικότερα εξετάζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Υπάρχει ήδη τεχνογνωσία ή/και προϋφιστάμενη έρευνα/ ανάπτυξη που μπορεί να αξιοποιηθούν ως σημείο εκκίνησης ή ως χρήσιμο υλικό αναφοράς για το παρόν επιχειρηματικό σχέδιο;
- Έχουν υπάρξει κατά το παρελθόν αντίστοιχες πρωτοβουλίες στον ίδιο ή όμορο επιχειρηματικό τομέα που οδήγησαν στην ανάπτυξη ή και διάθεση συναφών προϊόντων/ υπηρεσιών ή μπορούν να συνεισφέρουν πολύτιμες εμπειρίες στο παρόν επιχειρηματικό σχέδιο;
- Υπάρχουν ήδη τμήματα του προτεινόμενου προϊόντος ή υπηρεσίας που έχουν αναπτυχθεί σε προγενέστερο χρόνο και μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο του έργου;
- Έχει προχωρήσει ο σχεδιασμός της προτεινόμενης νέας υπηρεσίας/ προϊόντος σε βαθμό που είναι δυνατή η επίδειξη ενός μη λειτουργικού πρωτοτύπου; Μπορεί να πραγματοποιηθεί επίδειξη του τρόπου με τον οποίο θα λειτουργεί το προϊόν ή υπηρεσία;

Κατηγορία κριτηρίων Κ.Κ.2: **ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ**

Τα επιμέρους κριτήρια που βαθμολογούνται και ο τρόπος αξιολόγησής τους έχει ως ακολούθως:

• **Κ.2.1. Προφίλ και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της βασικής ομάδας**

Αξιολογείται η επάρκεια της **βασικής** ομάδας που θα εμπλακεί στο σχεδιασμό, ανάπτυξη και διάθεση του προϊόντος στην αγορά (product team). Ειδικότερα, εξετάζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Προηγούμενη **εμπειρία** στα συναφή επιχειρηματικά πεδία.
- **Επιστημονική/ τεχνική γνώση** στα συναφή πεδία και δυνατότητα ανταπόκρισης στις τεχνικές συνιστώσες της έρευνας και ανάπτυξης.
- **Κατανόηση** της αγοράς και των αναγκών των δυνητικών πελατών.
- **Συμπληρωματικότητα** βασικών ρόλων, ώστε να καλύψουν τις κρίσιμες διαστάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης του προϊόντος (επιχειρηματικό πνεύμα, τεχνική κατεύθυνση, οδικός χάρτης προϊόντος κλπ.)
- **Αφοσίωση** στο στόχο και **δέσμευση του κατάλληλου χρόνου** για την έγκαιρη ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου.
- Επιπλέον, υπάρχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά την ομάδα που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ότι προσδίδουν στοιχεία διαφοροποίησης και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στην εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου;

Στο συγκεκριμένο κριτήριο αξιολογείται η βασική/κυρίως ομάδα και όχι συνολικά ο φορέας της επένδυσης.

• **Κ.2.2. Προφίλ και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα Επιχείρησης-Δικαιούχου & Συνεργατών**

Αξιολογείται η συνάφεια, εμπειρία και επάρκεια του Δικαιούχου, καθώς και των εξωτερικών συνεργατών που πλαισιώνουν την υλοποίηση. Ειδικότερα, εξετάζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Συνάφεια της δραστηριότητας της ΜΜΕ με τη σχεδιαζόμενη επένδυση και συμβατότητα με τη στρατηγική της
- Προηγούμενη εμπειρία (track record) στα συναφή επιχειρηματικά πεδία.
- Επάρκεια μηχανισμών που θα υποστηρίξουν την επένδυση στα διάφορα στάδιά της (πχ οικονομική παρακολούθηση, εμπορική διάθεση κλπ.).
- Επιπλέον, υπάρχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ότι προσδίδουν στοιχεία διαφοροποίησης και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στην εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου;

Στο συγκεκριμένο κριτήριο αξιολογείται η ικανότητα του οργανισμού να υποστηρίξει την υλοποίηση του έργου και η διαθεσιμότητα κατάλληλης δομής, προσωπικού, οργάνωσης και λοιπών εταιρικών μηχανισμών που διευκολύνουν την υλοποίηση του έργου.

• **K.2.3. Πληρότητα μεθοδολογίας εφαρμογής επιχειρηματικού σχεδίου**

Αξιολογείται το σχέδιο Δράσης (action plan) και οι επιμέρους ενέργειες που θα επιτρέψουν την υλοποίηση της επιχειρηματικής ιδέας και εξετάζεται η συνάφεια/ καταλληλότητα των επιμέρους ενεργειών με τους στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου. Ειδικότερα εξετάζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Αναλύονται επακριβώς οι ενέργειες έρευνας/ ανάπτυξης και οι αναμενόμενες εκροές τους (προσδοκώμενα αποτελέσματα);
- Υπάρχει σύνδεση των επιμέρους ενεργειών στο πλαίσιο ενός συνολικού και συνεκτικού σχεδιασμού; Προβλέπεται ένα αναλυτικό πλάνο ενεργειών με κατά προσέγγιση εκτίμηση της απαιτούμενης προσπάθειας, των μέσων και των πόρων που θα απαιτηθούν;
- Προβλέπονται σαφή παραδοτέα/ εκροές ανά πακέτο εργασίας και βασικά κριτήρια/ όρια αποδοχής τους; Θα πρέπει να προβλεφθούν τα κατάλληλα παραδοτέα, όχι μόνο για το κυρίως προϊόν (ανάπτυξη), όσο και για όλες τις συμπληρωματικές δραστηριότητες για τις οποίες ζητείται χρηματοδότηση όπως ενδεικτικά, τη Μελέτη εφαρμογής (Δ.1.1), την έρευνα αγοράς (Δ.1.2), την Ανάλυση και το Λειτουργικό Σχεδιασμό (Δ.2.1) κλπ.
- Παρατίθεται ένα ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των ενεργειών;
- Υπάρχει ρεαλιστική αποτίμηση των κινδύνων και παρουσίαση μίας συνεκτικής μεθοδολογίας διαχείρισης των συγκεκριμένων κινδύνων;

Κατηγορία κριτηρίων Κ.Κ.3: Αποτελέσματα και επιπτώσεις

Τα επιμέρους κριτήρια που βαθμολογούνται και ο τρόπος αξιολόγησής τους έχει ως ακολούθως:

• **K.3.1. Αξιολόγηση οικονομικής σκοπιμότητας και εμπορικής βιωσιμότητας**

- Περιλαμβάνεται στο επιχειρηματικό σχέδιο επαρκής τεκμηρίωση της οικονομικής σκοπιμότητας και βιωσιμότητας; Οι παραδοχές και τα αναμενόμενα αποτελέσματα κρίνονται ρεαλιστικά;
- Υπάρχει σαφής στρατηγική για την τοποθέτηση του προϊόντος / υπηρεσίας στην αγορά και την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού, όπως έχει ήδη αναλυθεί;
- Προβλέπεται μία ολοκληρωμένη στρατηγική marketing, συνεργασιών και πωλήσεων;
- Αναλύεται επαρκώς το επιχειρηματικό μοντέλο (business model) που σχετίζεται με την λειτουργία και εμπορική διάθεση της υπηρεσίας;

• **K.3.2. Επίπεδο εξωστρέφειας**

Το συγκεκριμένο κριτήριο βαθμολογεί τη δυνατότητα του φορέα να απευθυνθεί σε αγορές του εξωτερικού, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των προϋποθέσεων της περ. γ της παρ. 2 του αρ. 1 του ΓΑΚ. Ειδικότερα εξετάζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Υπάρχει ώριμο και οργανωμένο πλάνο επέκτασης σε συγκεκριμένες χώρες του εξωτερικού;
- Υπάρχουν τεκμήρια ότι ο φορέας γνωρίζει τις σχετικές αγορές (ανάλυση χαρακτηριστικών και μεγεθών) και μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτές;
- Ποια η δυνατότητα του υπό ανάπτυξη προϊόντος/ υπηρεσίας να ανταποκριθεί στο διεθνή ανταγωνισμό και πιο συγκεκριμένα αναφορικά με τις συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές που δηλώνονται ως περιοχές προτεραιότητας;

- Τεκμηριώνεται η επάρκεια των εταιρικών υποδομών, των διαθέσιμων πόρων και των υφιστάμενων συνεργασιών που θα είναι σε θέση να υποστηρίξουν τη διεθνή προώθηση και πώληση των νέων προϊόντων/ υπηρεσιών;

• **Κ.3.3. Εμπορικό ενδιαφέρον από τρίτους - Στρατηγικές Συνεργασίες**

Αξιολογείται ο βαθμός στον οποίο έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για την επιχειρηματική ιδέα και το νέο προϊόν εκ μέρους τρίτων ανεξάρτητων φορέων όπως,

- επενδυτικού φορέα επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital, angel capital ή αντίστοιχο),
- δυνητικών πελατών.

Επίσης, κρίνονται οι στρατηγικές ή άλλες συνεργασίες που θα υποστηρίξουν με οποιονδήποτε τρόπο την επένδυση, θα μειώσουν το ρίσκο και θα προσδώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στο προϊόν, την ομάδα ή τη διάθεσή του στην αγορά.

• **Κ.3.4. Επιπτώσεις ESG**

Αξιολογούνται οι επιπτώσεις από την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου στο περιβάλλον, την κοινωνία και στο πλαίσιο διακυβέρνησης των οντοτήτων που θα αξιοποιούν τα νέα ψηφιακά προϊόντα/ υπηρεσίες.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αύξηση της απασχόλησης, σε όρους εξαρτημένης εργασίας, η οποία θα προκληθεί:

- τόσο στο πλαίσιο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου (πρόσθετες ΕΜΕ σε σχέση με την υφιστάμενη απασχόληση και το μέγεθος του επενδυτικού σχεδίου),
- όσο και στο πλαίσιο εμπορικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του έργου.

Τρόπος βαθμολόγησης

Κάθε κριτήριο βαθμολογείται χωριστά και λαμβάνει μία ακέραια τιμή από 0 έως 3, δηλ.

$$B(K_{xy}) = [0 \text{ ή } 1 \text{ ή } 2 \text{ ή } 3].$$

Υψηλότερη βαθμολογία σημαίνει μεγαλύτερη/ πληρέστερη κάλυψη του συγκεκριμένου κριτηρίου.

Η ποιοτική αξιολόγηση κάθε κριτηρίου γίνεται ως εξής:

- Εξετάζονται τα επιμέρους στοιχεία που εξειδικεύουν το συγκεκριμένο κριτήριο αξιολόγησης, όπως έχουν αναλυθεί ανωτέρω.
- Με βάση το βαθμό κάλυψης των επιμέρους στοιχείων που συνθέτουν το κριτήριο αποδίδεται μία εκ των δυνατών τιμών.

Χαρακτηρισμός	Πιθανή επεξήγηση (βοηθητικό)	Βαθμολογία
ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΟ	Δεν υπάρχει καθόλου κάλυψη των ζητούμενων. Υπάρχει παντελής έλλειψη τεκμηρίωσης των ισχυρισμών. Η προσέγγιση έχει ουσιώδεις ελλείψεις και δεν μπορεί να γίνει στο σύνολό της αποδεκτή.	0

Χαρακτηρισμός	Πιθανή επεξήγηση (βοηθητικό)	Βαθμολογία
ΟΡΙΑΚΑ ΕΠΑΡΚΕΣ – ΜΕ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ	Καλύπτονται κάποιες βασικές πτυχές, αλλά επίσης ένα μέρος των ζητούμενων δεν προσεγγίζεται επαρκώς. Δεν παρέχονται επαρκή στοιχεία για την αιτιολόγηση-απόδειξη των γενικών επιχειρημάτων που παρατίθενται. Υπάρχει γενική και αόριστη αιτιολόγηση. Παρατίθενται μεν επιχειρήματα τα οποία δεν κρίνονται πειστικά.	1
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ – ΑΠΟΔΕΚΤΟ	Τα περισσότερα στοιχεία αξιολόγησης του κριτηρίου καλύπτονται με επάρκεια. Δίνονται σαφείς απαντήσεις και στις περισσότερες περιπτώσεις παρατίθεται το ανάλογο τεκμηριωτικό υλικό.	2
ΠΟΛΥ ΚΑΛΟ – ΑΡΙΣΤΟ	Καλύπτονται πλήρως όλες ή σχεδόν όλες οι πτυχές του κριτηρίου και δίνονται επαρκή στοιχεία και τεκμηρίωση. Από τα στοιχεία και τη συνολική τεκμηρίωση αναδεικνύεται ο υψηλός βαθμός ποιότητας της πρότασης αναφορικά με το συγκεκριμένο κριτήριο. Η πρόταση είναι πλήρως συμβατή με τη φιλοσοφία της Δράσης αναφορικά με το συγκεκριμένο κριτήριο.	3

Υπολογισμός συνολικής βαθμολογίας

Για τον υπολογισμό της σταθμισμένης βαθμολογίας κάθε κριτηρίου πολλαπλασιάζεται ο απόλυτος βαθμός του με τη σχετική βαρύτητα (%) του κριτηρίου και το συντελεστή 100, δηλ.

$$\text{Βαθμολογία Κριτηρίου } B(K_{xy}) = B(K_{xy}) \times \text{Βαρύτητα } \chi \times 100$$

Στη συνέχεια αθροίζονται οι βαθμολογίες των κριτηρίων κάθε Κατηγορίας Κριτηρίων και πολλαπλασιάζονται με τη σχετική βαρύτητα κάθε Κατηγορίας Κριτηρίων.

$$\text{Βαθμολογία Κατηγορίας Κριτηρίων } B(KK_{xy}) = B(K_{xy}) \times \text{Βαρύτητα}$$

Ο συνολικός βαθμός της πρότασης αποτελεί το άθροισμα των βαθμολογιών των επιμέρους Κατηγοριών Κριτηρίων, δηλ.

$$B = \sum [B(KK_x)]$$

Η τελική βαθμολογία μπορεί να κυμαίνεται από 0 έως 300 βαθμούς.

Η αποτύπωση των σταθμισμένων βαθμολογιών κάθε κριτηρίου, των βαθμολογιών των ομάδων κριτηρίων και της τελικής βαθμολογίας γίνεται σε ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

Ελάχιστα βαθμολογικά κατώφλια αποδοχής

Προτάσεις που λαμβάνουν **συνολική βαθμολογία** μικρότερη των **150 βαθμών** απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Προτάσεις των οποίων η βαθμολογία οποιασδήποτε **Κατηγορίας Κριτηρίων** είναι μικρότερη των **40 βαθμών** απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Ισοβαθμίες

Στις περιπτώσεις ισοβαθμίας, η σειρά κατάταξης διαμορφώνεται ως εξής:

- A.** Προτάσεις που εμπίπτουν σε θεματικούς τομείς που δεν καλύπτονται από προτάσεις με μεγαλύτερη βαθμολογία, θα έχουν προτεραιότητα.
- B.** Σε περίπτωση ισοβαθμίας μετά την εφαρμογή του A., προτεραιότητα θα έχουν οι προτάσεις με μεγαλύτερη βαθμολογία στην Κατηγορία Κριτηρίων Κ.Κ.3. Στη συνέχεια (και εφόσον συνεχίζει να υφίσταται ισοβαθμία) θα προκρίνονται οι προτάσεις με μεγαλύτερη βαθμολογία στην Κατηγορία Κριτηρίων Κ.Κ.1.

Γ. Εφόσον απαιτηθεί, οποιαδήποτε επιπλέον ιεράρχηση θα βασίζεται στους ακόλουθους παράγοντες, κατά σειρά:

- Ο προϋπολογισμός των Έργων με ισοβαθμία (τα έργα μικρότερου προϋπολογισμού θα έχουν προτεραιότητα σε περίπτωση ισοβαθμίας μετά το σημείο Β. ανωτέρω),
- Η βαθμολογία του κριτηρίου Κ.3.4

Σε περίπτωση που, παρά τα ανωτέρω, παραμένει η ισοβαθμία, τότε η κατάταξη πραγματοποιείται με κλήρωση που διεξάγεται από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή.

8 Αρμόδια Όργανα

Φορέας Υλοποίησης:

Φορέας Υλοποίησης του Προγράμματος είναι η «ΚτΠ Μ.Α.Ε.».

Ο Φορέας Υλοποίησης εκπροσωπείται για τις επιμέρους πράξεις ή αποφάσεις του από το Διοικητικό του Συμβούλιο ή το εξουσιοδοτημένο προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο, όργανο.

Ομάδες Αξιολόγησης/ Αξιολογητές Έργων:

Ομάδες Φυσικών Προσώπων ή μεμονωμένα Φυσικά Πρόσωπα που αναλαμβάνουν, μετά από σχετική Απόφαση του Φορέα Υλοποίησης, την αξιολόγηση των υποβεβλημένων Αιτήσεων Χρηματοδότησης.

Γνωμοδοτική Επιτροπή:

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή συστήνεται με απόφαση του Φορέα Υλοποίησης. Έχει ως αρμοδιότητα την υποβολή εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο ή το εξουσιοδοτημένο προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο, όργανο του Φορέα Υλοποίησης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Έκδοση αποτελεσμάτων Αξιολόγησης/ Βαθμολογικής Κατάταξης Επιχειρήσεων.
- Έκδοση αποτελεσμάτων Ένταξης Επιχειρήσεων.
- Έκδοση αποτελεσμάτων επί αιτημάτων τροποποιήσεων φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ενισχυόμενων Έργων.
- Έκδοση αποτελεσμάτων επί ολοκλήρωσης διαδικασιών Επαλήθευσης και αποδέσμευσης της αναλογούσας Επιχορήγησης.
- Οριζόντιες αποφάσεις που αφορούν ειδικά θέματα ή συνολικά το Πρόγραμμα, από την ημερομηνία προκήρυξης μέχρι και την ολοκλήρωση του Προγράμματος.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή είναι 5μελής και αποτελείται από στελέχη και εμπειρογνώμονες με τεχνογνωσία επί των θεματικών αντικειμένων που αφορούν το Πρόγραμμα:

- **Τρία (3)** Μέλη, μεταξύ των οποίων ο Προεδρεύων, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται από τον Φορέα Υλοποίησης
- **Ένα (1)** Μέλος, με τον αναπληρωτή του, ορίζεται από το Υπουργείο Ευθύνης,
- **Ένα (1)** Μέλος, με τον αναπληρωτή του, ορίζεται από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας.

Ομάδες Χειρισμού/ Χειριστές Έργων:

Ομάδες Φυσικών Προσώπων ή μεμονωμένα Φυσικά Πρόσωπα που αναλαμβάνουν, μετά από σχετική Απόφαση του Φορέα Υλοποίησης, τη διαχείριση των Αιτήσεων Χρηματοδότησης των Προσωρινών Δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, και την παρακολούθηση των εγκεκριμένων Έργων.

Επιτροπή Ενστάσεων:

Η Επιτροπή Ενστάσεων συστήνεται με απόφαση του Φορέα Υλοποίησης. Η Επιτροπή Ενστάσεων έχει ως αρμοδιότητα την υποβολή εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο ή το εξουσιοδοτημένο προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο, όργανο του Φορέα Υλοποίησης, επί ενστάσεων/ Αιτήσεων επανεξέτασης που υποβάλλονται εκ μέρους των συμμετεχουσών επιχειρήσεων σε κάθε στάδιο υλοποίησης του Προγράμματος, όπως ενδεικτικά:

- Αιτήματα επανεξέτασης εκ μέρους δυνητικών δικαιούχων που έχουν απορριφθεί από το Πρόγραμμα.
- Αιτήματα επανεξέτασης εκ μέρους προσωρινών δικαιούχων για θέματα που αφορούν στη διαδικασία υποβολής Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης.
- Αιτήματα επανεξέτασης αποφάσεων καταλογισμού ποινών στο πλαίσιο ελέγχων επαλήθευσης εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης.

9 Διαδικασίες υλοποίησης Προγράμματος

9.1 Υποβολή Αιτήσεων Χρηματοδότησης

Οι Δυνητικοί Δικαιούχοι που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα, υποβάλλουν Αίτηση Χρηματοδότησης στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ) την οποία τηρεί και διαχειρίζεται ο Φορέας Υλοποίησης. Η Αίτηση Χρηματοδότησης περιλαμβάνει τα εξής Τμήματα, τα οποία καλούνται να συμπληρώσουν οι δυνητικοί Δικαιούχοι:

- Στοιχεία Δυνητικού δικαιούχου
  - Στοιχεία ταυτοποίησης
  - Στοιχεία δραστηριότητας
  - Στοιχεία επιλεξιμότητας
  - Στοιχεία Πραγματικού Δικαιούχου κατ' εφαρμογή του 22.2.δ του Κανονισμού 241/2021, σύμφωνα με τον ν. 4557/2018, όπως ισχύει
- Στοιχεία επικοινωνίας (ενεργό mail της επιχείρησης βάσει του οποίου θα πραγματοποιούνται όλες οι επικοινωνίες με τον Φορέα Υλοποίησης)
- Δήλωση Αποδοχής Επεξεργασίας Δεδομένων και Διασταύρωσης με τρίτα συστήματα του Δημοσίου
- Στοιχεία Φυσικού Αντικειμένου Πρότασης
  - Περίληψη
  - ΚΑΔ επένδυσης
  - Τόπος υλοποίησης
  - Δραστηριότητες & Παραδοτέα
- Στοιχεία Οικονομικού αντικειμένου

Υπόδειγμα της Αίτησης Χρηματοδότησης παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙΙ, παρ. 0 της παρούσας Πρόσκλησης.

Το φυσικό αντικείμενο της πρότασης αναλύεται σε συνοδευτικό Έντυπο με τίτλο: «Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου», το οποίο συμπληρώνεται από τον Δυνητικό Δικαιούχο και αφού οριστικοποιηθεί, μετατρέπεται σε αρχείο pdf και συνυποβάλλεται ηλεκτρονικά μαζί με την Αίτηση Χρηματοδότησης, – ως διακριτό pdf αρχείο που αναρτάται στην Αίτηση. Υπόδειγμα του Εντύπου «Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου» παρατίθεται στο Παράρτημα ΙV, παρ. 0 της παρούσας Πρόσκλησης.

Το συνοδευτικό έντυπο «Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου» δεν πρέπει να ξεπερνά ένα άνω όριο μεγέθους, ώστε να είναι δυνατή η ανάγνωση/παρουσίαση της συνολικής πρότασης σε ένα μεστό και συνεκτικό κείμενο που θα συμπυκνώνει όλα βασικά επιχειρήματα και θα απαντά στα κριτήρια αξιολόγησης. Παραταύτα, το συνοδευτικό έντυπο δύναται να παραπέμπει σε επιπλέον αρχεία - παραρτήματα, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν ενημερωτικό και τεκμηριωτικό υλικό. Τα αρχεία αυτά θα πρέπει επίσης να αναρτηθούν στην αίτηση σε μορφή pdf.

Η διαδικασία υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης ολοκληρώνεται επιτυχώς, εφόσον:

- Συμπληρωθεί το σύνολο των απαραίτητων πεδίων στην Αίτηση Χρηματοδότησης,
- Επισυναφθεί το συμπληρωμένο έντυπο «Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου» και πιθανώς τα παραρτήματα αυτού εφόσον υπάρχουν,
- Πραγματοποιηθεί η υποβολή πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα της ηλεκτρονικής υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης. Μετά τη λήξη της καταληκτικής ημερομηνίας δεν γίνεται αποδεκτή από την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ) καμία υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης.

Κατά τη διαδικασία υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης δεν υποβάλλονται επιπλέον αρχεία ή δικαιολογητικά. Τα απαραίτητα Δικαιολογητικά Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης υποβάλλονται **μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και μόνο από τους Προσωρινούς Δικαιούχους**, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 9.4 κατωτέρω. Τα αναγκαία Δικαιολογητικά Έγκρισης παρατίθενται στο Παράρτημα V «Δικαιολογητικά Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης», παρ. 0 κατωτέρω.

Επισημαίνεται ότι η υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του Ν. 1599/1986. Οποιαδήποτε ψευδής αναφορά ενδέχεται να επιφέρει τις εκ του νόμου προβλεπόμενες κυρώσεις.

Η Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου:

- να επιτελέσει τα καθήκοντά της τα οποία εκτελεί προς το δημόσιο συμφέρον (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων) και
- να επικοινωνεί κατάλληλα με τα υποκείμενα των δεδομένων για σκοπούς συναφείς με το παρόν Πρόγραμμα.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται στην Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. εκούσια από τα ίδια τα υποκείμενα των δεδομένων. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που αυτά διαβιβάζονται στην Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. από άλλες δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να προβεί σε ενέργειες που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Στα υποβληθέντα κατά την αίτηση στοιχεία, περιλαμβάνονται και τα στοιχεία πραγματικών δικαιούχων της επιχείρησης που υποβάλλει την αίτηση, τα οποία αποστέλλονται στο πληροφοριακό σύστημα της Ειδικής Υπηρεσίας του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης συνιστά ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση προς την Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, τα οποία και τηρούνται για τους ανωτέρω σκοπούς καθώς και:

- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων και δεικτών, καθώς και
- για το σκοπό της αξιολόγησης του Προγράμματος,
- τη δημοσίευση των απολύτως αναγκαίων δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων και την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

9.2 Αξιολόγηση Αιτήσεων Χρηματοδότησης

9.2.1 Αξιολόγηση Αιτήσεων Χρηματοδότησης

Με το πέρας της υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των εμπρόθεσμα υποβληθείσων Αιτήσεων Χρηματοδότησης. Οι Αιτήσεις που δεν έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε δύο στάδια:

Α' στάδιο: Αξιολόγηση από Ομάδες Αξιολογητών

Το έργο της αξιολόγησης των Αιτήσεων Χρηματοδότησης θα αναληφθεί από Ομάδες Αξιολογητών, στελεχωμένες από κατάλληλα καταρτισμένους εμπειρογνώμονες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με το περιεχόμενο των αξιολογούμενων Αιτήσεων Χρηματοδότησης.

Για κάθε αξιολογούμενη Αίτηση Χρηματοδότησης, αντικείμενο των Ομάδων Αξιολογητών είναι:

- Αφενός η επιβεβαίωση της κάλυψης των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Προγράμματος, βάσει των δηλωθέντων εκ μέρους των Δυνητικών Δικαιούχων στοιχείων στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ)
- Αφετέρου η διενέργεια της ποιοτικής αξιολόγησης και της βαθμολόγησης των προτάσεων βάσει των κριτηρίων της παραγράφου **7.1** ανωτέρω, τεκμηριώνοντας επαρκώς την βαθμολογία σε κάθε επιμέρους κριτήριο.

Επίσης, οι αξιολογητές επιβεβαιώνουν ότι κανένα τμήμα της ενίσχυσης δεν κατευθύνεται σε δραστηριότητες που αντίκεινται στην εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), όπως αναλυτικότερα περιγράφονται στο Παράρτημα Ι.

Για τον σκοπό αυτό, σε κάθε ομάδα θα συμμετέχουν μέλη που καλύπτουν συνδυαστικά τα ακόλουθα γνωστικά πεδία:

- Γνώση του θεματικού τομέα της Αίτησης Χρηματοδότησης,
- Γνώση/ κατανόηση των τεχνολογιών που εμπεριέχονται στα αξιολογούμενα επενδυτικά σχέδια,
- Εμπειρία αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων και αναλύσεων βιωσιμότητας.

Οι Ομάδες Αξιολογητών δύνανται να προβούν σε περικοπή του προϋπολογισμού της κατά περίπτωση αξιολογούμενης Αίτησης Χρηματοδότησης μετά από σχετική τεκμηρίωση. Επίσης δύνανται να προτείνουν τεκμηριωμένα ειδικές προϋποθέσεις υλοποίησης που κρίνεται αναγκαίο να ληφθούν υπόψη για να διασφαλιστεί η ευθυγράμμιση του φυσικού αντικείμενου του Έργου με τις προτεραιότητες και τους όρους της παρούσας Πρόσκλησης, και οι οποίες (ειδικές προϋποθέσεις) θα ενσωματωθούν στις υποχρεώσεις του Δυνητικού δικαιούχου κατά την εκτέλεση της επένδυσης.

Β' στάδιο: Αξιολόγηση από Γνωμοδοτική Επιτροπή

Οι Ομάδες Αξιολογητών υποβάλουν τα Πρακτικά τους με τα αποτελέσματα αξιολόγησης, τη συνολική βαθμολογία και τη βαθμολογία ανά κριτήριο που έχουν αποδώσει στις αξιολογηθείσες Αιτήσεις, με επαρκή τεκμηρίωση, στη Γνωμοδοτική Επιτροπή, μέσω της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ).

Η τελική αξιολόγηση εκάστου επενδυτικού σχεδίου επικυρώνεται από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία, αφού λάβει υπόψη της την κατά περίπτωση υποβληθείσα τεκμηρίωση, μπορεί να αποδεχτεί τη σχετική εισήγηση ή να αναπέμψει την αξιολόγηση πίσω στην κατά περίπτωση εμπλεκόμενη Ομάδα Αξιολόγησης με κατάλληλες κατευθύνσεις και οδηγίες.

Επίσης, η γνωμοδοτική επιτροπή χειρίζεται τα ζητήματα τυχόν ισοβαθμιών, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις της παραγράφου **7.1** ανωτέρω.

Στη συνέχεια η γνωμοδοτική επιτροπή, με βάση τη βαθμολογική κατάταξη των Αιτήσεων Χρηματοδότησης, δημιουργεί τρεις (3) καταλόγους:

- Τον κατάλογο Προσωρινών Δικαιούχων, δηλαδή των επιχειρήσεων, των οποίων η βαθμολογική κατάταξη επιτρέπει τη μετάβαση στο επόμενο στάδιο συλλογής και υποβολής των απαραίτητων Δικαιολογητικών Έγκρισης Χρηματοδότησης,
- Τον κατάλογο των απορριφθεισών Αιτήσεων Χρηματοδότησης, δηλαδή των Αιτήσεων Χρηματοδότησης που
  - είτε δεν καλύπτουν το σύνολο των Κριτηρίων Επιλεξιμότητας της παραγράφου **2.1** ανωτέρω,
  - είτε η βαθμολογία τους είναι μικρότερη των ελάχιστων βαθμολογικών κατωφλίων αποδοχής της παραγράφου **7.1** ανωτέρω.
- Τον κατάλογο επιλαχουσών Αιτήσεων, δηλαδή των αιτήσεων που δεν εμπίπτουν στις δύο παραπάνω κατηγορίες, έχουν θετική αξιολόγηση, αλλά η βαθμολογική τους κατάταξη τους τοποθετεί εκτός των διαθέσιμων κονδυλίων χρηματοδότησης και μπορούν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα εφόσον καταστούν διαθέσιμα τα σχετικά κονδύλια.

Τα πρακτικά της Γνωμοδοτικής Επιτροπής με τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης και τους ανωτέρω καταλόγους κατάταξης των υποβληθεισών Αιτήσεων Χρηματοδότησης, υποβάλλονται ως Εισήγηση στο αρμόδιο αποφασιστικό όργανο της Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε., το οποίο με σχετική του Απόφαση προβαίνει:

- στην επικύρωση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης
- στην ενεργοποίηση του διοικητικού μηχανισμού του Φορέα Υλοποίησης για την ενημέρωση του συνόλου των δυνητικών Δικαιούχων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και για τις δυνατότητες υποβολής εκ μέρους τους τεκμηριωμένης ένστασης, σύμφωνα με τις διαδικασίες της παραγράφου 9.10 κατωτέρω.

9.2.2 Θέματα Σύστασης και Λειτουργίας Ομάδων Αξιολογητών

Οι Ομάδες Αξιολογητών συστήνονται με Απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.

Πριν την σύσταση των Ομάδων Αξιολογητών, τα φυσικά πρόσωπα που πρόκειται να στελεχώσουν τις συγκεκριμένες Ομάδες θα κληθούν:

- Αφενός να λάβουν κατάλληλη εκπαίδευση από τον Φορέα Υλοποίησης, στο τέλος της οποίας θα επιβεβαιωθεί η ικανότητά τους να αναλάβουν τον ρόλο του Αξιολογητή μέσω κατάλληλα σχεδιασμένου συστήματος εξετάσεων,
- Αφετέρου να υπογράψουν δήλωση εμπιστευτικότητας, ανεξαρτησίας και μη σύγκρουσης της ιδιότητας τους ως αξιολογητές με τυχόν συμφέροντα των επιχειρήσεων, των οποίων τις Αιτήσεις Χρηματοδότησης ενδέχεται να κληθούν να αξιολογήσουν.

Οι αξιολογητές που θα οριστούν φέρουν αποκλειστικά την ευθύνη τήρησης της δήλωσης που υπογράφουν και υποχρεούνται να αρνηθούν να αξιολογήσουν πρόταση που θα τους κληρωθεί εφόσον διαπιστώσουν ότι αντίκειται στην δήλωση που υπογράφουν.

Είναι δυνατό οι ανωτέρω αναφερόμενες εργασίες αξιολόγησης να ανατεθούν, μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών του Φορέα Υλοποίησης, σε εξωτερικό ανάδοχο (νομικό πρόσωπο) που διαθέτει τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες για την επιτυχή παροχή των σχετικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση αυτή, όλοι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία αξιολόγησης (νομικά πρόσωπα, μέλη Ομάδων Αξιολογητών) δε θα πρέπει να έχουν καμία σύγκρουση συμφερόντων με τις υποβαλλόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης, είτε ως Δυνητικοί Δικαιούχοι, είτε ως σύμβουλοι/ προμηθευτές υπηρεσιών και λύσεων Αιτήσεων Χρηματοδότησης τρίτων δυνητικών Δικαιούχων.

Κάθε Ομάδα Αξιολογητών δύναται να εξετάσει μία ή περισσότερες προτάσεις.

Οι Ομάδες Αξιολογητών που θα συμμετάσχουν στην αξιολόγηση Αιτήσεων Χρηματοδότησης με προϋπολογισμό επενδυτικού σχεδίου μεγαλύτερο ή ίσο των €500.000,00, θα στελεχώνονται από τουλάχιστον 3 μέλη εκάστη.

Οι Ομάδες Αξιολογητών που θα συμμετάσχουν στην αξιολόγηση Αιτήσεων Χρηματοδότησης με προϋπολογισμό επενδυτικού σχεδίου μικρότερο των €500.000,00, θα έχουν στελεχώνονται από τουλάχιστον 2 μέλη εκάστη.

Σε κάθε περίπτωση, ένα από τα μέλη της Ομάδας Αξιολογητών θα αναλάβει το ρόλο του Συντονιστή της Ομάδας και του σημείου επαφής μεταξύ της Ομάδας αξιολογητών, της Γνωμοδοτικής Επιτροπής και του διοικητικού μηχανισμού του Φορέα Υλοποίησης.

Οι Ομάδες Αξιολόγησης συντονίζονται και καθοδηγούνται από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή καθ' όλη την διάρκεια και τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης, ενώ υποστηρίζουν το έργο της Γνωμοδοτικής Επιτροπής στο πλαίσιο του Β' σταδίου Αξιολόγησης.

Οι αξιολογήσεις θα πραγματοποιηθούν αμιγώς ηλεκτρονικά στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ) μέσω τυποποιημένης φόρμας αξιολόγησης.

Οι εργασίες των Ομάδων Αξιολογητών μπορούν να πραγματοποιούνται εξ' αποστάσεως με τη χρήση των κατάλληλων τεχνολογικών μέσων.

9.3 Έκδοση αποτελεσμάτων Αξιολόγησης/ Βαθμολογικής Κατάταξης

Τα αποτελέσματα αξιολόγησης/ βαθμολογικής κατάταξης εκδίδονται με Απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.

Το σύνολο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων/ Δυνητικών δικαιούχων ενημερώνεται κατάλληλα για τη βαθμολόγηση και τη θέση κατάταξης της εκ μέρους τους υποβληθείσας Αίτησης Χρηματοδότησης, καθώς και για τη δυνατότητα υποβολής τυχόν ενστάσεων/ αιτήσεων επανεξέτασης, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προθεσμίες της παρ. 9.10 κατωτέρω .

9.4 Υποβολή δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης

9.4.1 Διαδικασίες Υποβολής και ελέγχου Δικαιολογητικών Έγκρισης

Η ολοκλήρωση της διαδικασίας χειρισμού των τυχόν ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης σηματοδοτεί την τελική διαμόρφωση του πίνακα αποτελεσμάτων αξιολόγησης/ βαθμολογικής κατάταξης και του καταλόγου Προσωρινών Δικαιούχων, που επικυρώνονται με σχετική απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.

Το σύνολο των Προσωρινών Δικαιούχων ενημερώνεται για τις απαραίτητες ενέργειες για την εμπρόθεσμη υποβολή δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης.

Οι Προσωρινοί Δικαιούχοι υποβάλουν τα δικαιολογητικά Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, εντός της προθεσμίας που προσδιορίζεται από τον Φορέα Υλοποίησης, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των **είκοσι (20) εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία λήψης της σχετικής έγγραφης ενημέρωσης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις κατά τη φάση υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης.

Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με τις αναλυτικές οδηγίες που θα παρασχεθούν εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης.

Με την εμπρόθεσμη υποβολή των δικαιολογητικών ένταξης, ο Προσωρινός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή τους, ενώ παράλληλα ξεκινάει η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών εκ μέρους των Ομάδων Χειρισμού/ Χειριστών Έργων (Ο.Χ/Χ.Ε) του φορέα Υλοποίησης.

Αντικείμενο εργασίας των Ο.Χ/Χ.Ε στο συγκεκριμένο στάδιο είναι:

- Ο έλεγχος της πληρότητας και της ορθότητας των υποβληθέντων Δικαιολογητικών Έγκρισης,
- Η ταύτιση των δεδομένων που έχουν δηλωθεί εκ μέρους του Προσωρινού Δικαιούχου στην Αίτηση Χρηματοδότησης με τα δεδομένα των Δικαιολογητικών Έγκρισης,
- Η κάλυψη του συνόλου των κριτηρίων επιλεξιμότητας της παραγράφου **2.1** ανωτέρω.

Τυχόν ελλείψεις δικαιολογητικών που εκ παραδρομής δεν υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα ή τυχόν διευκρινίσεις που ζητούνται από τον φορέα Υλοποίησης σε ήδη προσκομισθέντα δικαιολογητικά, θα υποβάλλονται **άπαξ** ηλεκτρονικά από τον Προσωρινό Δικαιούχο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αναζήτησης αυτών εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης.

Σε περίπτωση κατά την οποία κατά τον έλεγχο των Δικαιολογητικών Έγκρισης διαπιστωθεί:

- Σφάλμα σε καταχώρηση στην Αίτηση Χρηματοδότησης ή Αναντιστοιχία μεταξύ των στοιχείων που έχουν δηλωθεί εκ μέρους του Προσωρινού Δικαιούχου στην Αίτηση Χρηματοδότησης και των αντίστοιχων στοιχείων που προκύπτουν από τα υποβληθέντα Δικαιολογητικά Έγκρισης, η οποία όμως ΔΕΝ επηρεάζει αρνητικά την κάλυψη των κριτηρίων επιλεξιμότητας της παραγράφου **2.1** ανωτέρω ή τους όρους υλοποίησης του Επενδυτικού Σχεδίου,
- Έλλειψη δικαιολογητικού, η μη διαθεσιμότητα όμως του οποίου δεν δημιουργεί κενά στον έλεγχο των δικαιολογητικών Έγκρισης λόγω διαθεσιμότητας της αναγκαίας πληροφορίας σε ισοδύναμο δικαιολογητικό,

δεν προκαλείται απόρριψη της Αίτησης Χρηματοδότησης, ενώ τα στοιχεία διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ) από τις Ο.Χ/Χ.Ε, με βάση τα αληθή στοιχεία, όπως προκύπτουν από τα υποβληθέντα Δικαιολογητικά.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες:

- Ο Προσωρινός Δικαιούχος δεν υποβάλλει εμπρόθεσμα τα αναγκαία Δικαιολογητικά Επιχορήγησης και δεν υποβάλλει εμπρόθεσμα τις ελλείψεις δικαιολογητικών που εκ παραδρομής δεν υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα ή τυχόν διευκρινίσεις που ζητούνται από τον Φορέα Υλοποίησης,
- Προκύπτει σφάλμα σε καταχώρηση στην Αίτηση Χρηματοδότησης ή αναντιστοιχία μεταξύ των στοιχείων που έχουν δηλωθεί εκ μέρους του Προσωρινού Δικαιούχου στην Αίτηση Χρηματοδότησης και των αντίστοιχων στοιχείων που προκύπτουν από τα υποβληθέντα Δικαιολογητικά Έγκρισης, η οποία όμως επηρεάζει αρνητικά την κάλυψη των κριτηρίων επιλεξιμότητας της παραγράφου **2.1** ανωτέρω ή τους όρους υλοποίησης του Επενδυτικού Σχεδίου,
- Προκύπτει βάσει των υποβληθέντων δικαιολογητικών η μη κάλυψη του συνόλου των κριτηρίων επιλεξιμότητας της παραγράφου **2.1**,

οι Ο.Χ/Χ.Ε υποβάλουν εισήγηση τροποποίησης της Απόφασης της παραγράφου **9.3** ανωτέρω με την ένταξη της συγκεκριμένης Αίτησης Χρηματοδότησης στον κατάλογο των απορριφθείσων Αιτήσεων Χρηματοδότησης, η οποία επικυρώνεται από το αρμόδιο αποφασιστικό όργανο του Φορέα Υλοποίησης και κοινοποιείται στον Προσωρινό Δικαιούχο.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αποφάσεις απόρριψης Αιτήσεων Συμμετοχής Προσωρινών Δικαιούχων αποδεσμεύουν διαθέσιμη δημόσια δαπάνη ικανή να χρηματοδοτήσει επιλαχούσες Αιτήσεις με βάση τη βαθμολογική σειρά κατάταξης αυτών, ο φορέας Υλοποίησης μεριμνά για την κατάλληλη τροποποίηση της Απόφασης της παραγράφου **9.3** ανωτέρω, προκειμένου οι συγκεκριμένοι Δυνητικοί Δικαιούχοι με τις επιλαχούσες Αιτήσεις που μπορούν πλέον να χρηματοδοτηθούν, να ενταχθούν στον κατάλογο Προσωρινών δικαιούχων.

Με την έκδοση της εν λόγω τροποποιητικής απόφασης, καλούνται οι νέοι Προσωρινοί Δικαιούχοι για την υποβολή των απαραίτητων Δικαιολογητικών Ένταξης κατά τα αναφερόμενα στην παρούσα παράγραφο.

9.4.2 Θέματα Σύστασης και Λειτουργίας Ομάδων Χειρισμού Έργων

Οι Ομάδες Χειρισμού Έργων/ Χειριστές Έργων (Ο.Χ/Χ.Ε,) είναι Ομάδες Φυσικών Προσώπων ή μεμονωμένα Φυσικά Πρόσωπα που αναλαμβάνουν, μετά από σχετική Απόφαση του Φορέα Υλοποίησης, τη διαχείριση των Αιτήσεων Χρηματοδότησης των Προσωρινών Δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, και την παρακολούθηση των εγκεκριμένων Έργων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης αιτημάτων Τροποποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου και της διαχείρισης αιτημάτων Επαλήθευσης.

Οι Ο.Χ/Χ.Ε, μπορεί να στελεχώνονται από στελέχη του Φορέα Υλοποίησης ή και από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Είναι δυνατό οι ανωτέρω αναφερόμενες εργασίες χειρισμού έργων να ανατεθούν, μέσω των προβλεπόμενων διαδικασιών του Φορέα Υλοποίησης, σε εξωτερικό ανάδοχο (νομικό πρόσωπο) που διαθέτει τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες για την επιτυχή παροχή των σχετικών υπηρεσιών. Στην περίπτωση αυτή, όλοι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία χειρισμού έργων (νομικά πρόσωπα, μέλη Ο.Χ/Χ.Ε,) δε θα πρέπει να έχουν καμία σύγκρουση συμφερόντων με τα έργα που παρακολουθούν, είτε ως Δυνητικοί Δικαιούχοι, είτε ως σύμβουλοι/ προμηθευτές υπηρεσιών και λύσεων Αιτήσεων Χρηματοδότησης τρίτων δυνητικών Δικαιούχων.

9.5 Έκδοση αποτελεσμάτων ένταξης

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου των δικαιολογητικών ένταξης, ο Φορέας Υλοποίησης εκδίδει Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης, η οποία περιλαμβάνει τους τελικούς πίνακες με:

- τις εγκεκριμένες Αιτήσεις Χρηματοδότησης,
- τις επιλαχούσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης,
- τις απορριφθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης.

Στην ίδια ως άνω απόφαση δημοσιεύεται:

- η τελική βαθμολογία, ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός και η αναλογούσα Δημόσια Χρηματοδότηση για κάθε εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης.
- η τελική βαθμολογία, ο αιτούμενος προϋπολογισμός και η αναλογούσα Δημόσια Χρηματοδότηση για κάθε επιλαχούσα Αίτηση Χρηματοδότησης.
- Η τεκμηρίωση απόρριψης για κάθε Απορριφθείσα Αίτηση Χρηματοδότησης.

Η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Έγκρισης Χρηματοδότησης αποτελεί την ημερομηνία έναρξης των εγκεκριμένων έργων.

Το σύνολο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων ενημερώνεται ηλεκτρονικά για το αποτέλεσμα της Αίτησης Χρηματοδότησης που έχουν υποβάλει. Επιπλέον, οι Δικαιούχοι, δηλαδή οι επιχειρήσεις των οποίων οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης έχουν εγκριθεί, αποκτούν πρόσβαση μέσω της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ) στο εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα του επενδυτικού τους σχεδίου.

Το Τεχνικό Παράρτημα Έργου περιέχει τα στοιχεία της αρχικά υποβληθείσας πρότασης, όπως έχει διαμορφωθεί μετά από τυχόν:

- Περικοπές/ αναμορφώσεις του προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση
- Διορθώσεις στοιχείων που ΔΕΝ επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση

Επισημαίνεται ότι για τη διασφάλιση της υποχρέωσης διαφάνειας σχετικά με τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων, αναρτώνται σε δημόσια προσβάσιμο διαδικτυακό ιστότοπο συνοπτικές πληροφορίες για χορηγηθείσες μεμονωμένες κρατικές ενισχύσεις. Οι πληροφορίες που δημοσιεύονται περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την επωνυμία και τον ΑΦΜ του δικαιούχου, το είδος και τον τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης, το ποσό ενίσχυσης και το μέσο ενίσχυσης, καθώς και όποιο άλλο στοιχείο προβλέπει ο ΓΑΚ. Η συναίνεση του δικαιούχου για την εν λόγω δημοσίευση τεκμαίρεται με τη λήψη της ενίσχυσης.

9.6 Παρακολούθηση Έργων

9.6.1 Οριζόντιες επισημάνσεις

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου των εγκεκριμένων Αιτήσεων Χρηματοδότησης πραγματοποιείται από τις Ομάδες Χειρισμού Έργων/ Χειριστές Έργων (Ο.Χ/Χ.Ε.), οι οποίες παρακολουθούν:

- την ουσιαστική εξέλιξη των έργων,
- τη χρηματοοικονομική τους πρόοδο,
- την επίτευξη των στόχων και των επιμέρους οροσήμων ολοκλήρωσης

Παράλληλα οι Ο.Χ/Χ.Ε. μεριμνούν για την ομαλή διενέργεια των ενεργειών επαλήθευσης του υλοποιηθέντος φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των εγκεκριμένων έργων, και μεριμνούν για την ομαλή χρηματοδότηση αυτών, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρηματοδοτικό σχήμα.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Πρόσκληση, καθώς και στο «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Δράσεων και Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241».

Επισημαίνεται ότι τόσο ο Φορέας Υλοποίησης του Προγράμματος (Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.) όσο και άλλα κατάλληλα θεσμοθετημένα όργανα της Ελλάδας και της Ε.Ε. διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του δικαιούχου και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τον δικαιούχο.

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στην Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε. για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους. Προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, οι δικαιούχοι:

- υποβάλλουν μέσω της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ) το σύνολο των στοιχείων που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης του έργου τους, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου και τα ειδικότερα αναφερόμενα στην παρούσα παράγραφο, (π.χ. δεδομένα προόδου

φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, αιτήματα τροποποίησης, αιτήματα επαλήθευσης), τα οποία είναι απαραίτητα για την παρακολούθηση του έργου όσο και για την αποτίμηση της επίτευξης των τεθέντων στόχων υλοποίησης

- ενημερώνουν άμεσα τον Φορέα Υλοποίησης για εξελίξεις που επηρεάζουν την προοπτική απρόσκοπτης ολοκλήρωσης του έργου, όπως ενδεικτικά:
  - κάθε σημαντική μεταβολή που ενδεχομένως προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου και είναι πιθανό να επηρεάσει σημαντικά την πορεία υλοποίησης,
  - πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου,
  - οποιαδήποτε άλλη πληροφορία, αναφορά ή στοιχείο καταστεί αναγκαία και ζητηθεί από τον Φορέα Υλοποίησης σχετικά με το έργο που υλοποιούν.

Επισημαίνεται ότι τυχόν παραβάσεις των όρων της παρούσας Πρόσκλησης θα προκαλέσουν τη λήψη αναγκαιών διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

9.6.2 Ορόσημα Ολοκλήρωσης

Μέσω του προγράμματος επιδιώκεται η δημιουργία νέων, ανταγωνιστικών, εμπορικά διαθέσιμων ψηφιακών προϊόντων στον κλάδο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Δεδομένου του χαρακτήρα του Προγράμματος, ο βαθμός ωριμότητας/ ετοιμότητας του προϊόντος αποτελεί **βασικό κριτήριο** για να θεωρηθεί μία επένδυση επιτυχώς (πλήρως) ολοκληρωμένη. Για να θεωρηθεί ότι μία επένδυση έχει ολοκληρωθεί πλήρως (Ορόσημο 3: πλήρους ολοκλήρωσης), θα πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Έχει ολοκληρωθεί η ανάπτυξη με βάση τις προβλέψεις της υποβληθείσας πρότασης και το προϊόν είναι άρτιο - μπορεί να γίνει επίδειξη της λειτουργικότητάς του (Functionality).
- Το προϊόν είναι διαθέσιμο για εμπορική αξιοποίηση. Ειδικά για cloud (SaaS /PaaS) προϊόντα, αυτό σημαίνει ότι το προϊόν είναι διαθέσιμο μέσω των αντίστοιχων υποδομών και υπάρχουν οι μηχανισμοί διάθεσης (αυτόματοι ή μη) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην επένδυση (Deployment & Provisioning).
- Έχουν ολοκληρωθεί οι αντίστοιχες ενέργειες για την προώθηση και εμπορική αξιοποίηση και κυρίως τα ακόλουθα: ταυτότητα (branding), εμπορικό υλικό (collateral, web site κλπ.), τεχνική τεκμηρίωση, τιμοκατάλογος ή άλλης μορφής μηχανισμός καθορισμού των τιμών (Marketing & Commercialization).
- Το προϊόν χρησιμοποιείται από πελάτες/χρήστες, έστω και σε πιλοτική βάση (Market Testing). Δεδομένου ότι ο χρόνος της επένδυσης δεν επαρκεί για την ανάπτυξη επαρκούς πελατειακής βάσης, είναι εναλλακτικά δυνατό αντί πελατειακής βάσης να τεκμηριώνεται:
  - Η χρήση από πιλοτικούς χρήστες οι οποίοι όμως προέρχονται από την αγορά (δεν αφορά εσωτερικούς χρήστες που διενεργούν δοκιμές)
  - Υπάρχει η πρόθεση συνεργασίας με δυνητικούς πελάτες, έστω και σε διερευνητικό στάδιο, η οποία έχει αποτυπωθεί σε σχετικό έγγραφο.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι, στην πρότασή τους μπορούν να εξειδικεύουν τον τρόπο κάλυψης των παραπάνω κριτηρίων με βάση τις ιδιαιτερότητες των προϊόντων που προτείνουν προς υλοποίηση.

Οι παραπάνω προϋποθέσεις αποτελούν τεκμήρια επίτευξης του Οροσήμου 3 και πλήρους ολοκλήρωσης του Φυσικού Αντικειμένου και ισχύουν ανεξαρτήτως από το βαθμό ολοκλήρωσης του οικονομικού αντικειμένου. Για παράδειγμα, μία επένδυση η οποία καλύπτει τις παραπάνω προϋποθέσεις, αλλά εμφανίζει χαμηλότερες από

τις αρχικά ζητούμενες δαπάνες, συνεχίζει να θεωρείται επιτυχώς ολοκληρωμένη. **Το αντίστροφο δεν ισχύει**, μία επένδυση που έχει ολοκληρώσει το οικονομικό της αντικείμενο χωρίς να καλύψει τις παραπάνω προϋποθέσεις, δε λογίζεται ως επιτυχώς ολοκληρωμένη.

Πέραν της πλήρους ολοκλήρωσης, ορίζονται δύο ακόμα Ενδιάμεσα Ορόσημα Μερικής Ολοκλήρωσης που σηματοδοτούν την επίτευξη ενδιάμεσων στόχων στον κύκλο ανάπτυξης του προϊόντος:

- **ΟΡΟΣΗΜΟ 1: Ολοκλήρωση Βασικού Σχεδιασμού**
  - Έχουν ολοκληρωθεί όλες οι προπαρασκευαστικές ενέργειες που τυχόν προβλέπονται στην πρόταση (μελέτη σκοπιμότητας, έρευνα αγοράς, ενέργειες ερευνητικού χαρακτήρα).
  - Έχει γίνει ο γενικός σχεδιασμός, έχουν καθοριστεί οι λειτουργίες του προϊόντος και η αρχιτεκτονική του, και μπορεί να επιβεβαιωθεί η σκοπιμότητα / εφικτότητα της υλοποίησης με κάποιου είδους proof of concept.
- **ΟΡΟΣΗΜΟ 2: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ**
  - Έχει προχωρήσει η ανάπτυξη/υλοποίηση σε ικανοποιητικό βαθμό.
  - Το προϊόν δεν έχει ακόμα πλήρη λειτουργικότητα και δεν μπορεί να διατεθεί σε τελικούς πελάτες. Είναι όμως δυνατή η επίδειξη ενός λειτουργικού πρωτοτύπου που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα λειτουργιών, έστω με παραδοχές και περιορισμούς στον τρόπο χρήσης του.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι, στην πρότασή τους μπορούν να εξειδικεύουν τον τρόπο κάλυψης των παραπάνω κριτηρίων με βάση τις ιδιαιτερότητες των προϊόντων που προτείνουν προς υλοποίηση.

9.6.3 Επαλήθευσεις

Με στόχο την παρακολούθηση της προόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών. Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών:

- υποβάλλεται μέσω της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ),
- αφορά σε ένα ή περισσότερα ολοκληρωμένα Ορόσημα Ολοκλήρωσης και στις δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος για την επίτευξη του/ των Οροσήμου/ων,
- συνοδεύεται από:
  - τα απαιτούμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των σχετικών δαπανών, όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα VI «Τεκμηρίωση Επαλήθευσης Δαπανών»,
  - δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της τήρησης των όρων του Προγράμματος, όπως εξειδικεύονται στον Οδηγό Υλοποίησης,
  - έκθεση προόδου του φυσικού αντικείμενου στο πλαίσιο της οποίας τεκμηριώνεται κατάλληλα η επίτευξη του αντίστοιχου κατά περίπτωση Οροσήμου,
  - τα προβλεπόμενα για την ελεγχόμενη χρονική περίοδο ολοκληρωμένα παραδοτέα, καθώς και κατάλληλη τεκμηρίωση επίτευξης του αντίστοιχου Οροσήμου, καθώς και
  - Βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή (προαιρετικά), η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα και τις οδηγίες του Παραρτήματος ΙΧ της Πρόσκλησης.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος προβλέπεται η υποβολή έως τριών (3) αιτημάτων επαλήθευσης, τα οποία σηματοδοτούν την επίτευξη των Οροσήμων ολοκλήρωσης, σύμφωνα με την ανάλυση της παραγράφου **9.6.2** ανωτέρω.

Το Αίτημα Επαλήθευσης του 3^{ου} Οροσήμου, το οποίο σηματοδοτεί την ολοκλήρωση του έργου και την επίτευξη των στόχων του, υποβάλλεται το αργότερο εντός **τριάντα (30)** ημερολογιακών ημερών από τη συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του Έργου.

Σε περίπτωση παρέλευσης της ως άνω προθεσμίας χωρίς να έχει υποβληθεί το Αίτημα Επαλήθευσης του 3^{ου} Οροσήμου, ο Φορέας Υλοποίησης ενεργοποιεί τις διαδικασίες αυτεπάγγελτης (διοικητικής ή επιτόπιας) επαλήθευσης με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε μερική ολοκλήρωση ή και σε απένταξη του έργου, καθώς και σε ενδεχόμενη δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

Σε περίπτωση κατά την οποία η ενισχυόμενη επιχείρηση αποφασίσει ότι το ενισχυόμενο έργο θα ολοκληρωθεί με την επίτευξη Ενδιάμεσου Ορόσημου Μερικής Ολοκλήρωσης, τότε ενημερώνει κατάλληλα τον Φορέα Υλοποίησης με σχετικό αίτημα συμβατικής τροποποίησης. Σε αυτήν την περίπτωση, η επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικασίας επαλήθευσης του Ενδιάμεσου Ορόσημου Μερικής Ολοκλήρωσης σηματοδοτεί την καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 9.8 και την Ολοκλήρωση του Έργου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο **9.9**.

9.6.4 Διαδικασία διενέργειας επαληθεύσεων

Οι επαληθεύσεις διενεργούνται από τις Ομάδες Χειρισμού Έργων/ Χειριστές Έργων (Ο.Χ/Χ.Ε.) της παραγράφου **9.4.2** της παρούσας Πρόσκλησης.

Οι επαληθεύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης διακρίνονται σε εξ αποστάσεως και επιτόπιες. Οι εξ αποστάσεως επαληθεύσεις διενεργούνται με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους Δικαιούχους. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία η διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης, είναι απαραίτητη η κατάλληλη συνεργασία μεταξύ των Ο.Χ/Χ.Ε. και της ελεγχόμενης επιχείρησης για τον προγραμματισμό και την προετοιμασία της επίσκεψης στο σημείο που θα επιλεγεί εκ μέρους του φορέα Υλοποίησης για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Ειδικότερα, εφόσον κριθεί αναγκαία εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης η διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης, και προκειμένου οι δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της, ο Φορέας Υλοποίησης, κατόπιν συνεννόησης, αποστέλλει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση των Ο.Χ/Χ.Ε.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής συνεργασίας μεταξύ των Ο.Χ/Χ.Ε. και των δικαιούχων (ενδεικτικά μέσω τηλεδιάσκεψης ή άλλων εργαλείων εξ αποστάσεως συνεργασίας), τόσο για την προετοιμασία όσο και για τη διενέργεια των επαληθεύσεων.

Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν.

Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθούν ευρήματα/ ελλείψεις για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επαλήθευσης, οι Ο.Χ/Χ.Ε. επισημαίνουν τις σχετικές απαιτήσεις και προτείνουν εύλογο διάστημα για την ανταπόκριση του Δικαιούχου στις απαιτήσεις ανταπόκρισης στα ευρήματα/ ελλείψεις, το οποίο δεν δύναται να είναι μικρότερο των 15 ημερολογιακών ημερών.

Οι Ο.Χ/Χ.Ε. υποβάλουν την εισήγησή τους προς τη Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία, αφού λάβει υπόψη της την κατά περίπτωση υποβληθείσα τεκμηρίωση, μπορεί να αποδεχτεί την εισήγηση ή να την αναπέμψει πίσω στην κατά περίπτωση εμπλεκόμενη Ο.Χ/Χ.Ε. με κατάλληλες κατευθύνσεις και οδηγίες. Η επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικασίας επαλήθευσης, βάσει της οποίας επιβεβαιώνεται:

- Η επίτευξη του αντίστοιχου Οροσήμου Ολοκλήρωσης

- Η ολοκλήρωση των αντίστοιχων παραδοτέων
- Η ορθή διενέργεια και τεκμηρίωση των αντίστοιχων δαπανών

ενεργοποιεί τη διαδικασία καταβολής ενίσχυσης, σύμφωνα με την ανάλυση της παραγράφου **9.8** κατωτέρω.

9.7 Τροποποιήσεις

A. Οι Δικαιούχοι των ενισχύσεων αναλαμβάνουν την υποχρέωση υλοποίησης της επένδυσης με βάση:

- τους γενικούς και ειδικούς όρους του Προγράμματος,
- το περιεχόμενο της Αίτησης Χρηματοδότησης όπως αξιολογήθηκε και τελικά εγκρίθηκε.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης, οι Δικαιούχοι μπορούν να προβούν σε μεταβολή του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης, εφόσον:

- υποβάλλουν επαρκώς τεκμηριωμένο αίτημα στο Φορέα Υλοποίησης, το οποίο θα αξιολογηθεί και θα εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα αυτού,
- με την τροποποίηση αυτή:
  - ο δεν παραβιάζονται όροι του Προγράμματος,
  - ο δεν επηρεάζεται η συμβατότητα με τις προϋποθέσεις του Γενικού Μέρους και των κατά περίπτωση εφαρμοστέων ειδικών άρθρων του ΓΑΚ
  - ο δεν ακυρώνεται η επιλεξιμότητα ή η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης,
  - ο δεν αυξάνεται ο συνολικά εγκεκριμένος προϋπολογισμός ή η συνολική επιχορήγηση,
- κατά την κρίση του αρμοδίου οργάνου:
  - ο δεν μεταβάλλεται η αρχική βαθμολογική κατάταξη της πρότασης σε βαθμό που θα κατατασσόταν χαμηλότερα από την πρώτη βαθμολογικά επιχείρηση στον Κατάλογο επιλαχουσών Προτάσεων (εφόσον υπάρχει),
  - ο δεν τίθεται εν κινδύνω η σκοπιμότητα και βιωσιμότητα του επενδυτικού έργου.

B. Ειδικότερα, απαιτείται η υποβολή Αιτήματος Συμβατικής Τροποποίησης εκ μέρους των Δικαιούχων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Αντικατάσταση του Υπεύθυνου Έργου, καθώς και μελών της βασικής ομάδας έργου που έχει αξιολογηθεί.
- Αντικατάσταση εξωτερικού συνεργάτη/ υπεργολάβου που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης της Αίτησης Χρηματοδότησης.
- Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικειμένου που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του Έργου (π.χ. εφαρμογή σημαντικά διαφορετικών τεχνολογιών ή/ και μεθοδολογίας εκτέλεσης, σημαντική αλλαγή στα παραδοτέα).
- Μεταβολή εταιρικής/ μετοχικής σύνθεσης.
- Περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, συρρίκνωση των στόχων του Έργου και μερική ολοκλήρωση του Έργου με την επίτευξη Ενδιάμεσου Οροσήμου Ολοκλήρωσης.
- Τροποποίηση στοιχείων του οικονομικού αντικειμένου (ενδεικτικά: μεταφορά προϋπολογισμού μεταξύ Πακέτων Εργασίας και κατηγοριών δαπανών) που επηρεάζουν τον αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30%, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος μπορούν να υποβληθούν μέχρι **τρία (3)** Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης. Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ).

Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης υποβάλλονται μέχρι και **ενενήντα (90)** ημερολογιακές ημέρες πριν τη συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του ενισχυόμενου έργου. Ο Φορέας Υλοποίησης (ΚΤΠ Μ.Α.Ε.) δύναται να παραλαμβάνει Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης τα οποία υποβάλλονται εκπρόθεσμα εκ μέρους των δικαιούχων, μεριμνώντας για την κατά το δυνατό έγκαιρη διαχείριση αυτών. Σε περίπτωση όμως εκπρόθεσμης υποβολής, οι δικαιούχοι αναγνωρίζουν ότι τυχόν καθυστερήσεις στα επόμενα στάδια δεν συνιστούν ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης.

Γ. Δεν θεωρούνται αιτήματα τροποποίησης και δεν εμπίπτουν στον ως άνω αριθμητικό περιορισμό, οι εξής περιπτώσεις:

- Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου, εκτός εκείνων που εμπίπτουν στην πρώτη περίπτωση του εδαφίου Β ανωτέρω, από ένα ή περισσότερα μέλη με τουλάχιστον ισότιμα προσόντα και ίδια ή συναφή ειδικότητα
- Ενίσχυση της ομάδας έργου με νέα μέλη τα οποία δεν είχαν οριστεί κατά την υποβολή της πρότασης
- Αντικατάσταση οργάνων και εξοπλισμού,
- Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής
- Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
- Μεταβολή της έδρας ή/ και μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας
- Αλλαγή στοιχείων επικοινωνίας
- Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η μέγιστη χρονική διάρκεια υλοποίησης της παραγράφου **6** ανωτέρω, όπως κάθε φορά ισχύει.
- Τροποποίηση στοιχείων του οικονομικού αντικειμένου (ενδεικτικά: μεταφορά προϋπολογισμού μεταξύ Πακέτων Εργασίας και κατηγοριών δαπανών) που επηρεάζουν τον αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό σε ποσοστό μικρότερο του 30%, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης
- Τροποποίηση του τρόπου κάλυψης της αναγκαίας ιδιωτικής συμμετοχής, μεταξύ εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 4.3 ανωτέρω.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, η σχετική αλλαγή ενσωματώνεται μαζί με την κατάλληλη κατά περίπτωση τεκμηρίωση στο επόμενο Αίτημα Επαλήθευσης που θα υποβληθεί εκ μέρους του Δικαιούχου.

Δ. Σε περιπτώσεις τροποποιήσεων που δεν εμπίπτουν σε εκείνες που αναφέρονται στις υπό-παραγράφους Β και Γ της παρούσας παραγράφου, οι δικαιούχοι υποβάλουν Αίτημα Συμβατικής Τροποποίησης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο Β ανωτέρω.

Η διαχείριση των αιτημάτων τροποποίησης πραγματοποιείται από τις Ομάδες Χειρισμού Έργων/ Χειριστές Έργων (Ο.Χ/Χ.Ε.) της παραγράφου **9.4.2** της παρούσας Πρόσκλησης.

Οι Ο.Χ/Χ.Ε., αφού επεξεργαστούν κατάλληλα το Αίτημα Συμβατικής Τροποποίησης, μεριμνώντας για την τήρηση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης, υποβάλουν την εισήγησή τους περί αποδοχής ή μη του αιτήματος προς τη Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία, αφού λάβει υπόψη της την κατά περίπτωση υποβληθείσα τεκμηρίωση, μπορεί να αποδεχτεί την εισήγηση ή να την αναπέμψει πίσω στην κατά περίπτωση εμπλεκόμενη Ο.Χ/Χ.Ε., με κατάλληλες κατευθύνσεις και οδηγίες.

9.8 Καταβολή ενίσχυσης

9.8.1 Οριζόντιες ρυθμίσεις

Η ενίσχυση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από τον Φορέα Λειτουργίας, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των πληρωμών του.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στον φορέα Υλοποίησης.

Η καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης για κάθε ορόσημο πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της αντίστοιχης επαλήθευσης και της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της από το Φορέα Υλοποίησης, και αφού

- προηγηθεί η εξέταση τυχόν ενστάσεων που υποβάλλονται από την πλευρά του δικαιούχου,
- προσκομιστούν τα αναγκαία δικαιολογητικά πληρωμής.

Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης εξαρτάται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

9.8.2 Ειδικές ρυθμίσεις

Στο πλαίσιο του Προγράμματος, η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης προϋποθέτει

- (α) την επιτυχή ολοκλήρωση των αντίστοιχων Διαδικασιών επαλήθευσης των παραγράφων 9.6.3 και 9.6.4, και τον προσδιορισμό της αναλογούσας επιχορήγησης βάσει του πιστοποιημένου Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου.
- (β) την επίτευξη εκ μέρους των δικαιούχων των προβλεπόμενων κατά περίπτωση Οροσήμων Ολοκλήρωσης, όπως αυτά εξειδικεύονται στην εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης, όπως ισχύει.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του Προγράμματος προβλέπεται η ενεργοποίηση:

- Έως δύο (2) ενδιάμεσων καταβολών ενισχύσεων (ορόσημα 1 & 2).
- Μίας (1) τελικής καταβολής ενίσχυσης (ορόσημο 3).

Στις περιπτώσεις ενδιάμεσων καταβολών, η αναλογούσα επιχορήγηση υπόκειται στις ακόλουθες παρακρατήσεις, οι οποίες καταβάλλονται στον Δικαιούχο μόνο στην περίπτωση όπου επιτευχθεί και το ορόσημο 3:

Καταβολή Ενίσχυσης	Ειδικές προϋποθέσεις ενεργοποίησης διαδικασίας καταβολής ενίσχυσης	% ενίσχυσης που θα καταβληθεί σε σχέση με το σύνολο της αναλογούσας ενίσχυσης μετά την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης επαλήθευσης
1 ^η ενδιάμεση	Επίτευξη 1 ^{ου} Οροσήμου Ολοκλήρωσης	50%
2 ^η ενδιάμεση	Επίτευξη 2 ^{ου} Οροσήμου Ολοκλήρωσης	80%
Τελική	Επίτευξη 3 ^{ου} Οροσήμου Ολοκλήρωσης	100% και επιπλέον αποδέσμευση της ενίσχυσης που παρακρατήθηκε στις προηγούμενες καταβολές

Σημείωση:

Με βάση την παραπάνω πρόβλεψη, στην περίπτωση όπου το ενισχυόμενο έργο σταματήσει πριν την επίτευξη του 3^{ου} Ορόσημου Ολοκλήρωσης (δηλ. επαληθευθεί μόνο η μερική ολοκλήρωσή του), δεν αποδίδεται στο δικαιούχο το παρακρατηθέν ποσό από τυχόν προηγούμενες ενδιάμεσες καταβολές. Με τον τρόπο αυτό, οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις θα έχουν λάβει στο τέλος ένα ποσό επιχορήγησης για τα ενδιάμεσα ορόσημα που επαληθεύθηκαν, αλλά με μεσοσταθμικά χαμηλότερη ένταση ενίσχυσης από ότι η μέγιστη προβλεπόμενη στο παρόν Πρόγραμμα για τις περιπτώσεις πλήρους ολοκλήρωσης έργων.

9.9 Ολοκλήρωση Έργων

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του έργου είναι:

- Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου, όπως έχει προκύψει μέσω διαδικασίας επαλήθευσης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 9.6.4 ανωτέρω και ειδικότερα:
  - ο Η υλοποίηση των προβλεπόμενων παραδοτέων (ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων τα οποία ολοκληρώθηκαν πλήρως ή εν μέρει)
  - ο Η επίτευξη Οροσήμου Πλήρους Ολοκλήρωσης ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η επίτευξη Ενδιάμεσου Οροσήμου Μερικής Ολοκλήρωσης, όπως αναλύεται στην παράγραφο 9.6.2,
- η τήρηση από τους δικαιούχους των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην παρούσα Πρόσκληση και στην Απόφαση Έγκρισης
- η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο πλαίσιο του έργου.

Η ολοκλήρωση του έργου πιστοποιείται με σχετική Απόφαση Ολοκλήρωσης που εκδίδει ο Φορέας Υλοποίησης, στο πλαίσιο της οποίας:

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου (παραδοτέα και στόχοι του έργου),
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του αντίστοιχου οικονομικού αντικείμενου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) που έχει πραγματοποιηθεί στο σύνολο του έργου,
- ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό,
- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα του έργου,
- βεβαιώνεται η επίτευξη του αντίστοιχου Οροσήμου (μερικής ή πλήρους) Ολοκλήρωσης,
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τίθενται στην Απόφαση Έγκρισης,
- διαπιστώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο.

Εάν μετά την ολοκλήρωση του Έργου αλλά και σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/ δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από τον Φορέα Υλοποίησης είναι μεγαλύτερη από αυτή που αναλογεί βάσει των αντίστοιχων πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν ενδεικτικά στο πλαίσιο διαδικασίας επαλήθευσης ή δειγματοληπτικού επανελέγχου, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθεί παράβαση εθνικού ή κοινοτικού δικαίου και λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να εκδώσει κατά περίπτωση Απόφαση απένταξης ή και Απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης τυχόν ήδη καταβληθείσας ενίσχυσης.

Η επιχορήγηση που τυχόν διαπιστώνεται ότι έχει καταβληθεί αχρεωστήτως επιστρέφεται εντόκως σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης.

9.10 Υποβολή ενστάσεων

Οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν ενστάσεις έναντι Αποφάσεων του Φορέα Υλοποίησης οι οποίες εκδίδονται σε κάθε στάδιο υλοποίησης του Προγράμματος και επιφέρουν αρνητικές επιπτώσεις στην εκ μέρους προοπτική αξιοποίησης του Προγράμματος.

Προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, ο Φορέας Υλοποίησης μεριμνά για την άμεση ενημέρωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων επί των ανωτέρω Αποφάσεων (όπως ενδεικτικά αποφάσεις Αξιολόγησης/ Βαθμολογικής Κατάταξης, Αποφάσεις Απόρριψης Αιτήσεων Χρηματοδότησης, Αποφάσεις επί αιτημάτων Επαλήθευσης, κ.ο.κ.), καθώς και επί των διαδικασιών, των προθεσμιών και κάθε άλλης σχετικής πληροφορίας για τη διευκόλυνση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων που κρίνουν αναγκαία την υποβολή ένστασης.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά (μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Προγράμματος) προς τον Φορέα Υλοποίησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας **είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών**, από την επομένη της έκδοσης της προσβαλλόμενης Απόφασης.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Οργάνου του Φορέα Υλοποίησης. Ανάλογα με τον συνολικό αριθμό των ενστάσεων, είναι δυνατός ο ορισμός περισσότερων της μίας Επιτροπών Αξιολόγησης Ενστάσεων, καθώς και η σύσταση υποστηρικτικών οντοτήτων (ομάδων, επιτροπών, κλπ.) για την παροχή της τυχόν αναγκαίας τεχνικής υποστήριξης προς τις Επιτροπές Αξιολόγησης Ενστάσεων.

Οι Αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από το αρμόδιο όργανο του Φορέα Υλοποίησης και κοινοποιούνται ηλεκτρονικά στους ενδιαφερομένους, ενώ επίσης δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος.

Οι ενστάσεις κατά της απόφασης ένταξης/ απόρριψης ασκούνται άπαξ. Η σχετική Απόφαση που εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας Αξιολόγησης Ενστάσεων καθιστά οριστική την πράξη ένταξης/ απόρριψης της σχετικής Αίτησης Χρηματοδότησης, αποκλειόμενης άλλης διαδικασίας διοικητικής προσφυγής.

10 Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι Δικαιούχοι καθ' όλη τη διάρκεια συμμετοχής τους στο Πρόγραμμα, καλούνται:

- Να τηρούν απαρέγκλιτα τους όρους του Προγράμματος, της παρούσας Πρόσκλησης και της Απόφασης Ένταξης
- Να υποβάλουν μία μόνο Αίτηση Χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ με ακριβή και αληθή στοιχεία και δεδομένα.
- Να τηρούν την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των κρατικών ενισχύσεων και ειδικότερα τις προβλέψεις του γενικού μέρους (άρθρα 1-9 ΓΑΚ) και του κατά περίπτωση εφαρμοστέου άρθρου (19, 25, 28, 29) του ΓΑΚ, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- Να τηρούν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται.
- Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
- Να τηρούν τους κανόνες δημοσιότητας του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως αυτοί προβλέπονται στον Κανονισμό 241/2021 και εξειδικεύονται στον Οδηγό Επικοινωνίας Σχεδίου Ελλάδα 2.0, όπως κάθε φορά ισχύει. Θα αναρτηθούν σχετικές οδηγίες στον Δικτυακό Τόπο του προγράμματος.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται για πέντε (5) έτη μετά την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου και να τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή αντιγράφων των πρωτοτύπων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Επισημαίνεται ότι ο Φορέας Υλοποίησης του Προγράμματος (ΚτΠ ΜΑΕ) υποχρεούται να τηρεί λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στον ΓΑΚ για 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση δυνάμει του παρόντος Προγράμματος (άρθρο 12, παρ.1 του ΓΑΚ).

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Επιλέξιμοι ΚΑΔ επένδυσης

Ως επιλέξιμες οικονομικές δραστηριότητες για τους σκοπούς του Προγράμματος νοούνται αποκλειστικά οι δραστηριότητες του κλάδου Πληροφορικής & Επικοινωνιών, όπως αναλύονται στον Πίνακα 1 που ακολουθεί (επιλέξιμοι ΚΑΔ επένδυσης). Οι συγκεκριμένοι ΚΑΔ πρέπει να είναι ενεργοποιημένοι πριν την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Δαπάνες που θα πραγματοποιούνται πριν την απόκτηση του συγκεκριμένου ΚΑΔ ή διαπιστώνεται ότι αφορούν σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ, δεν θα γίνονται αποδεκτές.

Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού των Δικαιούχων, στον Πίνακα 2 αποτυπώνονται οι συμπληρωματικοί ΚΑΔ Επένδυσης, οι οποίοι μπορούν να επιλεγούν μόνο σε συνδυασμό με τουλάχιστον έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ του Πίνακα 1.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του Προγράμματος δεν ενισχύονται δραστηριότητες που συνδέονται με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), και ειδικότερα:

- i) δραστηριότητες που σχετίζονται με τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της μεταγενέστερης χρήσης, εξαιρουμένων των έργων στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας, καθώς και των σχετικών υποδομών μεταφοράς και διανομής, με χρήση φυσικού αερίου, τα οποία πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C58/01).
- ii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής της Ε.Ε. (ΣΕΔΕ) για την επίτευξη των προβλεπόμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς. Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους αυτό δεν είναι εφικτό. Δείκτες αναφοράς που καθορίστηκαν για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής·
- iii) δραστηριότητες που σχετίζονται με χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων, αποτεφρωτήρες και μονάδες βιολογικής επεξεργασίας·
  - Για τους αποτεφρωτήρες η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου σε μονάδες που ασχολούνται αποκλειστικά με την επεξεργασία μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και σε υφιστάμενες μονάδες, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, στη δέσμευση των καυσαερίων για αποθήκευση ή χρήση ή στην ανάκτηση υλικών από την αποτέφρωση τέφρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας
  - Για τις μονάδες βιολογικής επεξεργασίας Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου σε υφιστάμενες μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, όταν οι δράσεις στο πλαίσιο του εν λόγω αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ή στη μετασκευή για εργασίες ανακύκλωσης διαχωρισμένων αποβλήτων σε βιοαπόβλητα λιπασματοποίησης και αναερόβιας αποδόμησης βιολογικών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι δράσεις αυτές στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου δεν οδηγούν σε αύξηση της ικανότητας επεξεργασίας αποβλήτων των μονάδων ή σε παράταση της διάρκειας ζωής των μονάδων· για τον σκοπό αυτόν παρέχονται αποδεικτικά στοιχεία σε επίπεδο μονάδας

- iv) δραστηριότητες κατά τις οποίες η μακροπρόθεσμη διάθεση αποβλήτων μπορεί να βλάψει το περιβάλλον.

Πίνακας 1: Επιλέξιμοι ΚΑΔ Επένδυσης

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ ΝΑΦΕ	ΤΑΞΕΙΣ ΝΑΦΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
I					ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
58					Εκδοτικές δραστηριότητες
58.2					Έκδοση λογισμικού
	58.21				Έκδοση παιχνιδιών για ηλεκτρονικούς υπολογιστές
		58.21.1			Έκδοση παιχνιδιών υπολογιστή, που διαθέτονται συσκευασμένα
			58.21.10		Έκδοση παιχνιδιών υπολογιστή, που διαθέτονται συσκευασμένα
		58.21.2			Έκδοση παιχνιδιών υπολογιστή, που κατεβάζονται (download) από το Internet
			58.21.20		Έκδοση παιχνιδιών υπολογιστή, που κατεβάζονται (download) από το Internet
		58.21.3			Διάθεση παιχνιδιών σε απ' ευθείας (on line) σύνδεση
			58.21.30		Διάθεση παιχνιδιών σε απ' ευθείας (on line) σύνδεση
	58.29				Έκδοση άλλου λογισμικού
		58.29.1			Έκδοση λογισμικού συστημάτων, που διατίθεται σε συσκευασία
			58.29.11		Έκδοση λειτουργικών συστημάτων, που διατίθενται σε συσκευασία
			58.29.12		Έκδοση λογισμικού δικτύων, που διατίθεται σε συσκευασία
			58.29.13		Έκδοση λογισμικού διαχείρισης βάσεων δεδομένων, που διατίθεται σε συσκευασία
			58.29.14		Έκδοση λογισμικού εργαλείων ανάπτυξης και γλωσσών προγραμματισμού, που διατίθεται σε συσκευασία
		58.29.2			Έκδοση λογισμικού εφαρμογών, που διατίθεται σε συσκευασία
			58.29.21		Έκδοση γενικών εφαρμογών λογισμικού επιχειρηματικής παραγωγικότητας και οικιακής χρήσης, που διατίθεται σε συσκευασία
			58.29.29		Έκδοση άλλων λογισμικών εφαρμογών, που διατίθενται σε συσκευασία
		58.29.3			Έκδοση λογισμικού, που κατεβάζεται (download) από το Internet
			58.29.31		Έκδοση λογισμικού συστημάτων, που κατεβάζεται (download) από το Internet
			58.29.32		Έκδοση λογισμικού εφαρμογών, που κατεβάζεται (download) από το Internet
		58.29.4			Διάθεση επιγραμμικού (on line) λογισμικού
			58.29.40		Διάθεση επιγραμμικού (on line) λογισμικού

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
62					Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες
62.0					Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες
	62.01				Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων
		62.01.1			Υπηρεσίες σχεδιασμού και ανάπτυξης τεχνολογιών της πληροφορίας
			62.01.11		Υπηρεσίες σχεδιασμού και ανάπτυξης τεχνολογιών της πληροφορίας για εφαρμογές
				62.01.11.01	Παραγωγή προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών, που παράγονται ή ολοκληρώνονται κατόπιν παραγγελίας
				62.01.11.02	Υπηρεσίες ανάπτυξης και υποστήριξης λογισμικού εφαρμογών τηλεματικής
				62.01.11.03	Υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού πολυμέσων (multimedia)
				62.01.11.04	Υπηρεσίες δημιουργίας ιστοσελίδων στο διαδίκτυο
				62.01.11.05	Υπηρεσίες επανόρθωσης καταστραφέντος λογισμικού
				62.01.11.06	Υπηρεσίες ποιοτικού ελέγχου συστήματος λογισμικού
				62.01.11.07	Υπηρεσίες σχεδιασμού, υποστήριξης και ολοκλήρωσης συστήματος λογισμικού
			62.01.12		Υπηρεσίες σχεδιασμού και ανάπτυξης τεχνολογιών της πληροφορίας για δίκτυα και συστήματα
		62.01.2			Παραγωγή πρωτοτύπων λογισμικού
			62.01.21		Παραγωγή πρωτοτύπων λογισμικού παιχνιδιών υπολογιστή
			62.01.29		Παραγωγή πρωτοτύπων άλλου λογισμικού
				72.19.29.01	Υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης προϊόντων διαδραστικών πολυμέσων (interactive multimedia)
				72.19.29.04	Υπηρεσίες έρευνας στην πληροφορική
				72.19.29.09	Υπηρεσίες έρευνας στις επικοινωνίες

Πίνακας 2: Συμπληρωματικοί ΚΑΔ Επένδυσης

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
		58.21.4			Υπηρεσίες χορήγησης αδειών για τη χρήση παιχνιδιών υπολογιστή
			58.21.40		Υπηρεσίες χορήγησης αδειών για τη χρήση παιχνιδιών υπολογιστή
		58.29.5			Υπηρεσίες χορήγησης αδειών για τα δικαιώματα χρήσης λογισμικού υπολογιστή
			58.29.50		Υπηρεσίες χορήγησης αδειών για τα δικαιώματα χρήσης λογισμικού υπολογιστή
61					<i>Τηλεπικοινωνίες</i>
61.1					Ενσύρματες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	61.10				Ενσύρματες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
		61.10.1			Υπηρεσίες μετάδοσης δεδομένων και μηνυμάτων
			61.10.11		Υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας – πρόσβαση και χρήση
				61.10.11.01	Υπηρεσίες τηλεφωνικής εξυπηρέτησης του κοινού
			61.10.12		Υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας – στοιχεία κλήσεων
			61.10.13		Ιδιωτικές υπηρεσίες δικτύου για ενσύρματα (καλωδιακά) συστήματα τηλεπικοινωνιών
		61.10.2			Υπηρεσίες φορέα για ενσύρματες (καλωδιακές) τηλεπικοινωνίες
			61.10.20		Υπηρεσίες φορέα για ενσύρματες (καλωδιακές) τηλεπικοινωνίες
		61.10.3			Υπηρεσίες μεταφοράς δεδομένων μέσω ενσύρματων (καλωδιακών) τηλεπικοινωνιακών δικτύων
			61.10.30		Υπηρεσίες μεταφοράς δεδομένων μέσω ενσύρματων (καλωδιακών) τηλεπικοινωνιακών δικτύων
		61.10.4			Ενσύρματες (καλωδιακές) διαδικτυακές υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών
			61.10.42		Υπηρεσίες στενοζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω καλωδιακών δικτύων
			61.10.43		Υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω καλωδιακών δικτύων
			61.10.49		Άλλες ενσύρματες (καλωδιακές) διαδικτυακές υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών
				61.10.49.01	Υπηρεσίες τηλεσυνεδριάσεων μέσω καλωδιακού διαδικτύου
		61.10.5			Υπηρεσίες διανομής προγράμματος κατ' οίκον μέσω καλωδιακής υποδομής
			61.10.51		Υπηρεσίες διανομής προγράμματος κατ' οίκον μέσω καλωδιακής υποδομής – με παροχή βασικού πακέτου προγράμματος
			61.10.52		Υπηρεσίες διανομής προγράμματος κατ' οίκον μέσω καλωδιακής υποδομής – με παροχή διακριτού πακέτου προγράμματος

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ ΝΑΦΕ	ΤΑΞΕΙΣ ΝΑΦΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
			61.10.53		Υπηρεσίες διανομής προγράμματος κατ' οίκον μέσω καλωδιακής υποδομής – με χρέωση ανά θέαση
61.2					Ασύρματες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	61.20				Ασύρματες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
		61.20.1			Υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας και ιδιωτικές υπηρεσίες δικτύου για ασύρματα συστήματα τηλεπικοινωνιών
			61.20.11		Υπηρεσίες κινητής τηλεπικοινωνίας – πρόσβαση και χρήση
				61.20.11.01	Υπηρεσίες αντιπροσώπου κινητής τηλεφωνίας, που αμείβεται με προμήθεια επί των λογαριασμών των συνδρομητών, σύνδεσης, φερεγγυότητας πελατών, εταιρικών συνδέσεων, κοινής διαφήμισης, επίτευξης στόχων κλπ, καθώς και επί της επιδότησης της συσκευής
			61.20.12		Υπηρεσίες κινητής τηλεπικοινωνίας – στοιχεία κλήσης
			61.20.13		Ιδιωτικές υπηρεσίες δικτύου για ασύρματα συστήματα τηλεπικοινωνιών
		61.20.2			Υπηρεσίες φορέα για ασύρματες τηλεπικοινωνίες
			61.20.20		Υπηρεσίες φορέα για ασύρματες τηλεπικοινωνίες
		61.20.3			Υπηρεσίες μεταφοράς δεδομένων μέσω ασύρματων τηλεπικοινωνιακών δικτύων
			61.20.30		Υπηρεσίες μεταφοράς δεδομένων μέσω ασύρματων τηλεπικοινωνιακών δικτύων
		61.20.4			Υπηρεσίες ασύρματων διαδικτυακών τηλεπικοινωνιών
			61.20.41		Υπηρεσίες στενοζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω ασύρματων δικτύων
			61.20.42		Υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω ασύρματων δικτύων
			61.20.49		Άλλες ασύρματες διαδικτυακές υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών
				61.20.49.01	Υπηρεσίες τηλεσυνεδριάσεων μέσω ασύρματου διαδικτύου
		61.20.5			Υπηρεσίες διανομής προγράμματος κατ' οίκον μέσω ασύρματης υποδομής
			61.20.50		Υπηρεσίες διανομής προγράμματος κατ' οίκον μέσω ασύρματης υποδομής
61.3					Δορυφορικές τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	61.30				Δορυφορικές τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
		61.30.1			Υπηρεσίες δορυφορικών τηλεπικοινωνιών, εκτός των υπηρεσιών κατ' οίκον διανομής προγράμματος μέσω δορυφόρου
			61.30.10		Υπηρεσίες δορυφορικών τηλεπικοινωνιών, εκτός των υπηρεσιών κατ' οίκον διανομής προγράμματος μέσω δορυφόρου
				61.30.10.01	Υπηρεσίες δορυφορικών συστημάτων ραδιοτηλεφωνίας

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ ΝΑΦΕ	ΤΑΞΕΙΣ ΝΑΦΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
		61.30.2			Υπηρεσίες κατ' οίκον διανομής προγράμματος μέσω δορυφόρου
			61.30.20		Υπηρεσίες κατ' οίκον διανομής προγράμματος μέσω δορυφόρου
61.9					Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	61.90				Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
		61.90.1			Άλλες υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών
			61.90.10		Άλλες υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών
				61.90.10.01	Υπηρεσίες θαλάσσιας τηλεπικοινωνίας
				61.90.10.02	Υπηρεσίες ραδιοταξί
				61.90.10.03	Υπηρεσίες τηλεπικοινωνίας αέρα - εδάφους
				61.90.10.04	Υπηρεσίες τηλεφωνίας μέσω διαδικτυακού πρωτοκόλλου (VoIP)
				61.90.10.05	Υπηρεσίες τηλεφωνικών τηλεσυνεδριάσεων
	62.02				Δραστηριότητες παροχής συμβουλών σχετικά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές
		62.02.1			Υπηρεσίες παροχής συμβουλών για θέματα υλικού (Hardware) υπολογιστών
			62.02.10		Υπηρεσίες παροχής συμβουλών για θέματα υλικού (Hardware) υπολογιστών
		62.02.2			Υπηρεσίες παροχής συμβουλών για θέματα συστημάτων και λογισμικού
			62.02.20		Υπηρεσίες παροχής συμβουλών για θέματα συστημάτων και λογισμικού
		62.02.3			Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης για τεχνολογίες της πληροφορίας
			62.02.30		Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης για τεχνολογίες της πληροφορίας
				62.02.30.01	Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης δικτύων
				62.02.30.02	Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης εξειδικευμένου λογισμικού εφαρμογών
				62.02.30.03	Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης συστημάτων υπολογιστών
				62.02.30.04	Υπηρεσίες υποστήριξης λογισμικού πολυμέσων
	62.03				Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
		62.03.1			Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
			62.03.11		Υπηρεσίες διαχείρισης δικτύου
			62.03.12		Υπηρεσίες διαχείρισης συστημάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή
	62.09				Άλλες δραστηριότητες της τεχνολογίας της πληροφορίας και δραστηριότητες υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπολογιστών
		62.09.1			Υπηρεσίες εγκατάστασης ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
			62.09.10		Υπηρεσίες εγκατάστασης ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ ΝΑΦΕ	ΤΑΞΕΙΣ ΝΑΦΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
		62.09.2			Άλλες υπηρεσίες των τεχνολογιών της πληροφορίας και των ηλεκτρονικών υπολογιστών π.δ.κ.α.
			62.09.20		Άλλες υπηρεσίες των τεχνολογιών της πληροφορίας και των ηλεκτρονικών υπολογιστών π.δ.κ.α.
				62.09.20.01	Υπηρεσίες μετατροπής και διόρθωσης ψηφιακών υποβάθρων (cd, δισκετών κλπ)
63					<i>Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας</i>
63.1					Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες· δικτυακές πύλες
	63.11				Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες
		63.11.1			Υπηρεσίες επεξεργασίας δεδομένων, παροχής κεντρικού υπολογιστή, λειτουργίας εφαρμογών και παροχής λοιπής υποδομής τεχνολογιών της πληροφορίας
			63.11.11		Υπηρεσίες επεξεργασίας δεδομένων
				63.11.11.01	Υπηρεσίες ανάπτυξης βάσεων δεδομένων
				63.11.11.02	Υπηρεσίες αποθήκευσης βάσεων δεδομένων
				63.11.11.03	Υπηρεσίες διάθεσης εξοπλισμού επεξεργασίας δεδομένων ή δικτύων (υπολογιστικής ισχύος κλπ)
				63.11.11.04	Υπηρεσίες προετοιμασίας εισαγωγής δεδομένων
				63.11.11.05	Υπηρεσίες χρηματοδοτικής μίσθωσης ή ενοικίασης χρόνου απασχόλησης μηχανής προς επεξεργασία δεδομένων
			63.11.12		Υπηρεσίες ιστοφιλοξενίας (web hosting)
			63.11.13		Παροχή υπηρεσιών εφαρμογών πληροφορικής
			63.11.19		Άλλες υπηρεσίες παροχής φιλοξενίας (καταχώρισης) και υποδομής τεχνολογιών της πληροφορίας (IT)

Παράρτημα ΙΙ: Ορισμός ΜΜΕ

(Παράρτημα Ι του ΚΑΝ (ΕΚ) 651/2014, όπως ισχύει)

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολουμένων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

- α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·
- β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
- γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης
- δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5.000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταιρών.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περιόδου αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή —εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν.

Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

Παράρτημα ΙΙΙ: Υπόδειγμα Αίτησης Χρηματοδότησης

Μέρος Α: Στοιχεία Επιχείρησης

<κωδικός αίτησης & QR code>	
A.1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Επωνυμία	
Α.Φ.Μ.	
Δ.Ο.Υ.	
Ημερομηνία Σύστασης	
Νομική Μορφή	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Πόλη	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	
ΚΑΔ Υφιστάμενης Δραστηριότητας	
Συνοπτική Παρουσίαση Υφιστάμενων Δραστηριοτήτων	
A.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ	
ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ.	
Τηλέφωνο	
e-mail*	
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ.	
Τηλέφωνο	
e-mail*	

* Επισήμανση προς τις επιχειρήσεις: «ΠΡΟΣΟΧΗ: Τα μηνύματα που θα παραλαμβάνονται από τον Φορέα Υλοποίησης μέσω των συγκεκριμένων διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που θα συμπληρωθούν εδώ, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών».

Α.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ					
ΜΕΤΟΧΟΙ/ ΕΤΑΙΡΟΙ					
Επώνυμο/ Επωνυμία					
Α.Φ.Μ.					
Δ.Ο.Υ.					
Χώρα Εγκατάστασης					
Ποσοστό Συμμετοχής (%)					
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ					
Επωνυμία Επιχείρησης					
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης					
Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης					
Αντικείμενο Δραστηριότητας (ΚΑΔ)					
Ποσοστό Συμμετοχής (%)					
ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ					
	2019	2020	2021		
Κύκλος Εργασιών (€)					
Ετήσιου Ισολογισμός (€)					
Απασχολούμενοι (ΕΜΕ)					
Α.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ					
#	Όνομα	Επώνυμο	ΑΦΜ	Ημ Γέννησης	% Συμμετοχής
1					
2					
3					
Σημείωση: Συμπληρώνονται μόνο τα Φυσικά Πρόσωπα με ιδιότητα μετόχου (α) στην εταιρία με ποσοστό τουλάχιστον 25%, (β) σε μητρική οντότητα, εφόσον (i) η οντότητα αυτή κατέχει ποσοστό τουλάχιστον 25% στην εταιρία που υποβάλλει το επενδυτικό σχέδιο και (ii) ο μέτοχος κατέχει ποσοστό τουλάχιστον 25% στην οντότητα αυτή. Ο κανόνας εφαρμόζεται για μητρικές οντότητες δευτέρου και τρίτου επιπέδου.					

Μέρος Β: Τήρηση Προϋποθέσεων Συμμετοχής

Η επιχείρηση	ΝΑΙ/ΟΧΙ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Λειτουργεί νόμιμα και συμμορφώνεται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία, διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο τεκμηρίωσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά της (π.χ. άδεια λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας, την τυχόν κατά περίπτωση προβλεπόμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση, κλπ.) 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δεν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, κατά τα 2 τελευταία έτη πριν την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης: <ul style="list-style-type: none"> ο α) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ο β) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δεσμεύεται ότι κανένα τμήμα του επενδυτικού έργου δεν έχει ξεκινήσει να υλοποιείται πριν την υποβολή της πρότασης 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υποβάλλει μόνο μία (1) πρόταση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Βεβαιώνει ότι όλα τα αναφερόμενα στην παρούσα πρόταση είναι αληθή και ακριβή και αναγνωρίζει ότι η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης μέσω της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Διαχείρισης Ενισχύσεων (ΗΠΔΕ) επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α' 75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν, επισύροντας, σε περιπτώσεις ανακρίβειας, τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αποδέχεται την επεξεργασία των δηλωθέντων στοιχείων και των υποβληθέντων δικαιολογητικών, τόσο κατά τη διαδικασία υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης όσο και κατά τις μεταγενέστερες διαδικασίες Υποβολής Δικαιολογητικών ένταξης και Υλοποίησης του Επενδυτικού Έργου, καθώς και της Διασταύρωσης αυτών με τρίτα συστήματα του Δημοσίου. 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σε περίπτωση έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, αποδέχεται τη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ, του τίτλου του επενδυτικού σχεδίου και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων που δημοσιεύεται εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του ενισχυόμενου έργου, μεριμνά για την τήρηση των κανόνων πληροφόρησης και δημοσιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, τον Οδηγό Επικοινωνίας Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (https://greece20.gov.gr/epikoινωνia-dimosiotita/), την Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης και τις τυχόν ειδικότερες κατευθύνσεις του Φορέα Υλοποίησης. 	

Επιπλέον βεβαιώνεται ότι:	ΝΑΙ/ΟΧΙ
<ul style="list-style-type: none"> πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων 19, 25, 28 και 29 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 	
<ul style="list-style-type: none"> δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της ΕΕ ή του Δικαστηρίου [άρθρο 1, παρ. 4α] 	
<ul style="list-style-type: none"> η επιχείρηση δεν συνιστά προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 [άρθρο 1, παρ. 4γ] 	
<ul style="list-style-type: none"> διατηρεί ή θα διατηρεί εγκατάσταση ή υποκατάστημα στην Ελλάδα μέχρι την χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης [άρθρο 1, παρ. 5α] 	
<ul style="list-style-type: none"> δεν έχει γίνει τεχνητός διαχωρισμός του έργου ενίσχυσης με άλλα έργα ενίσχυσης της επιχείρησης και τυχόν συνδεδεμένων επιχειρήσεων αυτής, όπως αποτυπώνονται στον Πίνακα σώρευσης της Αίτησης Χρηματοδότησης) [άρθρο 4, παρ. 2] 	
<ul style="list-style-type: none"> δεν πραγματοποιήθηκε έναρξη εργασιών που αφορούν στο έργο πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, όπως ορίζεται στην Πρόσκληση [άρθρο 6, παρ. 1-2] 	
<ul style="list-style-type: none"> για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων [άρθρο 7, παρ. 1] 	
<ul style="list-style-type: none"> [Επιλογή εκ των δύο επιλογών κατά περίπτωση:] <ul style="list-style-type: none"> η αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση· ή έχει ληφθεί υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα VIII [άρθρο 8] και δεν γίνεται υπέρβαση των ορίων του άρθρου 4 του Καν. (ΕΕ) 651/2014. Σε περίπτωση που μία επιχείρηση ενισχύεται για περισσότερους από έναν τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο. 	
<ul style="list-style-type: none"> σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης, συμφωνούμε στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο [άρθρα 9 και 12] 	
<ul style="list-style-type: none"> η ιδιότητα της Επιχείρησης έχει υπολογισθεί σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΚΑΝ(ΕΚ) 651/2014, όπως αποτυπώνεται στο Παράρτημα ΙΙ της Πρόσκλησης 	
<ul style="list-style-type: none"> [σε περίπτωση που δραστηριοποιείται τόσο σε τομείς που εξαιρούνται σύμφωνα με την παρούσα όσο και σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος], τηρούνται διακριτοί λογαριασμοί και είναι διακριτός ο διαχωρισμός μεταξύ των δραστηριοτήτων και των δαπανών εκάστης κατηγορίας, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσης [άρθρα 3, παρ.1] 	

Πίνακας Σώρευσης

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ¹	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ²	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΒΑΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ³

Μέρος Γ' Στοιχεία Πρότασης (Φυσικό Αντικείμενο)

Γ.1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ						
Τίτλος επενδυτικού σχεδίου						
Διάρκεια (μήνες)						
Συνοπτική Περιγραφή της επένδυσης						
Γ.2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ						
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα						
Οδός - Αριθμός						
Πόλη						
Ταχ. Κωδικός						
Γ.3. ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ						
α/α	Κωδικός Δραστηριότητας	Περιγραφή Δραστηριότητας	Έναρξη	Λήξη	Εκροές	Ορόσημο (0,1,2,3)

Μέρος Δ' Στοιχεία Πρότασης (Προϋπολογισμός)

Δ.1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ							
1	2	3	4	5	6	7	8
α/α	Κωδικός Δραστηριότητας (βάσει ανάλυσης Πίνακα Γ.3)	Κ.Δ	Περιγραφή	Μονάδα	Κόστος Μονάδας χωρίς ΦΠΑ	Συνολικό Κόστος χωρίς ΦΠΑ	Δημόσια Δαπάνη

Δ.2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ		
Δ.2.1 Συνολικός Προϋπολογισμός	(Άθροισμα Στήλης 7 Πίνακα Δ.1)	
Δ.2.2 Αναλογούσα Δημόσια Δαπάνη	(Άθροισμα Στήλης 8 Πίνακα Δ.1)	
Δ.2.3.Α Ιδιωτική συμμετοχή	(Διαφορά Δ.2.1 – Δ.2.2)	
Δ.2.3.Β Κάλυψη Ιδιωτικής Συμμετοχής	Ποσό	Τρόπος Κάλυψης

Παράρτημα IV: Υπόδειγμα Εντύπου «Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου»

Τίτλος Πρότασης

1. Περιγραφή Πρότασης (έως 2 σελίδες)

1.1. Αντικείμενο και Στόχοι του Έργου

Παρουσιάστε τη σκοπιμότητα, τους στόχους και το αντικείμενο του έργου

1.2. Περιεχόμενο Έργου και Αποτελέσματα

Περιγράψτε το περιεχόμενο των ενεργειών του επενδυτικού σχεδίου και τα αναμενόμενα αποτελέσματα

2. Προϊόν (έως 6 σελίδες)

2.1. Κατανόηση αγοράς-στόχου και εστίαση σε πραγματικές ανάγκες ή ευκαιρίες

Περιγράψτε την αγορά εντός της οποίας θα υλοποιηθεί η επένδυση, καθώς και την επιχειρηματική ευκαιρία, την οποία αναμένεται να αξιοποιήσει το νέο προϊόν.

2.2. Καταλληλότητα προϊόντος και Τεχνολογική/ Επιχειρησιακή καινοτομία

Αναλύστε τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται να ανταποκριθεί το προτεινόμενο προϊόν στο πρόβλημα ή στην έλλειψη που πιθανώς να υφίσταται σήμερα στην αγορά, καθώς και τα τυχόν πλεονεκτήματά του σε σχέση με άλλα προϊόντα ή υφιστάμενες λύσεις.

2.3. Ωριμότητα προϊόντος

Περιγράψτε την υφιστάμενη ωριμότητα της επένδυσης μέσω προηγούμενων ενεργειών έρευνας, ανάπτυξης και διάθεσης συναφών προϊόντων/ υπηρεσιών, καθώς και μέσω του βαθμού ωρίμανσης του προτεινόμενου προϊόντος ή υπηρεσίας.

3. Υλοποίηση (έως 6 σελίδες)

3.1. Προφίλ και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της βασικής ομάδας

Τεκμηριώστε την επάρκεια της βασικής ομάδας που θα εμπλακεί στο σχεδιασμό, ανάπτυξη και διάθεση του προϊόντος στην αγορά (product team).

3.2. Προφίλ και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα Επιχείρησης-Δικαιούχου & Συνεργατών

Τεκμηριώστε τη συνάφεια, εμπειρία και επάρκεια του Δυνητικού δικαιούχου, καθώς και των εξωτερικών συνεργατών που πλαισιώνουν την υλοποίηση.

3.3. Πληρότητα μεθοδολογίας εφαρμογής επιχειρηματικού σχεδίου

Αναλύστε το σχέδιο Δράσης (action plan) και τις επιμέρους ενέργειες που θα επιτρέψουν την υλοποίηση της επιχειρηματικής ιδέας. Τεκμηριώστε τη συνάφεια/ καταλληλότητα των επιμέρους ενεργειών με τους στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου.

4. Αξιοποίηση (έως 6 σελίδες)

4.1. Αξιολόγηση οικονομικής σκοπιμότητας και εμπορικής βιωσιμότητας

Αναλύστε και τεκμηριώστε την οικονομική σκοπιμότητα και βιωσιμότητα του προτεινόμενου Έργου, καθώς και τη στρατηγική διείσδυσης στις αγορές – στόχους.

4.2. Επίπεδο εξωστρέφειας

Αναλύστε και τεκμηριώστε τη δυνατότητα αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του επενδυτικού σχεδίου εκτός Ελλάδας.

4.3. Εμπορικό ενδιαφέρον από τρίτους - Στρατηγικές Συνεργασίες

Παρακαλούμε αναλύστε και τεκμηριώστε εάν έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για την επιχειρηματική ιδέα και το νέο προϊόν εκ μέρους τρίτων ανεξάρτητων φορέων.

4.4. Επιπτώσεις ESG

Περιγράψτε τη συνεισφορά του έργου και των αποτελεσμάτων του στο περιβάλλον, την κοινωνία και στο πλαίσιο διακυβέρνησης των οντοτήτων που θα αξιοποιούν τα νέα ψηφιακά προϊόντα/ υπηρεσίες.

Παράρτημα V Δικαιολογητικά Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης

A. Στοιχεία Σύστασης και Εκπροσώπησης

- Καταστατικά Στοιχεία
  - Για ΑΕ: Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό ή ιδρυτικό καταστατικό (και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις) νομίμως δημοσιευμένα (Νομαρχία ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), συγκρότηση Δ.Σ. και ορισμός νόμιμου εκπρόσωπου (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο).
  - Για ΕΠΕ: Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό ή ιδρυτικό καταστατικό (και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις) νομίμως δημοσιευμένα (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο), πράξη εκπροσώπησης (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω καταστατικό.
  - Για ΟΕ, Ε.Ε., ΙΚΕ, ΑΜΚΕ: Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, επικυρωμένο από την αρμόδια Υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ) στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση- εκπροσώπηση.
  - Για λοιπές Νομικές μορφές: Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο.
- Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ του τελευταίου τριμήνου πριν την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των Δικαιολογητικών Έγκρισης.
- Αναλυτική Εκτύπωση Στοιχείων Επιχείρησης (έδρα και υποκαταστήματα) μέσω της πλατφόρμας myAADE, με ημερομηνία εκτύπωσης μεταγενέστερη της ημερομηνίας Έκδοσης των αποτελεσμάτων Αξιολόγησης/ Βαθμολογικής Κατάταξης.
- Εταιρική/ Μετοχική σύνθεση: Σε περίπτωση κατά την οποία η Εταιρική/ Μετοχική σύνθεση δεν αποτυπώνεται στα παραπάνω δικαιολογητικά Σύστασης και Εκπροσώπησης, υποβάλλεται Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ ή απόσπασμα βιβλίου μετόχων ή Πρόσφατο Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης με αναφορά στην υφιστάμενη Εταιρική/ Μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου της Εταιρείας.

B. Στοιχεία Αποτελεσμάτων

- Αποτελέσματα για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις (2020, 2021, 2022). Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας υποβάλλονται τα οικονομικά στοιχεία των αντίστοιχων ετών.
  - Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων (Β' κατηγορίας): Αντίγραφο Ε3 & έντυπο Ν με ηλεκτρονική υποβολή ή παραλαβή από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
  - Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας): Ισολογισμοί- αποτελέσματα χρήσης εγκεκριμένοι και νομίμως δημοσιευμένοι στο Γ.Ε.ΜΗ. (στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση) και ισοζύγιο κλεισίματος τελευταίας βαθμίδας (με σφραγίδα της επιχείρησης υπογεγραμμένο από το Νόμιμο εκπρόσωπο και το λογιστή της επιχείρησης).
- Στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που δεν έχουν κλείσει διαχειριστική χρήση, υποβάλλονται:
  - Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων (Β' κατηγορίας): Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις ΦΠΑ που καλύπτουν το σύνολο της περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης. Σε περίπτωση μη ύπαρξης Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων ΦΠΑ, υποβάλλεται Αντίγραφο του Βιβλίου Εσόδων Εξόδων της Επιχείρησης, το οποίο καλύπτει το σύνολο της περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης.
  - Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας): Ισοζύγιο κλεισίματος τελευταίας βαθμίδας, το οποίο καλύπτει το σύνολο της περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης μέχρι και τον μήνα που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής των Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης (υπογεγραμμένο από το Νόμιμο εκπρόσωπο).

- Εάν η επιχείρηση ανήκει σε όμιλο θα προσκομίζονται και οι ενοποιημένοι ισολογισμοί του ομίλου για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις ή για όσες χρήσεις δραστηριοποιείται ο Όμιλος, εφόσον είναι λιγότερες από τρεις.
- Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με το υπόδειγμα της Επιτροπής, που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα VIII της παρούσας Πρόσκλησης. Η δήλωση φέρει ψηφιακή υπογραφή ή ιδιόχειρη υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου και σφραγίδα της επιχείρησης.

Γ. Στοιχεία Συνεργαζόμενων - Συνδεδεμένων

Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, **για καθεμία** απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλεται το σύνολο των δικαιολογητικών των σημείων Α και Β ανωτέρω.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, για την ίδια ημερολογιακά και χρονολογικά περίοδο/χρήση και με την ίδια καταληκτική ημερομηνία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότησης επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω για την ίδια ημερολογιακά και χρονολογικά περίοδο/χρήση και με την ίδια καταληκτική ημερομηνία ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων απασχόλησης.

Δ. Στοιχεία Φερεγγυότητας

- Φορολογική ενημερότητα για κάθε νόμιμη χρήση ή βεβαίωση οφειλών
- Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης ή σε περίπτωση που αυτό δεν εκδίδεται, Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου τριμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελεί σε πτώχευση, ότι δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης (εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα), καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

Σε περίπτωση κατά την οποία το Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας δεν έχει εκδοθεί μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, υποβάλλεται:

- Υπεύθυνη Δήλωση (με γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακά υπογεγραμμένη μέσω www.gov.gr) του Νομίμου Εκπροσώπου της επιχείρησης στην οποία να δηλώνει ότι:
  - η επιχείρηση δεν τελεί σε πτώχευση, ότι δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία,
  - θα προσκομιστεί το Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας αμέσως μόλις εκδοθεί.
- Αντίγραφο της αίτησης που έχει υποβληθεί για την έκδοση του ανωτέρω Πιστοποιητικού Δικαστικής Φερεγγυότητας.
- Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, σύμφωνα με το υποβληθέν χρηματοδοτικό σχήμα:

- ο Στην περίπτωση αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών από υφιστάμενους ή νέους εταίρους:
  - Για κεφαλαιουχικές εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.)
    - Αποφάσεις Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για την καταβολή ή αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, με ρητή αναφορά στον σκοπό της αύξησης.
    - Τροποποίηση Καταστατικού και ανάρτηση της τροποποίησης στο ΓΕΜΗ
    - Αναλυτικά καθολικά των λογαριασμών 40 και 43 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους
    - Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας, κίνηση του λογαριασμού αυτού και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.
  - Για τις προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε, Ε.Ε.)
    - Τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας για την αύξηση του κεφαλαίου, αναρτημένη στο ΓΕΜΗ, με ρητή αναφορά στον σκοπό της αύξησης του κεφαλαίου.
    - Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ
    - Σε περίπτωση που ο φορέας τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας, Αναλυτικά καθολικά των λογαριασμών 40 και 43 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους,
    - Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας για καταβολή ή αύξηση του Εταιρικού Κεφαλαίου, κίνηση του λογαριασμού αυτού και αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

Η αύξηση του κεφαλαίου μπορεί να γίνεται και πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα μήνες ή στους είκοσι τέσσερις μήνες προκειμένου για εταιρείες που είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση έχει ως αποκλειστικό σκοπό την χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση βάσει νεότερης σχετικής απόφασης των εταίρων, και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρείας και δεν έχει αναλωθεί.

- ο Στην περίπτωση χρήσης φορολογηθέντων αποθεματικών (αφορά μόνο επιχειρήσεις με διπλογραφικά βιβλία – Γ' κατηγορίας):
  - Αποφάσεις Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για τη χρήση φορολογηθέντων αποθεματικών για τους σκοπούς της επένδυσης, με ρητή αναφορά στον σκοπό της χρήσης των αποθεματικών, και ανάρτηση στο ΓΕΜΗ.
  - Αναλυτικό καθολικό του λογαριασμού 41 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή του.
- ο Στην περίπτωση αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου από κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων κεφαλαίων (αφορά μόνο επιχειρήσεις με διπλογραφικά βιβλία – Γ' κατηγορίας):
  - Αποφάσεις Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, με κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους εταίρους ή και κεφαλαιοποίηση του υπολοίπου κερδών εις νέο, με ρητή αναφορά στον σκοπό της αύξησης.
  - Τροποποίηση Καταστατικού και ανάρτηση της τροποποίησης στο ΓΕΜΗ.
  - Αναλυτικά καθολικά των λογαριασμών 40, 42, 43 και 53 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους
- ο Στην περίπτωση χρήσης δανειακών κεφαλαίων:

- Σύμβαση του δανείου και τροποποιήσεις αυτής, από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης.
  - Πρωτότυπη βεβαίωση του δανειοδοτούντος Φορέα που έχει χορηγήσει το επενδυτικό δάνειο στην οποία θα αναφέρονται ο σκοπός και αναλυτικά, οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείου.
  - Σε περίπτωση που ο φορέας της επένδυσης τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας αναλυτική κίνηση (καρτέλα) του λογαριασμού ο οποίος τηρείται για το εν λόγω δάνειο και οι αντίστοιχες εγγραφές στο Γενικό Ημερολόγιο.
  - Σε περίπτωση κατά την οποία δεν καταστεί εφικτή η προσκόμιση των ανωτέρω εντός της τεθείσας προθεσμίας για την υποβολή των Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι μπορούν εναλλακτικά να υποβάλουν επιστολή του δανειοδοτούντος Φορέα με την οποία θα βεβαιώνεται κατ' ελάχιστον η θετική πρόθεση χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.
Σε αυτήν την περίπτωση, το σύνολο των λοιπών δικαιολογητικών τεκμηρίωσης κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με δανειακά κεφάλαια, υποβάλλεται εκ μέρους των δικαιούχων μαζί με το 1ο Αίτημα Επαλήθευσης.
- ο Στην περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων που **δεν** θα αξιοποιήσουν αποκλειστικά δανειακά κεφάλαια για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής:
- Βεβαίωση τραπεζικού ιδρύματος σχετικά με το ύψος των υπολοίπων σε όλους τους επαγγελματικούς τραπεζικούς λογαριασμούς της ατομικής επιχείρησης κατά την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας υποβολής των Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης.

Παράρτημα VI: Τεκμηρίωση Επαλήθευσης Δαπανών

Η υλοποίηση των δαπανών θα πρέπει να ολοκληρώνεται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις.

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

1. Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:
  - Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών
  - Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΦ
  - Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
  - Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό ή τηρείται επαρκής λογιστική κωδικοποίηση και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες
2. Αντίγραφα των παραστατικών δαπανών ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης
  - Τιμολόγια ή παραστατικά ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
  - Μισθολογικές καταστάσεις του προσωπικού που συμμετέχει στο έργο.
  - Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο παραστατικό δαπάνης)
  - Λογιστικές εγγραφές των δαπανών, ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων της επιχείρησης:
    - Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων
      - Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου
      - Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους
      - Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της ενδιάμεσης πληρωμής (εφόσον έχει εφαρμογή).
    - Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων
      - Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων, στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου
      - Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της ενδιάμεσης πληρωμής (εφόσον έχει εφαρμογή)
3. Φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από Φορείς του Δημοσίου (πλην Κεντρικής Διοίκησης), εφόσον στις δαπάνες προς επαλήθευση περιλαμβάνονται παρακρατήσεις φόρων.
4. Ασφαλιστική ενημερότητα για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων, εφόσον στις δαπάνες περιλαμβάνονται αμοιβές της ΚΔ1.
5. Επιπλέον των ανωτέρω, υφίστανται και οι ακόλουθες απαιτήσεις τεκμηρίωσης, ανάλογα με την Κατηγορία Δαπάνης:
  - ΚΔ1 - Δαπάνες προσωπικού
    - Για το υφιστάμενο και νέο προσωπικό του Δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2), απαιτείται:

- Απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου της επιχείρησης, με την οποία θα ορίζεται ονομαστικά η απασχόληση του προσωπικού στο έργο, η ειδικότερη συνεισφορά, ο χρόνος απασχόλησης και το ποσοστό απασχόλησης αποκλειστικά για τους σκοπούς του έργου.
  - Βιογραφικά σημειώματα για το σύνολο του προσωπικού που συμμετέχει στο έργο.
  - Για το νέο προσωπικό, αντίγραφο της σύμβασης απασχόλησης, στην οποία θα αναφέρονται οι όροι απασχόλησης και έντυπο Ε3 (Αναγγελία Πρόσληψης)
- Για τα φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται με σύμβαση έργου (ΚΔ1.3), απαιτείται αντίγραφο της σύμβασης μίσθωσης έργου, στην οποία θα αναφέρονται οι όροι απασχόλησης, η ειδικότερη συνεισφορά και τα καθήκοντα σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου, ο χρόνος απασχόλησης και η εκτιμώμενη ανθρωποπροσπάθεια που θα απαιτηθεί αποκλειστικά για τους σκοπούς του έργου.
  - Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος Δ.Σ), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.
- ΚΔ2 – Υπηρεσίες Τρίτων
    - Αντίγραφο της σχετικής σύμβασης συνεργασίας, στην οποία θα αναφέρονται αναλυτικά οι παρεχόμενες υπηρεσίες, οι όροι συνεργασίας και τα αντίστοιχα κατά περίπτωση προβλεπόμενα παραδοτέα. Η σύμβαση θα πρέπει να είναι αναρτημένη στο taxinet, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 16 του άρθρου 8 του Ν.1882/1990, όπως ισχύει.
    - Αντίγραφο των προβλεπόμενων κατά περίπτωση παραδοτέων (ολοκληρωμένων ή εν εξελίξει, ανάλογα με την πρόοδο του έργου).
    - Για τις δαπάνες συμμετοχής σε Εμπορικές Εκθέσεις (ΚΔ2.4) υποβάλλεται πρόσθετο τεκμηριωτικό υλικό συμμετοχής (π.χ. κατάλογος εκθετών, φωτογραφικό υλικό, κλπ).
  - ΚΔ3 - Πρόσθετα γενικά έξοδα
    - Για τις δαπάνες μετακινήσεων (ΚΔ3.1.) υποβάλλεται τεκμηριωτικό υλικό διενέργειας της μετακίνησης (αντίγραφο εισιτηρίου, boarding pass, κλπ), ανάλογα με τον επιλεχθέντα τρόπο μετακίνησης εκτός έδρας.
    - Για τις δαπάνες δημοσιότητας (ΚΔ3.2) υποβάλλεται τεκμηριωτικό υλικό υλοποίησης των αντίστοιχων ενεργειών.
    - Για τις δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία (ΚΔ3.4) υποβάλλεται τεκμηρίωση μηχανικού, συνοδευόμενη από κατάλληλο φωτογραφικό υλικό (πριν – μετά).
    - Για τις λοιπές λειτουργικές δαπάνες (ΚΔ3.5) υποβάλλεται η **κατάλληλη κατά περίπτωση τεκμηρίωση** (π.χ. συμβάσεις, παραδοτέα, κλπ), βάσει της οποίας επιβεβαιώνεται η υλοποίηση της δαπάνης και η **συνάφειά της με τους σκοπούς του έργου**.
  - ΚΔ4 - Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού
    - Ως εξοπλισμός θεωρείται κάθε στοιχείο με ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του έτους, διατηρεί τα χαρακτηριστικά του κατά τη χρήση και καταχωρείται στο μητρώο παγίων.

- Στο πλαίσιο του Προγράμματος δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση η χρήση μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης του έργου και ειδικότερα τη χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς αυτού.
- Για την τεκμηρίωση των σχετικών δαπανών, υποβάλλονται:
  - Μητρώο Παγίων, εντός του οποίου έχουν ενσωματωθεί τα όργανα και ο εξοπλισμός που εντάσσεται στο έργο.
  - Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργες του οργάνου/εξοπλισμού
  - Λογιστική αποτύπωση των αποσβέσεων που αφορούν τα όργανα και τον εξοπλισμό.

11 Παράρτημα VII Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

- Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από Φορείς του Δημοσίου Τομέα (πλην Κεντρικής Διοίκησης).
- Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών.
- Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας.

12 Παράρτημα VIII Υπόδειγμα Δήλωσης ΜΜΕ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

 Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾: .....

 Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾ .....

Τύπος της επιχείρησης

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

☐ Ανεξάρτητη επιχείρηση	Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.
☐ Συνεργαζόμενη επιχείρηση	Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.
☐ Συνδεδεμένη επιχείρηση	

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ τελικό σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

 Όχι

 Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽³⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση: .....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ορισμός, άρθρο 4 παράγραφος 2, του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3.

⁽²⁾ Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (ορισμός, άρθρο 4).

⁽³⁾ Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή –εφόσον υπάρχουν– τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(εφόσον χρειάζεται, να προστεθούν σελίδες ή να μεγαλώσει ο πίνακας)

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση. Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ
1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

 Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ⁽¹⁾: .....

 Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			
(*) σε χιλιάδες ευρώ.			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης⁽³⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
 Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):
 .....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			
(*) σε χιλιάδες ευρώ.			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

⁽⁴⁾ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β
Συνδεδεμένες επιχειρήσεις
A. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

B. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

 Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....
 Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....
 Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ : .....
 Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2)

13 Παράρτημα ΙΧ Υπόδειγμα Βεβαίωσης Ορκωτού Ελεγκτή

ΕΚΘΕΣΗ/ ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών

Προς "..... (επωνυμία δικαιούχου) .....",

για τον έλεγχο των αιτούμενων δαπανών του έργου με κωδικό **XXXXXX** στο πλαίσιο του προγράμματος

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»

ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ 2.3 "Ψηφιοποίηση των Επιχειρήσεων",

της Δράσης 16706 "Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων",

του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0

1. Διενεργήσαμε τις διαδικασίες, που συμφωνήθηκαν με βάση την από .../.../.... σύμβαση ανάθεσης, σε σχέση με τη Φόρμα Αιτήματος Επαλήθευσης (εφεξής «Φόρμα») του/ των Οροσήμου/ων Χ/ Χ (παρακαλούμε αναφέρετε τα ορόσημα στα οποία αφορά το Αίτημα Επαλήθευσης) του έργου με κωδικό **XXXXXX**, συνολικού προϋπολογισμού Αιτήματος ..... €, η οποία καταρτίστηκε με ευθύνη της «..... (επωνυμία δικαιούχου) .....» (εφεξής αναφερόμενος και ως 'δικαιούχος').

2. Η εργασία μας έγινε με βάση το Πρότυπο ..... (παρακαλούμε αναφέρετε το πρότυπο που υιοθετήθηκε, όπως π.χ. ISA 700, ISAE 3000 ή άλλο)

3. Ο έλεγχος αφορά τις δαπάνες, που περιέχονται στη Φόρμα και διενεργήθηκε με βάση:

- την Αναλυτική Πρόσκληση του Προγράμματος «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» (εφεξής «Πρόσκληση»), όπως ισχύει,
- την Απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης της αίτησης χρηματοδότησης με κωδικό **XXXXXX**.

4. Συνοπτικά σκοπός του ελέγχου ήταν να διαπιστωθούν τα ακόλουθα:

- i. Η νομιμότητα και κανονικότητα της έκδοσης και εξόφλησης (σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4308/2014 ΕΛΠ, του ν.4172/2013 ΚΦΕ, του ν.2859/2000 Κώδικας ΦΠΑ και της εργατικής νομοθεσίας, όπως κάθε φορά ισχύουν) κάθε τιμολογίου/ παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στη Φόρμα και η ορθή λογιστική καταχώρηση αυτών.
- ii. Ότι κάθε δαπάνη αφορά το εγκεκριμένο έργο και πραγματοποιήθηκε εντός της χρονικής διάρκειας των υποβληθέντων οροσήμων.
- iii. Η τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας δαπανών, που τίθενται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.
- iv. Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για το έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ή διαφορετικά η τήρηση ξεχωριστής ή διακριτής μερίδας του έργου στην οποία θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου.
- v. Η απεικόνιση των φορολογικών αποσβέσεων στο Μητρώο Παγίων και η καταχώρηση τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς λογιστικής με βάση τις διατάξεις του αρ. 24 ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει.
- vi. Η κάλυψη της αναλογούσας ιδιωτικής συμμετοχής σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τους περιορισμούς της Πρόσκλησης.

5. Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών ελέγχου βεβαιώνεται ότι:

i. Ο δικαιούχος τηρεί Απλογραφικά/Διπλογραφικά *(συμπληρώνεται αναλόγως)* βιβλία και παρακολουθεί τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του έργου με κωδικό **XXXXXX** τηρώντας ξεχωριστή λογιστική μερίδα/επαρκή λογιστική κωδικοποίηση/ξεχωριστή ή διακριτή μερίδα στην οποία είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου *(συμπληρώνεται αναλόγως)*.

ii. Τηρούνται οι διατάξεις του αρ. 24 ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει, η δαπάνη της απόσβεσης έχει σωστά καταχωρισθεί στο Μητρώο Παγίων και στα λογιστικά βιβλία και συμφωνεί με το διάστημα της ελεγχόμενης περιόδου.

iii. Ο δικαιούχος συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής, όπως αυτές αποτυπώνονται στην Πρόσκληση για τα υποβληθέντα ορόσημα. Ειδικότερα, ο δικαιούχος έχει προβεί σε ..... *(αναφέρονται οι επιλεγμένες μέθοδοι κάλυψης της Ι.Σ.)*, συνολικού ύψους .....€ , καλύπτοντας πλήρως την απαίτηση της παρ. 4.3 της Πρόσκλησης.

iv. Βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου μας, οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε €..... για το Ορόσημο Χ *(συμπληρώνεται διακριτά ανά ορόσημο για όσα ορόσημα εμπεριέχονται στο Αίτημα Επαλήθευσης)* και η αναλογούσα επιχορήγηση διαμορφώνεται σε €..... αντίστοιχα *(συμπληρώνεται διακριτά ανά ορόσημο για όσα ορόσημα εμπεριέχονται στο Αίτημα Επαλήθευσης)*.

v. Σχετικά επισυνάπτονται τα tabs «Invoice Registry» και «Payroll Statements» της υποβαλλόμενης Φόρμας Αιτήματος επαλήθευσης με το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών, σε μη επεξεργάσιμη μορφή (pdf) κατάλληλα σφραγισμένα και υπογεγραμμένα.

6. Επειδή οι ανωτέρω διαδικασίες ελέγχου δεν συνιστούν έλεγχο ή επισκόπηση Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή τα Διεθνή Πρότυπα Αναθέσεων Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε γνώμη με βάση τα πρότυπα αυτά.

Η έκθεση ελέγχου μας καταρτίστηκε αποκλειστικά για το σκοπό που αναφέρουμε στη εισαγωγή της έκθεσης και όχι για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή για διανομή σε άλλα μέρη.

Ο Ορκωτός Ελεγκτής-Λογιστής

(Υπογραφή + σφραγίδα)

Ονοματεπώνυμο

Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές

- 1.** Η διενέργεια ελέγχου των δαπανών που συμπεριλαμβάνονται σε Αίτημα επαλήθευσης εκ μέρους Ορκωτού Ελεγκτή είναι **προαιρετική**, και προτείνεται προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία επαλήθευσης σε εξαιρετικά συντομότερο χρονικό διάστημα, σε σχέση με την τυπική διαδικασία χωρίς προσφυγή σε Ορκωτό Ελεγκτή.
- 2.** Η έκθεση ελέγχου θα αναφέρει το υιοθετούμενο πρότυπο του ελέγχου και θα υπογράφεται από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, ο οποίος θα είναι εγγεγραμμένος στο Δημόσιο Μητρώο της ΕΛΤΕ.
- 3.** Αντικείμενο του ελέγχου εκ μέρους του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας είναι να επιβεβαιωθεί:
  - i. Η νομιμότητα και κανονικότητα της έκδοσης και εξόφλησης (σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4308/2014 ΕΛΠ, του ν.4172/2013 ΚΦΕ, του ν.2859/2000 Κώδικας ΦΠΑ και της εργατικής νομοθεσίας, όπως κάθε φορά ισχύουν) κάθε τιμολογίου/ παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στη Φόρμα και η ορθή λογιστική καταχώρηση αυτών.
  - ii. Ότι κάθε δαπάνη αφορά το εγκεκριμένο έργο και πραγματοποιήθηκε εντός της χρονικής διάρκειας των υποβληθέντων οροσήμων.
  - iii. Η τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας δαπανών, που τίθενται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.
  - iv. Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για το έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ή διαφορετικά η τήρηση ξεχωριστής ή διακριτής μερίδας του έργου στην οποία θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου.
  - v. Η απεικόνιση των φορολογικών αποσβέσεων στο Μητρώο Παγίων και η καταχώρηση τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς λογιστικής με βάση τις διατάξεις του αρ. 24 ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει.
  - vi. Η κάλυψη της αναλογούσας ιδιωτικής συμμετοχής σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τους περιορισμούς της Πρόσκλησης.
- 4.** Προκειμένου να ανταποκριθεί ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής στο ανωτέρω έργο θα πρέπει να του τίθενται υπόψη του τα παρακάτω:
  - i. η Απόφαση Αποτελεσμάτων Ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης του αντίστοιχου έργου,
  - ii. η Πρόσκληση της Δράσης,
  - iii. η προς υποβολή Φόρμα Αιτήματος Επαλήθευσης και το σύνολο του σχετικού τεκμηριωτικού υλικού (παραστατικά δαπάνης, συμβάσεις, λογιστικές εγγραφές των λογιστικών δαπανών).
- 5.** Τα υποβαλλόμενα ποσά στη Φόρμα Αιτήματος Επαλήθευσης και η αναλογούσα επιχορήγηση θα πρέπει να συμφωνούν με το πόρισμα του ορκωτού ελεγκτή. Για τον σκοπό αυτό, η βεβαίωση του Ορκωτού ελεγκτή θα πρέπει να συνοδεύεται από τα tabs «Invoice Registry» και «Payroll Statements» της υποβαλλόμενης Φόρμας Αιτήματος επαλήθευσης με το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών, σε μη επεξεργάσιμη μορφή (pdf) κατάλληλα σφραγισμένα και υπογεγραμμένα.
- 6.** Η σχετική δαπάνη για την αμοιβή ορκωτού λογιστή ή εταιρείας Ορκωτών Λογιστών για τη διενέργεια ελέγχου των δαπανών **δεν είναι επιλέξιμη προς επιχορήγηση**.
- 7.** Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα προβλέπονται στην Πρόσκληση του Προγράμματος σχετικά με τα συνυποβαλλόμενα παραδοτέα και παραστατικά των εκθέσεων προόδου, καθώς και τη διαδικασία διενέργειας των επαληθεύσεων/πιστοποιήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών»

ΟΔΗΓΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ

Δράση Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0

16706 - «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Επιχειρήσεων»

Έργο: «Βιομηχανικές Πλατφόρμες Δεδομένων» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5161112)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΒΑΣΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ.....	99
1.1	ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ & ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	99
1.2	ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	103
2	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	104
2.1	ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΚΙΝΗΤΡΟΥ	104
2.2	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ.....	104
2.3	ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΛΥΨΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	105
2.4	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	110
2.5	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΈΡΓΩΝ	112
2.6	ΟΡΟΣΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	113
3	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	114
3.1	ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	114
3.2	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΟΑ.....	115
3.3	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	116
4	ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΕΠΑΛ'ΗΘΕΥΣΗΣ	117
4.1	ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ.....	117
4.2	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΛ'ΗΘΕΥΣΗΣ	118
4.3	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	118
5	ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΑ ΕΠΑΛ'ΗΘΕΥΣΗΣ.....	121
5.1	ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	121
5.2	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	122
6	ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ.....	125
7	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝ΄ΙΣΧΥΣΗΣ	126
8	ΟΛΟΚΛ'ΗΡΩΣΗ ΈΡΓΩΝ	127
8.1	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	127
8.2	ΥΠΟΧΡΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛ'ΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΈΡΓΩΝ	127
8.3	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ - ΑΝΑΚΤΗΣΕΙΣ	128
9	ΛΟΙΠΑ ΘΈΜΑΤΑ.....	129
9.1	ΘΈΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ	129
9.2	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	129
9.3	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	130
9.4	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΈΝΩΝ	130
	ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α : ΥΠΌΔΕΙΓΜΑ ΈΚΘΕΣΗΣ ΠΡΌΔΟΥ ΦΥΣΙΚΌΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΈΝΟΥ	131
	ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Β: ΥΠΌΔΕΙΓΜΑ ΑΠΌΦΑΣΗΣ ΣΎΣΤΑΣΗΣ ΟΜΆΔΑΣ ΈΡΓΟΥ	133
	ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Γ: ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΌΤΗΤΑΣ.....	135

ΣΧΗΜΑΤΑ

ΣΧΗΜΑ 1: ΚΥΡΙΕΣ ΦΑΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΈΡΓΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	103
ΣΧΗΜΑ 2: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΛΥΨΗΣ Ι.Σ. ΑΝΑ ΟΡΟΣΗΜΟ	108
ΣΧΗΜΑ 3: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ, ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΈΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	110
ΣΧΗΜΑ 4: ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΈΡΓΩΝ	114
ΣΧΗΜΑ 5: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΈΡΓΟΥ	116
ΣΧΗΜΑ 6: ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ/ ΠΗΓΕΣ	117

1 Εισαγωγή – Βασικά δεδομένα

1.1 Βασικοί Ορισμοί & Συντομογραφίες

Στο πλαίσιο του Προγράμματος υιοθετούνται οι κάτωθι ορισμοί:

Όρος	Ορισμός
Αίτημα Επαλήθευσης	Αίτημα του δικαιούχου προς την ΚτΠ ΜΑΕ, το οποίο υποβάλλεται μαζί με το σύνολο του απαραίτητου τεκμηριωτικού υλικού με το οποίο επιβεβαιώνεται η επίτευξη ενός ή περισσότερων Οροσήμων του ενισχυόμενου έργου εκ μέρους του δικαιούχου.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
Απόφαση Ένταξης	Η υπ' αριθ. 8400/08-04-2024 Απόφαση Αποτελεσμάτων Ένταξης στο πλαίσιο του Προγράμματος ΙΙ «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών», της Δράσης 16706 "Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων", του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. της ΚτΠ Μ.Α.Ε, όπως ισχύει.
Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Αύξηση απασχόλησης	Η αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων στον δικαιούχο, σε Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης (ΕΜΕ) κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ενισχυόμενου έργου, σε σύγκριση με το αντίστοιχο μέγεθος κατά την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση πριν την ημερομηνία έναρξης του ενισχυόμενου έργου.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη η οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης με την οποία αποκτήθηκε το δικαίωμα αξιοποίησης του Προγράμματος.
Γνωμοδοτική Επιτροπή	Συλλογικό όργανο του Φορέα Υλοποίησης. Κατά τη Φάση Υλοποίησης Έργων, έχει ως αρμοδιότητα την υποβολή εισηγήσεων προς το Δ.Σ. της ΚτΠ ΜΑΕ, προκειμένου το τελευταίο να λάβει αποφάσεις, στις ακόλουθες περιπτώσεις: <ul style="list-style-type: none"> Έκδοση αποτελεσμάτων επί αιτημάτων τροποποιήσεων φυσικού και οικονομικού αντικείμενου ενισχυόμενων Έργων. Έκδοση αποτελεσμάτων επί ολοκλήρωσης διαδικασιών επαλήθευσης και αποδέσμευσης της αναλογούσας Επιχορήγησης. Οριζόντιες αποφάσεις που αφορούν ειδικά θέματα ή συνολικά το Πρόγραμμα.
Επενδυτικό Δάνειο	Τοκοχρεωλυτικό δάνειο το οποίο συνάπτεται με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη της αναγκαίας ιδιωτικής συμμετοχής του δικαιούχου
Δημόσια Δαπάνη	Η δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση των ενισχυόμενων έργων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Διοικητικός Έλεγχος	Η διαδικασία επαλήθευσης δαπανών χωρίς επιτόπια παρουσία των ελεγκτών στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου.
Δικαιούχοι	Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες, μετά και τον έλεγχο των Δικαιολογητικών Έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης, εντάσσονται στο Πρόγραμμα με Απόφαση του Φορέα Υλοποίησης, υλοποιούν το εγκεκριμένο Επενδυτικό Σχέδιο σύμφωνα με τις προβλέψεις και τους περιορισμούς της Πρόσκλησης και λαμβάνουν την αντίστοιχη κατά περίπτωση ενίσχυση.
Ειδικός Δεσμευμένος Καταπιστευτικός Λογαριασμός (Ε.Δ.Κ.Λ.) - (escrow account)	Ο λογαριασμός του άρθρου 58 του ν. 4915/2022 (Α' 63).

Όρος	Ορισμός
Έκθεση Επαλήθευσης	Το πόρισμα του οργάνου ελέγχου μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επαλήθευσης. Η Έκθεση Επαλήθευσης περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> την Αναλυτική Αναφορά Επαλήθευσης, λοιπό τεκμηριωτικό υλικό που τυχόν αξιοποιήθηκε από το όργανο ελέγχου κατά τη διαδικασία επαλήθευσης.
Ενισχυόμενος προϋπολογισμός	Το εγκεκριμένο κόστος της επένδυσης.
Ενώματα στοιχεία ενεργητικού	Υλικά αγαθά που αποκτώνται από τον δικαιούχο προκειμένου να αξιοποιηθούν για τους σκοπούς του ενισχυόμενου έργου.
Ένταση Ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
Επαλήθευση	Η διαδικασία επιβεβαίωσης, εκ μέρους κατάλληλα ορισμένου οργάνου ελέγχου, της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της επένδυσης και της τήρησης των λοιπών κατά περίπτωση όρων του Προγράμματος από τον δικαιούχο.
Επιτόπιος Έλεγχος	Η διαδικασία επαλήθευσης δαπανών που συνοδεύεται από επιτόπια επίσκεψη των ελεγκτών στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου.
Επιτροπή Ενστάσεων	Συλλογικό όργανο του Φορέα Υλοποίησης. Κατά τη Φάση Υλοποίησης Έργων, έχει ως αρμοδιότητα την υποβολή εισηγήσεων προς το Δ.Σ. της ΚτΠ ΜΑΕ, επί ενστάσεων/ Αιτήσεων επανεξέτασης που υποβάλλονται εκ μέρους των δικαιούχων, όπως ενδεικτικά: <ul style="list-style-type: none"> Αιτήματα επανεξέτασης περικοπών φυσικού και οικονομικού αντικείμενου στο πλαίσιο ελέγχων επαλήθευσης, Αιτήματα επανεξέτασης αποφάσεων καταλογισμού ποινών (π.χ. απεντάξεων, ανακτήσεων ενίσχυσης, κ.ά).
Εύλογο κόστος	Το τίμημα ενός στοιχείου της επένδυσης, το οποίο τεκμηριωμένα παρέχει τη βέλτιστη δυνατή σχέση αξίας/ κόστους μεταξύ παρεμφερών ειδών ή/ και εναλλακτικών επιλογών.
Ημερομηνία έναρξης επένδυσης	Για τους σκοπούς της επιλεξιμότητας δαπανών, ως ημερομηνία έναρξης της επένδυσης νοείται η ημερομηνία κατά την οποία ξεκινά η υλοποίηση του φυσικού ή/ και οικονομικού αντικείμενου του επενδυτικού έργου και του Οροσήμου 1. Σύμφωνα με τις παρ. 3.3 και 6 της Πρόσκλησης, ως Ημερομηνία Έναρξης του Έργου ορίζεται η προγενέστερη των ακόλουθων: <ul style="list-style-type: none"> Η Ημερομηνία Έκδοσης της Απόφασης Ένταξης, Η ημερομηνία της 1ης χρονικά δαπάνης του Έργου (ο όρος «δαπάνη» αναφέρεται τόσο στο φυσικό όσο και στο οικονομικό αντικείμενο μίας δαπάνης), η οποία δεν μπορεί να είναι προγενέστερη της ημερομηνία υποβολής πρότασης. <p>Προκειμένου να επιβεβαιωθεί όμως ότι κανένα τμήμα του επενδυτικού έργου δεν έχει ξεκινήσει να υλοποιείται πριν την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης (άρθρο 2 παρ. 50 Γ.Α.Κ. και παρ. 2.1 Πρόσκλησης), ως ημερομηνία έναρξης της επένδυσης νοείται, όχι μόνο το χρονικό σημείο έναρξης των εργασιών που αφορούν στην επένδυση, αλλά και η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση (η προγενέστερη των δύο).</p>
Ιδιωτική Συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου. Αποτελεί το τμήμα του επενδυτικού κόστους που δεν καλύπτεται από τη δημόσια ενίσχυση.
Οικονομικό Αντικείμενο	Το επιλέξιμο προς ενίσχυση κόστος που σχετίζεται με ένα στοιχείο/ τμήμα της επένδυσης ή/ και με τη συνολική επένδυση.
Ομάδες Χειρισμού Έργων/ Χειριστές Έργων	Ομάδες Φυσικών Προσώπων ή μεμονωμένα Φυσικά Πρόσωπα που, κατά τη Φάση Υλοποίησης Ενισχυόμενων Έργων αναλαμβάνουν: <ul style="list-style-type: none"> την παρακολούθηση των εγκεκριμένων Έργων, τη διαχείριση Αιτημάτων Συμβατικής Τροποποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου τη διαχείριση Αιτημάτων Επαλήθευσης.

Όρος	Ορισμός
Ορόσημα Έργου	Σημεία υλοποίησης του ενισχυόμενου έργου που σηματοδοτούν την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Το Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» προβλέπει την επίτευξη τριών (3) οροσήμων υλοποίησης, η επίτευξη εκάστου των οποίων δίνει τη δυνατότητα υποβολής αιτήματος επαλήθευσης.
Πλατφόρμα escrow accounts	Η Πλατφόρμα μέσω της οποίας διενεργείται η διαδικασία ανοίγματος ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα και η διαδικασία αποδέσμευσης των εκάστοτε ποσών προς το Δικαιούχο.
Πρόσκληση	Η υπ' αριθ. 10285/10-06-2022 Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
Τήρηση Ίσων αποστάσεων	Συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.
Φορέας Υλοποίησης	Η «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε» (ΚτΠ ΜΑΕ)
Φυσικό Αντικείμενο	Οι εργασίες και οι τυχόν προμήθειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν προκειμένου να παραχθεί το τελικό παραδοτέο του έργου (προϊόν, υπηρεσία), σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές και τις απαιτήσεις/ προσδοκίες των δυνητικών χρηστών.

Στις παραγράφους που ακολουθούν, χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες συντομογραφίες:

Συντομογραφία	Αναλυτικός Όρος
ΑΕ	Ανώνυμη Εταιρεία
ΑΜΚ	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου
ΑΠΔ	Αναλυτική Περιοδική Δήλωση
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
ΓΑΚ	Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – Ο Κανονισμός 651/2014, όπως ισχύει
ΓΕΜΗ	Γενικό Εμπορικό Μητρώο
ΓΣ	Γενική Συνέλευση
ΔΑ	Δελτίο Αποστολής
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΕΓΛΣ	Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
ΕΕ	Ετερόρρυθμη Εταιρεία
ΕΜΕ	Ετήσιες Μονάδες Εργασίας
ΕΠΕ	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
ΗΠΔΕ	Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων
ΙΚΕ	Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας
ΚΒΣ	Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων
ΚτΠ ΜΑΕ	Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.
ΚΥΑ / ΥΑ	Κοινή υπουργική Απόφαση / Υπουργική Απόφαση
ΜμΕ	Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις
ΟΕ	Ομόρρυθμη Εταιρεία
Ο.Χ/Χ.Ε.	Ομάδες Χειρισμού Έργων/ Χειριστές Έργων
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης
ΤΔΑ	Τιμολόγιο-Δελτίο Αποστολής
ΤΠΥ	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
ΦΜΥ	Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών
ΦΟΑ	Φυσικό Οικονομικό Αντικείμενο
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
ΦΣΚ	Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου

1.2 Σκοπός και αντικείμενο του εγγράφου

Αντικείμενο του παρόντος Οδηγού είναι η **παροχή πρακτικών κατευθύνσεων στους δικαιούχους** του Προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών», προκειμένου:

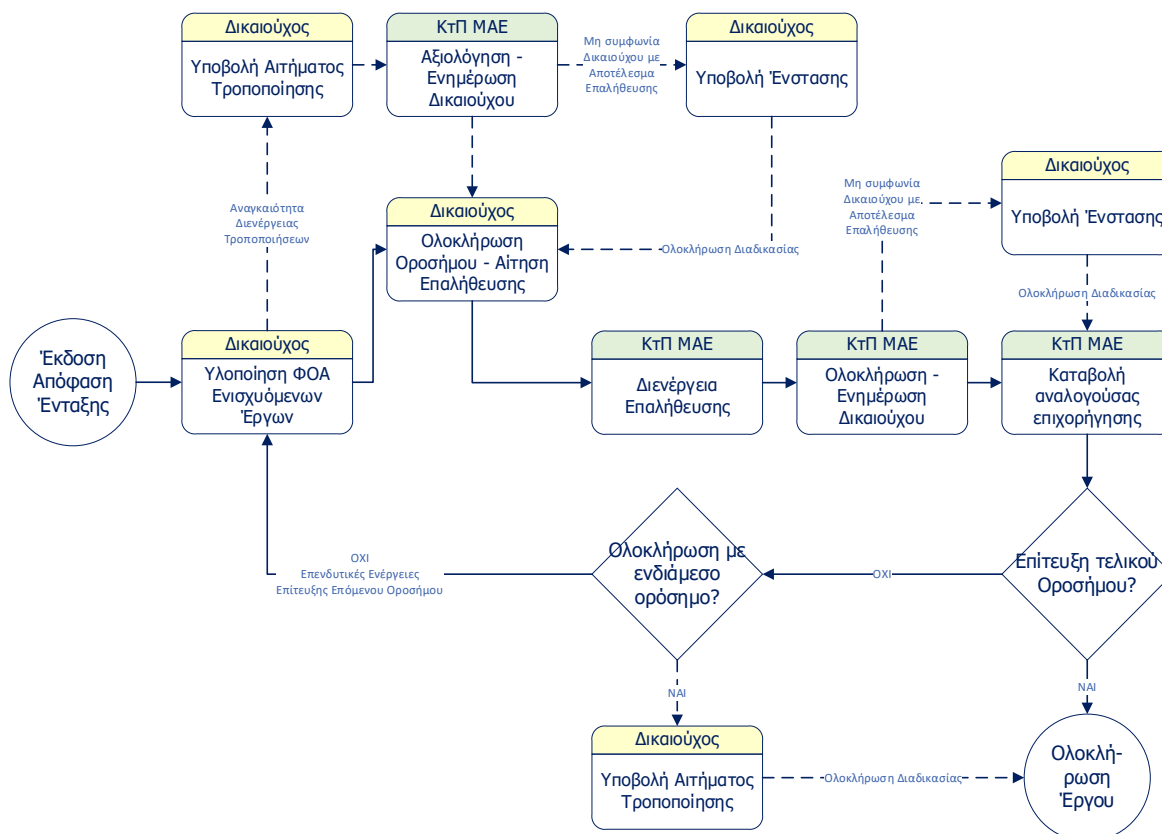
- να υλοποιήσουν απρόσκοπτα τα επενδυτικά έργα τους που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα,
- να προετοιμαστούν κατάλληλα για τις διαδικασίες επαλήθευσης,

Παράλληλα, αντικείμενο του παρόντος εγγράφου είναι η κατάλληλη **προετοιμασία των Ομάδων Χειρισμού Έργων/ Χειριστών Έργων** και των λοιπών οντοτήτων της ΚτΠ ΜΑΕ που εμπλέκονται στην υλοποίηση του Προγράμματος, ώστε να διασφαλιστεί:

- ο ομοιογενής τρόπος ελέγχου του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων,
- η επιτάχυνση της διαδικασίας καταβολής των ενισχύσεων,
- η εξοικονόμηση των απαιτούμενων πόρων,
- η ορθή εφαρμογή του εθνικού και ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου.

Ειδικότερα, ο παρών Οδηγός περιέχει ειδικές κατευθύνσεις και διευκρινίσεις που **συμπληρώνουν** την υπ' αριθ. 10285/10-06-2022 Πρόσκληση, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και αφορούν: στην υλοποίηση του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου των ενισχυόμενων έργων, στην υποβολή Αιτημάτων Επαλήθευσης και στη διενέργεια των Επαληθεύσεων, στην υποβολή και αξιολόγηση Αιτημάτων Συμβατικής Τροποποίησης, καθώς και στην ολοκλήρωση των έργων και τη λήψη της αναλογούσας επιχορήγησης.

Τα ανωτέρω μπορούν σχηματικά να αποτυπωθούν ως εξής:

Σχήμα 1: Κύριες Φάσεις Υλοποίησης Ενισχυόμενων Έργων Προγράμματος

2 Υλοποίηση Φυσικού Οικονομικού Αντικειμένου

Τα ζητήματα υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου αντιμετωπίζονται στην **παρ. 9.6 και στο Παράρτημα VI της Πρόσκλησης**. Κατά τη φάση υλοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) των ενισχυόμενων Έργων, οι δικαιούχοι κρίνεται αναγκαίο να λάβουν υπόψη τους τα εξής:

2.1 Χαρακτήρας Κινήτρου

Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η εκάστοτε ενίσχυση είναι αναγκαία και ότι χρησιμεύει ως κίνητρο για την υλοποίηση του επενδυτικού έργου, δεν είναι επιλέξιμες επενδύσεις τις οποίες ούτως ή άλλως θα ανέπτυξε ο δικαιούχος υπό τις επικρατούσες στην αγορά συνθήκες.

Για το λόγο αυτό, επισημαίνεται ότι κανένα τμήμα του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) του έργου **δεν θα πρέπει να έχει συμβασιοποιηθεί ή ξεκινήσει πριν την ημερομηνία υποβολής** της πρότασης του δικαιούχου¹.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε δεσμευτική ενέργεια πριν την υποβολή της πρότασης, όπως ενδεικτικά:

- υπογραφή δεσμευτικού συμφωνητικού με υπερβολάβο,
- παραγγελιοδοσία,
- έναρξη εργασιών,
- πληρωμή κάποιας δαπάνης ή προκαταβολή έναντι κάποιας δαπάνης,

τεκμαίρεται ότι η ενίσχυση του Προγράμματος δεν συνιστά κίνητρο για την επιχείρηση και το έργο είναι πιθανό να οδηγηθεί στο σύνολό του σε απένταξη.

2.2 Προϋπολογισμός

Σύμφωνα με την Πρόσκληση, ο προϋπολογισμός των υποβληθεισών προτάσεων μπορούσε να κυμανθεί από **€200.000,00** έως **€2.000.000,00**.

Τα ανωτέρω όρια θα πρέπει να τηρηθούν και κατά τη φάση υλοποίησης.

Κατά την ολοκλήρωση των έργων, δίνεται η δυνατότητα απόκλισης από το κατώτατο όριο των **€200.000,00** μόνο σε περιπτώσεις που τεκμηριώνεται ότι το υλοποιηθέν έργο έχει διατηρήσει πλήρως τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά, όπως αυτά περιγράφονται στην εγκεκριμένη επενδυτική πρόταση και η απόκλιση οφείλεται αποκλειστικά σε παράγοντες μείωσης κόστους όπως π.χ. καλύτερες διαπραγματεύσεις με εξωτερικούς συνεργάτες/ υπερβολάβους, εξωγενής μείωση του μοναδιαίου κόστους των λοιπών δαπανών, κ.ά.

Αποκλίσεις από το κατώτατο όριο των **€200.000,00** που συνοδεύονται από υποβάθμιση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του έργου, δεν γίνονται αποδεκτές και ενδέχεται να οδηγήσουν σε απένταξη του συνόλου του έργου.

¹ Σύμφωνα με τον Καν. 651/2014 όπως ισχύει, ως «Έναρξη Επένδυσης» για τον έλεγχο της τήρησης του χαρακτήρα κινήτρου νοείται: Το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των εργασιών που αφορούν στην επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση.

Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών για τους σκοπούς τεκμηρίωσης του χαρακτήρα κινήτρου (άρθρο 2 παρ. 50 Γ.Α.Κ.). Πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι, ενώ οι δαπάνες για την εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας είναι επιλέξιμες μετά την υποβολή της πρότασης, τυχόν έναρξη της εκπόνησης πριν την ημερομηνία υποβολής πρότασης δεν συνιστά λόγο απένταξης του έργου.

Ο ανωτέρω περιορισμός τήρησης του κατωτέρω ορίου των €200.000,00 δεν ισχύει στις περιπτώσεις μερικής ολοκλήρωσης των έργων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις παρ. 9.6.2 και 9.8.2, δηλαδή σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η επιχείρηση αποφασίζει αυτοβούλως να διακόψει την υλοποίηση του ενισχυόμενου έργου μετά την επίτευξη του Οροσήμου 1 ή του Οροσήμου 2.

Υπενθυμίζεται ότι ο ΦΠΑ, όπου έχει εφαρμογή, δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη και δεν συνυπολογίζεται στον ενισχυόμενο προϋπολογισμό των επενδυτικών έργων.

2.3 Θέματα Κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής

Μεταξύ των σημείων που ελέγχονται κατά τη διαδικασία επαλήθευσης είναι και τα θέματα κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής.

2.3.1 Αποδεκτοί τρόποι κάλυψης και υποβαλλόμενα δικαιολογητικά

Οι επιτρεπτοί τρόποι κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής (**παρ. 4.3 Πρόσκλησης**) και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης (**Παράρτημα V Πρόσκλησης**), έχουν ως εξής:

A. Αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών από υφιστάμενους ή νέους εταίρους.

Προς επιβεβαίωση ολοκλήρωσης της διαδικασίας, οι κεφαλαιουχικές εταιρείες (Α.Ε.- Ε.Π.Ε.- Ι.Κ.Ε.) υποβάλλουν:

- Αποφάσεις Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για την καταβολή ή αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, με ρητή αναφορά ότι η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου (ή επαρκές μέρος της) πραγματοποιείται για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής στο πλαίσιο του έργου που υλοποιεί ο δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών».
- Τροποποίηση Καταστατικού και ανάρτηση της τροποποίησης στο ΓΕΜΗ
- Αναλυτικά καθολικά των λογαριασμών 40 και 43 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους
- Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας
- Κίνηση του λογαριασμού αυτού (Extrait)
- Αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

Κατ' αντιστοιχία, οι προσωπικές εταιρείες (Ο.Ε, Ε.Ε.) υποβάλλουν:

- Τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας για την αύξηση του κεφαλαίου, αναρτημένη στο ΓΕΜΗ, με ρητή αναφορά ότι η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου (ή επαρκές μέρος της) πραγματοποιείται για τους σκοπούς του έργου που υλοποιεί ο δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών».
- Βεβαίωση μεταβολών από Γ.Ε.ΜΗ
- Σε περίπτωση που ο δικαιούχος τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας, Αναλυτικά καθολικά των λογαριασμών 40 και 43 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους.
- Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο Τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας
- Κίνηση του λογαριασμού αυτού (Extrait)
- Αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

B. Χρήση φορολογηθέντων αποθεματικών, εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση 3 ετών από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Προς επιβεβαίωση ολοκλήρωσης της διαδικασίας, υποβάλλονται:

- Αποφάσεις Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για τη χρήση φορολογηθέντων αποθεματικών για τους σκοπούς της επένδυσης, με ρητή αναφορά στον σκοπό της χρήσης των αποθεματικών.
- Τεκμηρίωση ανάρτησης των ανωτέρω στο ΓΕΜΗ. Σε περίπτωση κατά την οποία η οικεία Υπηρεσία ΓΕΜΗ δεν δέχεται τις σχετικές αποφάσεις προς δημοσίευση, το Πρακτικό Γ.Σ. μπορεί κατ' αρχήν να υποβληθεί χωρίς ανάρτηση στο ΓΕΜΗ.
- Αναλυτικό καθολικό του λογαριασμού 41 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή του.

Γ1. Αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους εταίρους.

Γ2. Αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση του υπολοίπου κερδών εις Νέο.

Προς επιβεβαίωση ολοκλήρωσης της διαδικασίας, υποβάλλονται:

- Αποφάσεις Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με:
  - κεφαλαιοποίηση των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους εταίρους ή/ και
  - κεφαλαιοποίηση του υπολοίπου κερδών εις νέο,

με ρητή αναφορά ότι η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου (ή επαρκές μέρος της) πραγματοποιείται για τους σκοπούς του έργου που υλοποιεί ο δικαιούχος στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών».

- Τροποποίηση Καταστατικού και ανάρτηση της τροποποίησης στο ΓΕΜΗ.
- Αναλυτικά καθολικά των λογαριασμών 40, 42, 43 και 53 στην μεγαλύτερη δυνατή ανάλυσή τους

Δ. Δανειακά κεφάλαια.

Προς επιβεβαίωση ολοκλήρωσης της διαδικασίας, υποβάλλονται:

- Σύμβαση του δανείου και τροποποιήσεις αυτής, από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης.
- Πρωτότυπη βεβαίωση του δανειοδότη Φορέα που έχει χορηγήσει το επενδυτικό δάνειο στην οποία θα αναφέρονται:
  - ο σκοπός
  - οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και
  - το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείου,
  - (εφόσον το δάνειο περιέχει κρατική ενίσχυση, όπως επιδότηση επιτοκίου, κλπ.) το ποσό της ακαθάριστης ενίσχυσης που παρέχεται στον δικαιούχο.
- Σε περίπτωση που ο φορέας της επένδυσης τηρεί Βιβλία Γ' Κατηγορίας:
  - Αναλυτική κίνηση (καρτέλα) του λογαριασμού ο οποίος τηρείται για το εν λόγω δάνειο και
  - οι αντίστοιχες εγγραφές στο Γενικό Ημερολόγιο.

Οι επιχειρήσεις μπορούν να καλύπτουν την ιδιωτική συμμετοχή με οποιονδήποτε από τους παραπάνω επιλέξιμους τρόπους ή με οποιονδήποτε συνδυασμό των παραπάνω επιλέξιμων τρόπων, και χωρίς να απαιτείται κάποια προηγούμενη ενέργεια (π.χ. αίτημα συμβατικής τροποποίησης) σε περίπτωση αλλαγής του τρόπου κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής.

Μόνη υποχρέωση των επιχειρήσεων είναι να καλύψουν την ιδιωτική συμμετοχή του έργου **εντός των χρονικών ορίων** που αναλύονται στην αμέσως επόμενη παράγραφο.

2.3.2 Προθεσμίες κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής

Προκειμένου να διευκολυνθούν οι δικαιούχοι, το Πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα κάλυψης της Ιδιωτικής Συμμετοχής **εφάπαξ ή τμηματικά**.

Ειδικότερα, κατά τη φάση υποβολής δικαιολογητικών ένταξης, και προκειμένου να τηρηθούν οι σχετικές προθεσμίες του Προγράμματος, οι δικαιούχοι που είχαν προγραμματίσει να καλύψουν την ιδιωτική συμμετοχή με ξένα (δανειακά) κεφάλαια, είχαν τη δυνατότητα, αντί της δανειακής σύμβασης και των λοιπών δικαιολογητικών που αναφέρονται στον πίνακα της παρ. **2.3.1** ανωτέρω, να προσκομίσουν βεβαίωση πρόθεσης δανεισμού από τρίτο δανειοδοτούντα φορέα.

Επακόλουθα, κατά τη διαδικασία υποβολής δικαιολογητικών ένταξης, οι δικαιούχοι υπέβαλαν:

- **A.** Είτε κατάλληλη τεκμηρίωση κάλυψης της αναγκαίας ιδιωτικής συμμετοχής με έναν από τους 4 επιλέξιμους τρόπους της παρ. **2.3.1** ανωτέρω:
  - **A.1.:** για το σύνολο του έργου ή
  - **A.2.:** τουλάχιστον για το Ορόσημο 1,
- **B.** Είτε πρόθεση παροχής δανεισμού από τρίτο φορέα.

Κατά τη φάση υλοποίησης των έργων τους, οι δικαιούχοι που εμπίπτουν στην κατηγορία **A.2**:

- κατά την υποβολή Αιτήματος Επαλήθευσης του Οροσήμου 2, θα πρέπει να προσκομίσουν κατάλληλη τεκμηρίωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής που αντιστοιχεί στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Οροσήμου 2 και του Οροσήμου 3,
- σε περίπτωση υποβολής ενιαίου Αιτήματος Επαλήθευσης για το Ορόσημο 1 και το Ορόσημο 2, θα πρέπει να προσκομίσουν κατάλληλη τεκμηρίωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής, η οποία, αθροιστικά με την τεκμηρίωση που υποβλήθηκε κατά τη φάση υποβολής δικαιολογητικών ένταξης, θα πρέπει να καλύπτει το σύνολο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Έργου.

Οι παραπάνω υποχρεώσεις αφορούν **και** τους δικαιούχους που εμπίπτουν στην κατηγορία **B**, οι οποίοι θα πρέπει **επιπλέον**, κατά την υποβολή Αιτήματος Επαλήθευσης του Οροσήμου 1, να προσκομίσουν την προβλεπόμενη τεκμηρίωση που αφορά στην κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής **και για το Ορόσημο 1**.

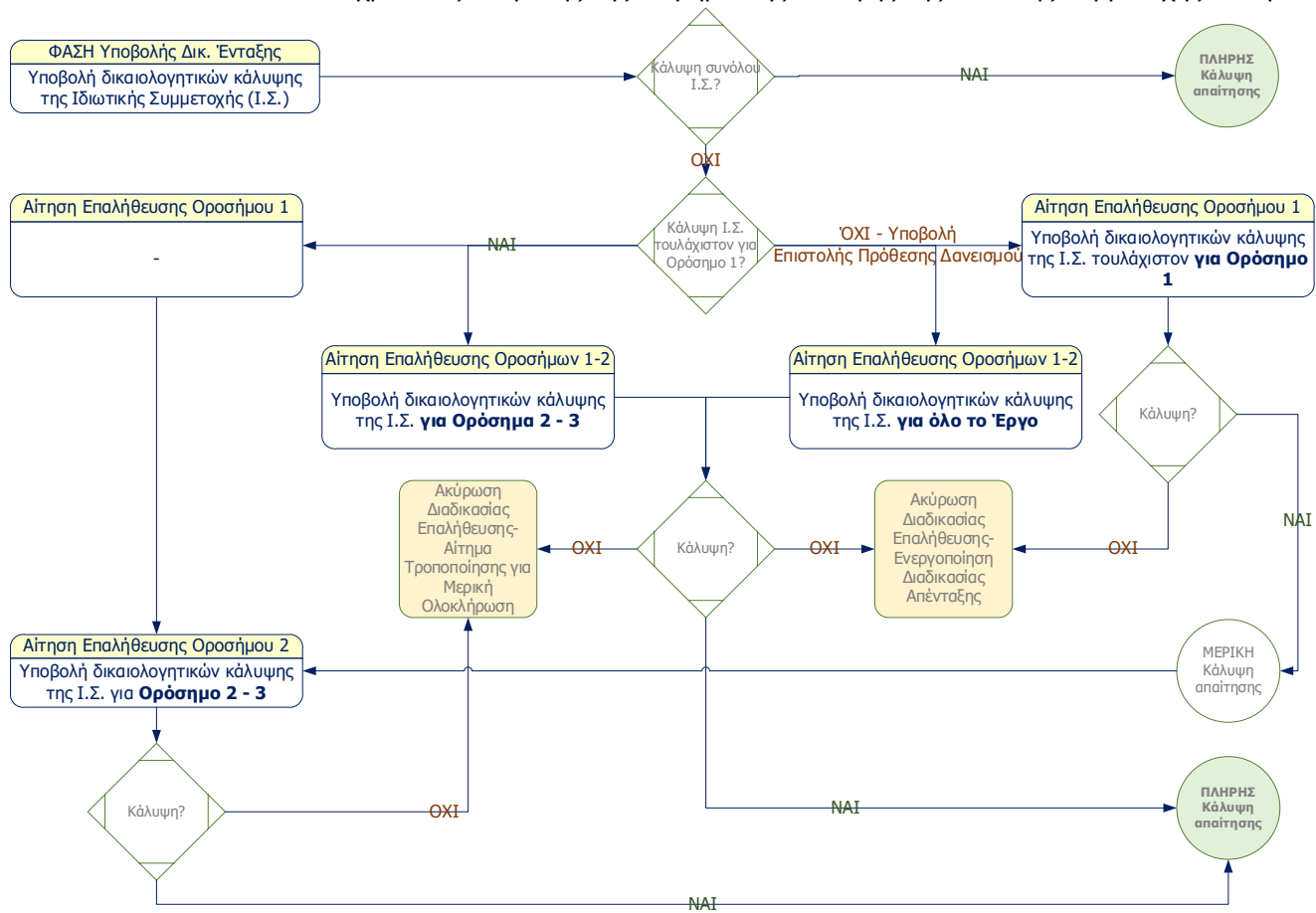
Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία:

- είτε δεν έχει καλυφθεί η ιδιωτική συμμετοχή στο σύνολό της,
- είτε δεν προσκομιστεί πλήρης τεκμηρίωση της κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με κάποιον από τους επιλέξιμους τρόπους εκ μέρους του δικαιούχου,

ο έλεγχος δεν θα μπορεί να ολοκληρωθεί, προκαλώντας την ενεργοποίηση των κατάλληλων κατά περίπτωση διορθωτικών ενεργειών, όπως ενδεικτικά:

- Υποβολή αιτήματος συμβατικής τροποποίησης για μερική ολοκλήρωση έργου (στις περιπτώσεις που η Ιδιωτική Συμμετοχή καλύπτει προηγούμενα Ορόσημα), ή
- Απένταξη (εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί ότι δεν έχει καλυφθεί ούτε η Ιδιωτική Συμμετοχή του Οροσήμου 1).

Στο γράφημα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι υποχρεώσεις υποβολής της τεκμηρίωσης κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής ανά φάση υλοποίησης/ ορόσημο.

Σχήμα 2: Τεκμηρίωση κάλυψης Ι.Σ. ανά Ορόσημο

2.3.3 Θέματα σώρευσης

Οι δικαιούχοι που επιλέγουν να καλύψουν την ιδιωτική τους συμμετοχή με δανειακά κεφάλαια, είναι πιθανό να κατευθυνθούν προς τραπεζικά προϊόντα που εμπεριέχουν κρατική ενίσχυση (π.χ. επιδότηση επιτοκίου) ή εγγυήσεις του Ελληνικού δημοσίου και ευρωπαϊκών θεσμών. Σε αυτήν την περίπτωση, θα πρέπει να έχουν υπόψη τους, τους περιορισμούς σώρευσης ενισχύσεων του Κανονισμού 651/2014 και της **παρ. 10 της Πρόσκλησης**, βάσει της οποίας, οι δικαιούχοι καλούνται «Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων».

Βάσει του συγκεκριμένου περιορισμού, οι δικαιούχοι θα πρέπει να μεριμνήσουν ώστε:

A) η ενίσχυση που αναμένεται να λάβουν μέσω της νέας δανειοδότησης να αφαιρεθεί από την ενίσχυση που έχει εγκριθεί στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος.

Προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, θα πρέπει, επιπλέον της δανειακής σύμβασης και των λοιπών δικαιολογητικών της παρ. 2.3.1 ανωτέρω, να προσκομίσουν επίσημη βεβαίωση από τον δανειοδοτούντα Φορέα, η οποία θα αναφέρει το **ποσό της ακαθάριστης ενίσχυσης** που εμπεριέχεται στο εν λόγω δάνειο.

B) Το συνολικό ποσό του δανείου, αθροιστικά με την ενίσχυση που έχει εγκριθεί στο πλαίσιο του παρόντος Προγράμματος δεν θα πρέπει να ξεπερνά τον συνολικό προϋπολογισμό του ενισχυόμενου έργου.

2.4 Επιλέξιμες Ενέργειες/ Επιλέξιμες Δαπάνες

2.4.1 Τήρηση Επιμέρους Ορίων

Οι επιλέξιμες ενέργειες (Δραστηριότητες) και οι επιλέξιμες δαπάνες (Κατηγορίες Δαπανών – ΚΔ) αποτυπώνονται αναλυτικά στην **παρ. 3 της Πρόσκλησης**. Η διασύνδεση μεταξύ των επιλέξιμων Δραστηριοτήτων, των επιλέξιμων Κατηγοριών Δαπανών και των ποσοστών ενίσχυσης ανά Δραστηριότητα και ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί (**παρ. 5 Πρόσκλησης**):

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ										
Εξειδίκευση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του Προγράμματος	Δ.1. Προπαρασκευαστικές δραστηριότητες			Δ.2. Ανάπτυξη του προϊόντος			Δ.3. Εμπορική αξιοποίηση			
	Δ.1.1. Μελέτη Σκοπιμότητας	Δ.1.2. Έρευνα αγοράς	Δ.1.3. Ενέργειες ερευνητικού χαρακτήρα	Δ.2.1. Ανάλυση και Λειτουργικός Σχεδιασμός	Δ.2.2. Τεχνικός σχεδιασμός και Υλοποίηση	Δ.2.3. Τυποποίηση, ετοιμασία για διάθεση	Δ.3.1. Διασφάλιση δικαιωμάτων εμπορικής και πνευματικής ιδιοκτησίας	Δ.3.2. Συμμετοχή σε εκθέσεις	Δ.3.3. Λοιπές Ενέργειες Προώθησης και Δημοσιότητας	
Αντιστοίχιση σε επιλέξιμες ενέργειες βάσει Καν. (ΕΕ) 651/2014	Άρθρο 25, μελέτες σκοπιμότητας	Άρθρο 25, πειραματική ανάπτυξη	Άρθρο 25, βιομηχανική έρευνα	Άρθρο 29, διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία	Άρθρο 25, πειραματική ανάπτυξη	Άρθρο 25, πειραματική ανάπτυξη	Άρθρο 28, προστασία αποτελεσμάτων	Άρθρο 19, Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις	Άρθρο 25, πειραματική ανάπτυξη	
Όρια Δαπάνης	Έως 10% του π/υ – Έως €40.000,00	Έως 5% του π/υ	Έως 15% του π/υ	Έως 5% του π/υ	Τουλάχιστον 60% του π/υ		Έως 5% του π/υ – Έως €10.000,00 για το πρώτο αίτημα – έως €4.000,00 για κάθε επόμενο αίτημα	Έως 5% του π/υ	Έως 10% του π/υ	
ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Μεσαίες Επιχ/σεις	60%	35%	60%	50%	35%	35%	50%	50%	35%
	Μικρές Επιχ/σεις	70%	45%	70%	50%	45%	45%	50%	50%	45%
Κατηγορία Δαπάνης	Υποκατηγορία Δαπάνης									
ΚΔ1 (≥40%*Π/Υ)	ΚΔ1.1		✓	✓	✓		✓			✓
	ΚΔ1.2		✓	✓	✓		✓			✓
	ΚΔ1.3		✓	✓	✓		✓			✓
ΚΔ2 (≤50%*Π/Υ)	ΚΔ2.1		✓	✓	✓		✓			
	ΚΔ2.2		✓	✓	✓		✓			
	ΚΔ2.3	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ2.4								✓	
	ΚΔ2.5							✓		
ΚΔ3 (≤15%*Π/Υ)	ΚΔ3.1		✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ3.2		✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ3.3		✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ3.4-≤5% του π/υ		✓	✓	✓		✓		✓	✓
	ΚΔ3.5		✓	✓	✓		✓		✓	✓
ΚΔ4 (≤20%*Π/Υ)	ΚΔ4.1			✓	✓		✓			

Σχήμα 3: Επιλέξιμες Ενέργειες, Επιλέξιμες Δαπάνες και Ένταση Ενίσχυσης

Κατά τη φάση υλοποίησης των ενισχυόμενων έργων, οι δικαιούχοι θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να τηρούν τα επιμέρους όρια των επιλέξιμων ενεργειών (δραστηριοτήτων) και κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά αποτυπώνονται στο αμέσως ανωτέρω Σχήμα.

Ο έλεγχος τήρησης των εν λόγω ορίων θα πραγματοποιείται σε κάθε ορόσημο, όμως τα όρια θα ελέγχονται **στο σύνολο του έργου**. Έτσι:

- Εάν π.χ. μία επιχείρηση στο Ορόσημο 1 έχει επιλέξει να υλοποιήσει μόνο τη Μελέτη Σκοπιμότητας, η επαλήθευση θα μπορεί να ολοκληρωθεί χωρίς πρόβλημα, παρά το γεγονός ότι η Μελέτη Σκοπιμότητας θα καλύπτει το 100% της πιστοποιηθείσας δαπάνης (αντί του 10% που πρέπει να είναι σε επίπεδο έργου).
- Εάν π.χ. η ίδια επιχείρηση, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επαλήθευσης του Οροσήμου 1 αποφασίσει να μη συνεχίσει το έργο, αυτό θα είναι εφικτό, χωρίς να τεθεί θέμα μη τήρησης των ορίων ενεργειών (δραστηριοτήτων) και δαπανών του παραπάνω πίνακα.
- Ταυτόχρονα όμως, οι ελεγκτές φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα υλοποιούμενα έργα ενδέχεται να έχουν αποκλίσεις μικρής εμβέλειας από το εγκεκριμένο οικονομικό αντικείμενο (τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας) θα ελέγχουν την τήρηση των επιμέρους ορίων σε κάθε διαδικασία επαλήθευσης, ούτως ώστε, τα προς επαλήθευση ποσά, σε συνδυασμό με:
  - τις τυχόν ήδη πιστοποιηθείσες δαπάνες σε προηγούμενες διαδικασίες επαλήθευσης
  - τις συμβατικές δαπάνες που τυχόν προβλέπεται να υλοποιηθούν σε επόμενα ορόσημα,
 παραμένουν εντός των ορίων του πίνακα.
- Αντίστοιχα, κατά την αξιολόγηση των υποβαλλόμενων αιτημάτων συμβατικής τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου που τυχόν υποβάλλονται εκ μέρους των δικαιούχων, θα ελέγχεται, μεταξύ άλλων, εάν τηρούνται τα όρια ενεργειών (δραστηριοτήτων) και κατηγοριών δαπανών που παρατίθενται στο **Σχήμα 3** ανωτέρω.

2.4.2 Δημιουργία Απασχόλησης

Σύμφωνα με την **παρ. 3.3 της Πρόσκλησης**,

«...»

*Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες προσωπικού με σχέση εξαρτημένης εργασίας (ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2), θα πρέπει να συνοδεύονται από αύξηση της απασχόλησης στον Φορέα της επένδυσης, η οποία θα αφορά ειδικότητες συναφείς με τις απαιτήσεις του Έργου. Οι επιπλέον ΕΜΕ που προκύπτουν από αύξηση της απασχόλησης **θα πρέπει να είναι ίσες τουλάχιστον με το 30% των ΕΜΕ που θα ενταχθούν στις Υποκατηγορίες Δαπάνης ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2.***

Οι νέες προσλήψεις που θα πραγματοποιηθούν για τους σκοπούς του έργου, θα πρέπει να προσθέτουν μονάδες εργασίας στην επιχείρηση, επιπλέον του συνολικού αριθμού των απασχολούμενων σε ΕΜΕ της τελευταίας κλεισμένης χρήσης προ της ημερομηνίας έναρξης του Έργου⁴.

Ως Ημερομηνία Έναρξης του Έργου ορίζεται η προγενέστερη των ακόλουθων:

- Η Ημερομηνία Έκδοσης της Απόφασης Ένταξης,
- Η ημερομηνία της 1^{ης} χρονικά δαπάνης του Έργου.

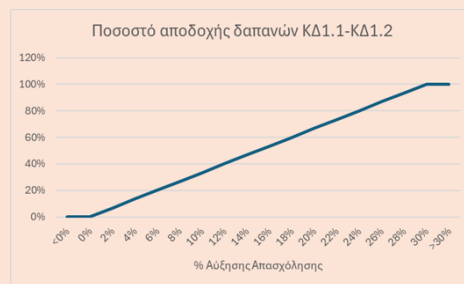
⁴ Σε περίπτωση κατά την οποία μία επιχείρηση που έχει ιδρυθεί εντός του 2022 (οπότε με την ολοκλήρωση του έτους δεν έχει μία πλήρη κλεισμένη διαχειριστική χρήση) αποφασίσει να ξεκινήσει το έργο της εντός του 2023 (οπότε ως έτος βάσης τίθεται το 2022), για τον υπολογισμό της υφιστάμενης απασχόλησης (2022) σε ΕΜΕ θα γίνεται αναγωγή του πραγματικού διαστήματος λειτουργίας μέσα στο έτος 2022 σε 12μηνη περίοδο λειτουργίας.

. ...»

Ο τρόπος υπολογισμού της κάλυψης της συγκεκριμένης απαίτησης αποτυπώνεται αναλυτικά με παραδείγματα στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος [βλ: Παράδειγμα Υπολογισμού Αύξησης ΕΜΕ (ΝΕΟ)].

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Σε περίπτωση κατά την οποία η **συνολική απασχόληση** στην επιχείρηση παραμένει αμετάβλητη ή έχει μειωθεί σε σχέση με το έτος αναφοράς (τελευταία κλεισμένη χρήση πριν την έναρξη του έργου), **οι δαπάνες των Υποκατηγοριών Δαπανών ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2 θα απορριφθούν ως μη επιλέξιμες.**
- Αντίστοιχα, σε περίπτωση κατά την οποία η συνολική απασχόληση αυξηθεί στην επιχείρηση αλλά παραμένει κάτω του 30% των ΕΜΕ των ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2, **οι επιλέξιμες δαπάνες των Υποκατηγοριών Δαπανών ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2 θα περικοπούν κατάλληλα, προκειμένου να τηρηθεί ο συγκεκριμένος περιορισμός της Πρόσκλησης.** Εάν για παράδειγμα, αντί του προβλεπόμενου 30%, η αναγκαία αύξηση της απασχόλησης διαμορφωθεί π.χ. στο 29%, θα γίνουν αποδεκτά τα 29/30 των δαπανών της ΚΔ1.1 και της ΚΔ1.2 του Οροσήμου, κ.ο.κ.

Μέσω της συγκεκριμένης εξέλιξης (μερική ή ολική απόρριψη των δαπανών των ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2 του εκάστοτε Οροσήμου), η επιχείρηση, όχι μόνο θα χάσει την αναλογούσα κάθε φορά επιχορήγηση, αλλά **ενδέχεται να υποστεί πρόσθετες περικοπές** και σε άλλες κατηγορίες ή υποκατηγορίες δαπανών, προκειμένου να τηρηθούν τα όρια της παρ. **2.4.1** ανωτέρω (**$ΚΔ1 \geq 40\% * \eta / \upsilon$** Έργου, κλπ.).

Επακόλουθα, οι δικαιούχοι προτείνεται να προβαίνουν **εγκαιρώς** στον προγραμματισμό δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, συναφών με τις απαιτήσεις των έργων τους, ώστε να αποφύγουν τις παραπάνω εξελίξεις.

2.5 Παρακολούθηση Έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των ενισχυόμενων έργων πραγματοποιείται από τις **Ομάδες Χειρισμού Έργων/ Χειριστές Έργων (Ο.Χ/Χ.Ε.)**, που έχουν ως αντικείμενο:

- τη διαπίστωση της ουσιαστικής εξέλιξης των έργων (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο),
- την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων του Προγράμματος,
- την αναγνώριση της επίτευξης των στόχων/ οροσήμων ολοκλήρωσης εκ μέρους των δικαιούχων.

Η ευθύνη για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου των ενισχυόμενων έργων, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών του Προγράμματος καθώς και για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των ενισχυόμενων έργων με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους ανήκει αποκλειστικά στους δικαιούχους.

Προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, επιπλέον των διαδικασιών συμβατικής τροποποίησης και επαλήθευσης, οι δικαιούχοι καλούνται να ενημερώνουν άμεσα την ΚΤΠ ΜΑΕ για εξελίξεις που επηρεάζουν την προοπτική απρόσκοπτης ολοκλήρωσης του έργου, όπως ενδεικτικά:

- κάθε σημαντική μεταβολή που ενδεχομένως προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου και είναι πιθανό να επηρεάσει σημαντικά την πορεία υλοποίησης,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου, κ.ά.

2.6 Ορόσημο Υλοποίησης

Μέσω του Προγράμματος επιδιώκεται η δημιουργία **νέων, ανταγωνιστικών, εμπορικά διαθέσιμων** ψηφιακών προϊόντων στον κλάδο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του Προγράμματος, έχουν τεθεί συγκεκριμένες προϋποθέσεις στην εξέλιξη των ενισχυόμενων έργων, η επίτευξη των οποίων συνιστά **Ορόσημο Υλοποίησης** και επιτρέπει την **υποβολή αιτήματος επαλήθευσης**. Ειδικότερα, προβλέπεται η προοδευτική επίτευξη των ακόλουθων οροσήμων:

ΟΡΟΣΗΜΟ 1: Ολοκλήρωση Βασικού σχεδιασμού

- Έχουν ολοκληρωθεί όλες οι προπαρασκευαστικές ενέργειες που τυχόν προβλέπονται στην πρόταση (μελέτη σκοπιμότητας, έρευνα αγοράς, ενέργειες ερευνητικού χαρακτήρα).
- Έχει γίνει ο γενικός σχεδιασμός, έχουν καθοριστεί οι λειτουργίες του προϊόντος και η αρχιτεκτονική του, και μπορεί να επιβεβαιωθεί η σκοπιμότητα/ εφικτότητα της υλοποίησης με κάποιου είδους proof of concept.

ΟΡΟΣΗΜΟ 2: Λειτουργικό Πρωτότυπο

- Έχει προχωρήσει η ανάπτυξη/υλοποίηση σε ικανοποιητικό βαθμό.
- Το προϊόν δεν έχει ακόμα πλήρη λειτουργικότητα και δεν μπορεί να διατεθεί σε τελικούς πελάτες. Είναι όμως δυνατή η επίδειξη ενός λειτουργικού πρωτοτύπου που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα λειτουργιών, έστω με παραδοχές και περιορισμούς στον τρόπο χρήσης του.

ΟΡΟΣΗΜΟ 3: Εμπορεύσιμο Προϊόν

- Έχει ολοκληρωθεί η ανάπτυξη με βάση τις προβλέψεις της υποβληθείσας πρότασης και το προϊόν είναι άρτιο - μπορεί να γίνει επίδειξη της λειτουργικότητάς του (Functionality).
- Το προϊόν είναι διαθέσιμο για εμπορική αξιοποίηση και έχει επαρκή λειτουργικότητα (σε σχέση με το σκοπό για τον οποίο προορίζεται) που επιτρέπει την εμπορική του διάθεση στην αγορά (minimum marketable products).
- Ειδικά για cloud (SaaS /PaaS) προϊόντα, το προϊόν είναι διαθέσιμο μέσω των αντίστοιχων υποδομών και υπάρχουν οι μηχανισμοί διάθεσης (αυτόματοι ή μη) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην επένδυση (Deployment & Provisioning).
- Έχουν ολοκληρωθεί οι αντίστοιχες ενέργειες για την προώθηση και εμπορική αξιοποίηση και κυρίως τα ακόλουθα: ταυτότητα (branding), εμπορικό υλικό (collateral, web site κλπ.), τεχνική τεκμηρίωση, τιμοκατάλογος ή άλλης μορφής μηχανισμός καθορισμού των τιμών (Marketing & Commercialization).
- Το προϊόν χρησιμοποιείται από πελάτες/χρήστες, έστω και σε πιλοτική βάση (Market Testing). Δεδομένου ότι ο χρόνος της επένδυσης δεν επαρκεί για την ανάπτυξη επαρκούς πελατειακής βάσης, είναι εναλλακτικά δυνατό αντί πελατειακής βάσης να τεκμηριώνεται:
  - Η χρήση από πιλοτικούς χρήστες οι οποίοι όμως προέρχονται από την αγορά (δεν αφορά εσωτερικούς χρήστες που διενεργούν δοκιμές)
  - Υπάρχει η πρόθεση συνεργασίας με δυνατικούς πελάτες, έστω και σε διερευνητικό στάδιο, η οποία έχει αποτυπωθεί σε σχετικό έγγραφο.

Τα παραπάνω τεκμήρια επίτευξης του Οροσήμου 3 και πλήρους ολοκλήρωσης του Φυσικού Αντικειμένου ισχύουν ανεξαρτήτως από το βαθμό ολοκλήρωσης του οικονομικού αντικειμένου. Ενδεικτικά:

- Μία επένδυση, της οποίας το φυσικό αντικείμενο καλύπτει τις παραπάνω προϋποθέσεις, αλλά συνοδεύεται από μικρότερες των προβλεπόμενων δαπανών, θεωρείται ότι έχει ανταποκριθεί στις προδιαγραφές των οροσήμων επαρκώς
- Εάν όμως μία επένδυση δεν καλύπτει τις παραπάνω προϋποθέσεις, δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτυχώς ολοκληρωμένη, ακόμη και εάν έχει ολοκληρωθεί το σύνολο του οικονομικού αντικειμένου (δηλ. έχουν πραγματοποιηθεί όλες οι προβλεπόμενες δαπάνες).

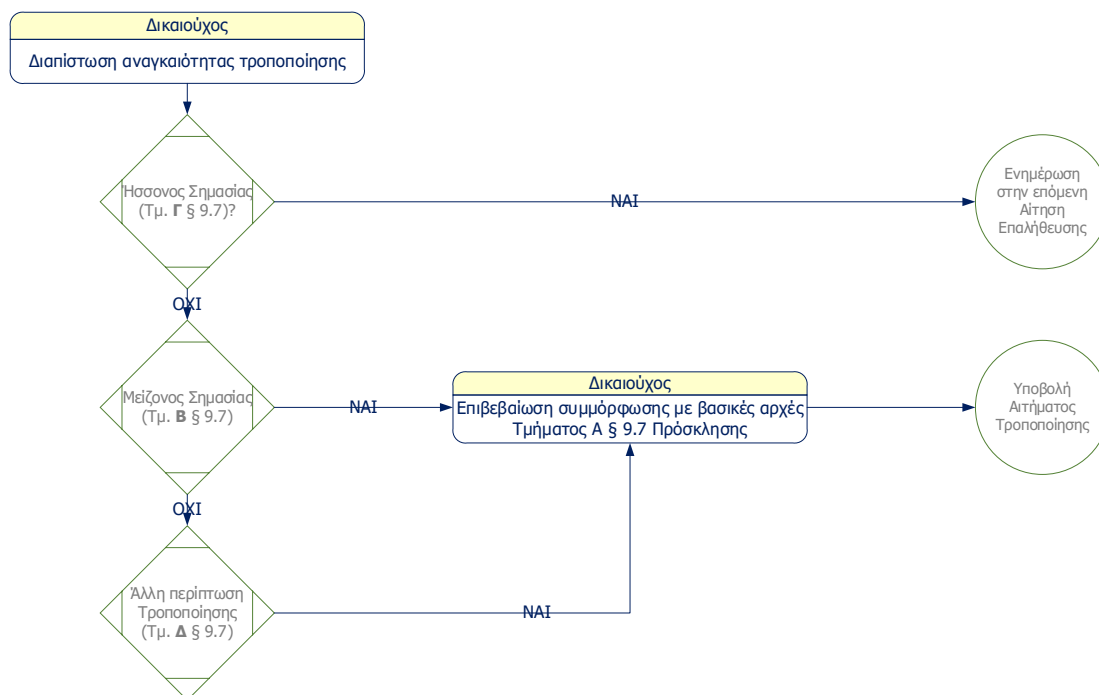
3 Τροποποιήσεις

3.1 Επισκόπηση διαδικασίας τροποποιήσεων

Η διαδικασία συμβατικών τροποποιήσεων αποτυπώνεται στην **παρ. 9.7 της Πρόσκλησης**, η οποία κατανέμεται σε τρία (3) Τμήματα:

- Στο Τμήμα **A**, παρατίθενται οι βασικές αρχές που διατρέχουν τις συμβατικές τροποποιήσεις,
- Στο Τμήμα **B**, παρατίθενται οι περιπτώσεις που απαιτούν την υποβολή αιτήματος συμβατικής τροποποίησης,
- Στο Τμήμα **Γ**, παρατίθενται οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας, για τις οποίες δεν απαιτείται η υποβολή αιτήματος συμβατικής τροποποίησης.

Ο χειρισμός των τυχόν αναγκαιών τροποποιήσεων που διαπιστώνεται ότι δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις ούτε του Τμήματος Β ούτε του Τμήματος Γ, πραγματοποιείται με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο γίνεται ο χειρισμός των περιπτώσεων του Τμήματος Β (υποβολή αιτήματος συμβατικής τροποποίησης).

Σχήμα 4: Χειρισμός τροποποιήσεων έργων

Βασικές Αρχές Τροποποιήσεων (Τμήμα Α παρ. 9.7 Πρόσκλησης):

Με την τροποποίηση θα πρέπει να επιβεβαιώνεται ότι:

- δεν παραβιάζονται όροι του Προγράμματος,
- δεν επηρεάζεται η συμβατότητα με τον Κανονισμό 651/2014 όπως ισχύει,
- δεν ακυρώνεται η επιλεξιμότητα ή η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης,
- δεν αυξάνεται ο συνολικά εγκεκριμένος προϋπολογισμός ή η συνολική επιχορήγηση,
- κατά την κρίση του αρμόδιου οργάνου, i) δεν μεταβάλλεται η αρχική βαθμολογική κατάταξη της πρότασης σε βαθμό που θα κατατασσόταν χαμηλότερα από τα Ελάχιστα Βαθμολογικά Κατώφλια Αποδοχής (παρ. 7.1 Πρόσκλησης), και ii) δεν επηρεάζεται αρνητικά η σκοπιμότητα και βιωσιμότητα του επενδυτικού έργου.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος μπορούν να υποβληθούν μέχρι **τρία (3)** αιτήματα συμβατικής τροποποίησης. Ο συγκεκριμένος περιορισμός αφορά:

- τόσο τα αιτήματα συμβατικής τροποποίησης του Τμήματος Β της παρ. 9.7,
- όσο και κάθε άλλη αναγκαία τροποποίηση (Τμήμα Δ της παρ. 9.7), εκτός εκείνων που εμπίπτουν στο Τμήμα Γ της παρ. 9.7.

Επισημαίνεται ότι:

- τυχόν εσωτερικές τροποποιήσεις του χρονοδιαγράμματος (π.χ. μείωση ή επέκταση του χρονοδιαγράμματος επίτευξης ενός Ενδιάμεσου Οροσήμου), οι οποίες δεν προκαλούν τροποποίηση του συνολικού χρονοδιαγράμματος του Έργου,
- τροποποιήσεις του τρόπου κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με έναν ή περισσότερους από τους επιλέξιμους τρόπους **παρ. 4.3 της Πρόσκλησης** και της παρ. **2.3** ανωτέρω,

μπορούν να πραγματοποιούνται κατά την κρίση της επιχείρησης χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος συμβατικής τροποποίησης.

Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης υποβάλλονται μέχρι και **ενενήντα (90)** ημερολογιακές ημέρες πριν τη συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του ενισχυόμενου έργου. Ο Φορέας Υλοποίησης (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) δύναται να παραλαμβάνει Αιτήματα Συμβατικής Τροποποίησης τα οποία υποβάλλονται εκπρόθεσμα εκ μέρους των δικαιούχων, μεριμνώντας για την κατά το δυνατό έγκαιρη διαχείριση αυτών. Σε περίπτωση όμως εκπρόθεσμης υποβολής, οι δικαιούχοι αναγνωρίζουν ότι τυχόν καθυστερήσεις στα επόμενα στάδια δεν συνιστούν ευθύνη του Φορέα Υλοποίησης.

Η διαχείριση των αιτημάτων συμβατικής τροποποίησης πραγματοποιείται από τις Ομάδες Χειρισμού Έργων/ Χειριστές Έργων (Ο.Χ/Χ.Ε.) της **παρ. 9.4.2 της Πρόσκλησης**.

3.2 Τροποποιήσεις ΦΟΑ

Σύμφωνα με το Τμήμα Β της **παρ. 9.7 της Πρόσκλησης**, σε περίπτωση κατά την οποία προκληθεί «*τροποποίηση στοιχείων οικονομικού αντικείμενου (ενδεικτικά: μεταφορά προϋπολογισμού μεταξύ Πακέτων Εργασίας και κατηγοριών δαπανών) που επηρεάζουν τον αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30%*», οι δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα συμβατικής τροποποίησης.

Ο εν λόγω «αρχικά εγκεκριμένος προϋπολογισμός» αναφέρεται στον προϋπολογισμό ανά Πακέτο Εργασίας/ Δραστηριότητα και Κατηγορία Δαπάνης του έργου που έχει προϋπολογιστεί ανά Ορόσημο (βλ. **αχνά κίτρινα** κελιά στους πίνακες που ακολουθούν):

Ορόσημο 1						Ορόσημο 2						Ορόσημο 3					
	ΚΔ1	ΚΔ2	ΚΔ3	ΚΔ4	Σύνολο		ΚΔ1	ΚΔ2	ΚΔ3	ΚΔ4	Σύνολο		ΚΔ1	ΚΔ2	ΚΔ3	ΚΔ4	Σύνολο
Δ.1	Σ _{1,1}	Σ _{1,2}	Σ _{1,3}	Σ _{1,4}		Δ.1	Σ _{1,1}	Σ _{1,2}	Σ _{1,3}	Σ _{1,4}		Δ.1	Σ _{1,1}	Σ _{1,2}	Σ _{1,3}	Σ _{1,4}	
Δ.2	Σ _{2,1}	Σ _{2,2}	Σ _{2,3}	Σ _{2,4}		Δ.2	Σ _{2,1}	Σ _{2,2}	Σ _{2,3}	Σ _{2,4}		Δ.2	Σ _{2,1}	Σ _{2,2}	Σ _{2,3}	Σ _{2,4}	
Δ.3	Σ _{3,1}	Σ _{3,2}	Σ _{3,3}	Σ _{3,4}		Δ.3	Σ _{3,1}	Σ _{3,2}	Σ _{3,3}	Σ _{3,4}		Δ.3	Σ _{3,1}	Σ _{3,2}	Σ _{3,3}	Σ _{3,4}	
Σύνολο					Σ ₁	Σύνολο					Σ ₂	Σύνολο					Σ ₃

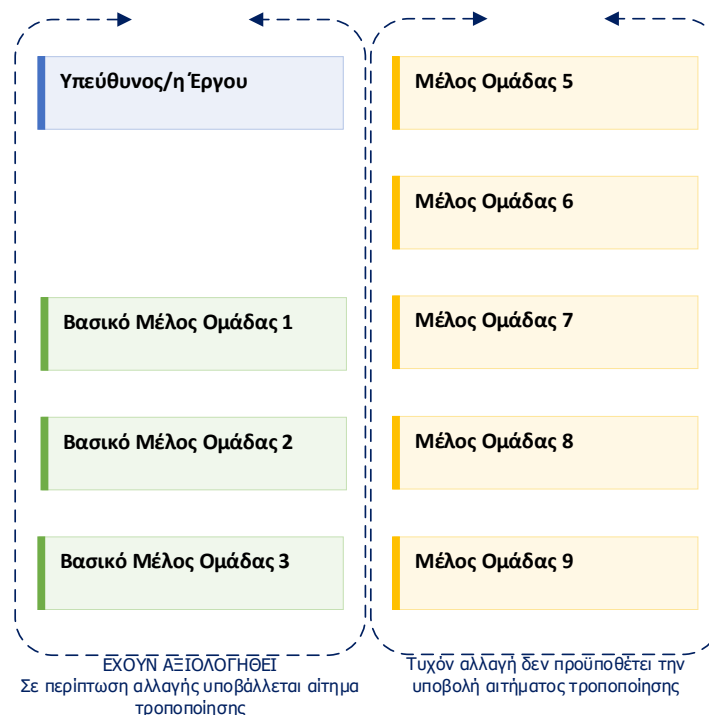
Εφόσον ο δικαιούχος διαπιστώσει ότι μία τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου του έργου προκαλεί αλλαγή στο μέγεθος του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού σε οποιοδήποτε από τα **αχνά κίτρινα** κελιά των παραπάνω πινάκων, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30%, θα πρέπει να υποβάλει αίτημα συμβατικής τροποποίησης.

3.3 Ειδικά θέματα

3.3.1 Ομάδα Έργου

Σύμφωνα με την παρ. 9.7 της Πρόσκλησης (Τμήμα Β), σε περίπτωση αντικατάστασης του Υπεύθυνου Έργου, καθώς και μελών της βασικής ομάδας έργου που έχει αξιολογηθεί, απαιτείται η υποβολή Αιτήματος Συμβατικής Τροποποίησης. Παράλληλα (Τμήμα Γ), σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με τουλάχιστον ισότιμα προσόντα και ίδια ή συναφή ειδικότητα, δεν απαιτείται η υποβολή αιτήματος συμβατικής τροποποίησης.

Τα παραπάνω, πρακτικά σημαίνουν ότι: εάν π.χ. μία Ομάδα Έργου έχει 9 μέλη, εκ των οποίων έναν/ μία (1) Υπεύθυνο/η Έργου, και 3 βασικά μέλη που έχουν αξιολογηθεί, τυχόν αλλαγή κάποιου/ων εξ αυτών των τεσσάρων μελών απαιτεί την υποβολή αιτήματος συμβατικής τροποποίησης. Σε περίπτωση αλλαγής κάποιου/ων από τα υπόλοιπα πέντε μέλη της ομάδας έργου, δεν απαιτείται η υποβολή αιτήματος συμβατικής τροποποίησης.

Σχήμα 5: Εξειδίκευση χειρισμού τροποποιήσεων στην Ομάδα Έργου**3.3.2 Περιπτώσεις εταιρικού μετασχηματισμού**

Οι περιπτώσεις εταιρικού μετασχηματισμού του φορέα της επένδυσης εμπίπτουν στις καταστάσεις που απαιτούν την υποβολή Αιτήματος Συμβατικής Τροποποίησης, της **παρ. 9.7 της Πρόσκλησης**.

Ο δικαιούχος θα πρέπει να υποβάλει Αίτημα Συμβατικής Τροποποίησης, το οποίο θα συνοδεύεται από την κατάλληλη κατά περίπτωση τεκμηρίωση, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι ο επικείμενος εταιρικός μετασχηματισμός είναι συμβατός με τους όρους του Προγράμματος, καθώς και ότι:

- δεν επηρεάζεται η συμβατότητα με τον Κανονισμό 651, όπως ισχύει,
- δεν ακυρώνεται η επιλεξιμότητα ή η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης,
- δεν υποβαθμίζεται η σκοπιμότητα και βιωσιμότητα του επενδυτικού έργου.

4 Αιτήματα Επαλήθευσης**4.1 Επισκόπηση**

Η υποβολή αιτήματος επαλήθευσης αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για:

- την επιβεβαίωση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του Έργου,
- την επισήμανση και έγκαιρη αντιμετώπιση τυχόν αποκλίσεων από τον εγκεκριμένο προγραμματισμό ή/ και από άλλες παραμέτρους υλοποίησης,
- την εκταμίευση της αναλογούσας κατά περίπτωση δημόσιας χρηματοδότησης.

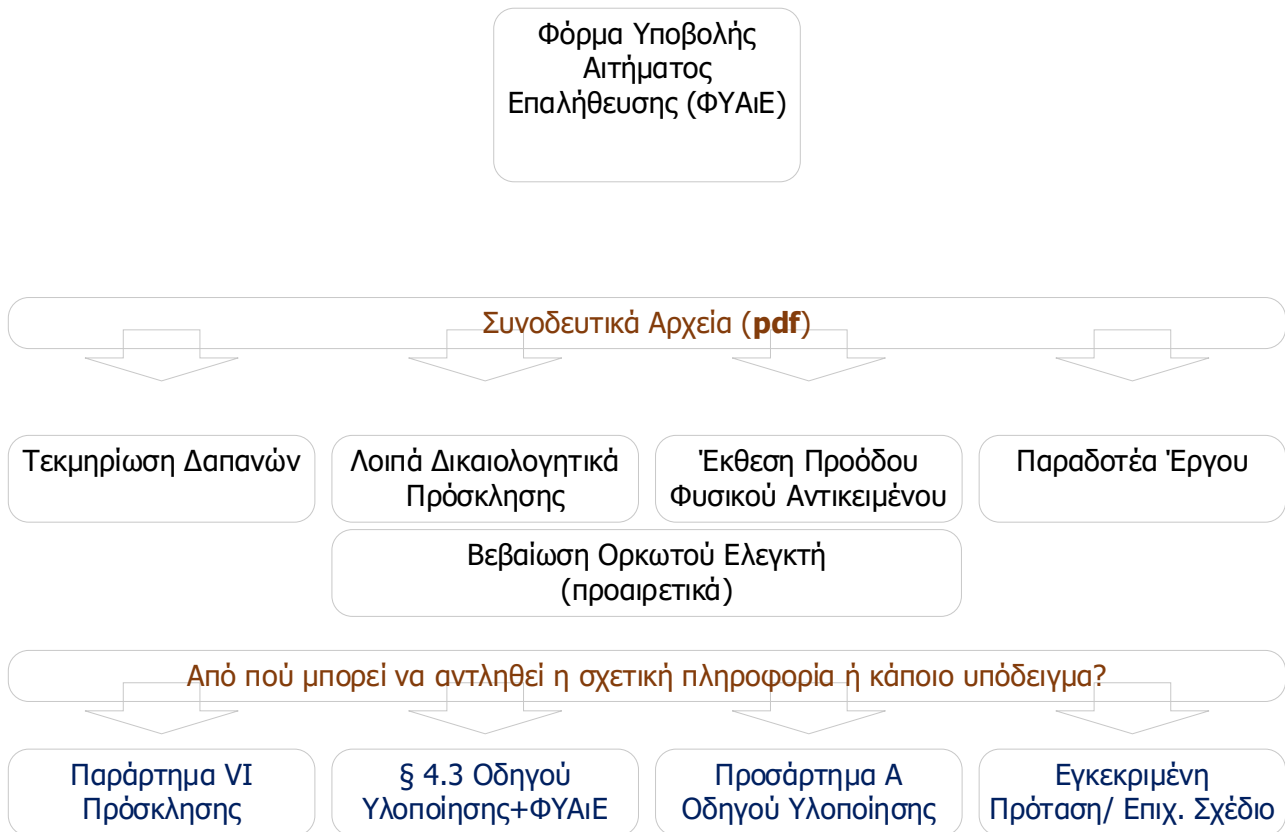
Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών:

- αφορά σε **ένα ή περισσότερα Ορόσημα Ολοκλήρωσης**,
- αποτυπώνεται σε σχετική Φόρμα Υποβολής Αιτήματος Επαλήθευσης, βάσει υποδείγματος που θα προωθηθεί στους δικαιούχους με κατάλληλες οδηγίες συμπλήρωσης και χειρισμού,
- συνοδεύεται από:
  - τα απαιτούμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των σχετικών δαπανών, όπως αυτά καθορίζονται στο **Παράρτημα VI της Πρόσκλησης** και εξειδικεύονται στην παρ. **4.3** κατωτέρω,
  - λοιπά δικαιολογητικά που προβλέπονται στην Πρόσκληση και στη φόρμα του αιτήματος επαλήθευσης (τεκμηρίωση κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής, υπεύθυνες δηλώσεις, κ.ά)
  - Έκθεση Προόδου του φυσικού αντικειμένου, σύμφωνα με το υπόδειγμα του **Προσαρτήματος Α** του παρόντος,
  - τα προβλεπόμενα για την ελεγχόμενη χρονική περίοδο ολοκληρωμένα παραδοτέα,
  - Βεβαίωση Ορκωτού Ελεγκτή (προαιρετικά), η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα και τις οδηγίες του Παραρτήματος ΙΧ της Πρόσκλησης. Το κόστος έκδοσης της βεβαίωσης ορκωτού ελεγκτή **δεν** είναι επιλέξιμο προς επιχορήγηση.

Το Αίτημα Επαλήθευσης του 3ου Οροσήμου, το οποίο σηματοδοτεί την ολοκλήρωση του έργου και την επίτευξη των στόχων του, υποβάλλεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του Έργου.

Σε περίπτωση παρέλευσης της ως άνω προθεσμίας χωρίς να έχει υποβληθεί το Αίτημα Επαλήθευσης του 3ου Οροσήμου, ο Φορέας Υλοποίησης ενεργοποιεί τις διαδικασίες αυτεπάγγελτης (διοικητικής ή επιτόπιας)

επαλήθευσης με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε μερική ολοκλήρωση ή και σε απένταξη του έργου, καθώς και σε ενδεχόμενη δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

Σχήμα 6: Συστατικά στοιχεία αιτήματος επαλήθευσης και σχετικές Οδηγίες/ πηγές

4.2 Διαδικασία υποβολής αιτήματος Επαλήθευσης

Τα βήματα χειρισμού και συμπλήρωσης του αιτήματος επαλήθευσης αποτυπώνονται στην Αναλυτική Φόρμα Υποβολής Αιτήματος Επαλήθευσης που θα πρέπει να συμπληρωθεί εκ μέρους των δικαιούχων.

Οι δικαιούχοι, ακολουθώντας τα συγκεκριμένα βήματα, θα πρέπει:

- να συμπληρώσουν την Αναλυτική Φόρμα Υποβολής Αιτήματος Επαλήθευσης και να την αναρτήσουν στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Ενισχύσεων,
- να αναρτήσουν το υπόλοιπο τεκμηριωτικό υλικό και τα αναγκαία δικαιολογητικά (βλ. Σχήμα 6).

4.3 Δικαιολογητικά

4.3.1 Δικαιολογητικά Παραρτήματος VI Πρόσκλησης

1. Υπεύθυνη Δήλωση δικαιούχου όπου αναφέρεται ότι:

- Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών

- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΦ
- Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
- Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό ή τηρείται επαρκής λογιστική κωδικοποίηση και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες.

2. Αντίγραφα των παραστατικών δαπανών:

- Τιμολόγια ή παραστατικά ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Για τις αμοιβές προσωπικού, ως «παραστατικό ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος» θεωρείται η μισθοδοτική κατάσταση της επιχείρησης.
- Αποδεικτικά εξόφλησης (αντίγραφα τραπεζικών εμβασμάτων με αναφορά του IBAN και των δύο συναλλασσόμενων και extraits τραπεζικού λογαριασμού)
- Λογιστικές εγγραφές (με σφραγίδα της επιχείρησης και υπογραφή νόμιμου εκπροσώπου εφόσον δεν αναγράφονται επαρκώς σε αυτά τα φορολογικά στοιχεία της επιχείρησης):

Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων

- ο Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου
- ο Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους
- ο Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της ενδιάμεσης πληρωμής (εφόσον έχει εφαρμογή).
- ο Καρτέλα προμηθευτή
- ο Μητρώο Παγίων

Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων

- ο Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων, στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου
- ο Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της ενδιάμεσης πληρωμής (εφόσον έχει εφαρμογή)
- ο Μητρώο Παγίων

3. Ενημερότητες:

- Φορολογική ενημερότητα εν ισχύ, για είσπραξη χρημάτων από Φορείς του Δημοσίου Τομέα (πλην Κεντρικής Διοίκησης), εφόσον στις δαπάνες προς επαλήθευση περιλαμβάνονται παρακρατήσεις φόρων.

Σε περίπτωση μη προσκόμισης φορολογικής ενημερότητας,, μπορούν εναλλακτικά να υποβληθούν:

- Πίνακας παρακράτησης φόρου,
- Σημείωμα για πληρωμή,
- Αντίγραφο παραστατικού μεταφοράς πληρωμής,
- Eextait εταιρικού λογαριασμού με αναφορά της πληρωμής,
- Λογιστική εγγραφή με χρέωση στον 54 και πίστωση στον 38.

- Ασφαλιστική ενημερότητα για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων, εφόσον στις δαπάνες περιλαμβάνονται αμοιβές της ΚΔ1.

4. Ειδικά δικαιολογητικά ανά Κατηγορία Δαπάνης (Κ.Δ.):

ΚΔ1 - Δαπάνες προσωπικού

- Για το υφιστάμενο και νέο προσωπικό του Δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2), απαιτείται:
  - Απόφαση του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου της επιχείρησης, με την οποία θα ορίζεται ονομαστικά η απασχόληση του προσωπικού στο έργο, η ειδικότερη συνεισφορά, ο χρόνος απασχόλησης και το ποσοστό απασχόλησης αποκλειστικά για τους σκοπούς του έργου.
  - Βιογραφικά σημειώματα για το σύνολο του προσωπικού που συμμετέχει στο έργο.
  - Μηνιαία μισθοδοτική κατάσταση για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μικτές αποδοχές, ασφαλιστικές και φορολογικές κρατήσεις, λοιπές κρατήσεις, καθαρό πληρωτέο ποσό και μέρες εργασίας/ασφάλισης
  - Αποδεικτικό υποβολής ΑΠΔ και ανάλυση αυτής για το έτος αναφοράς και για τη διάρκεια απασχόλησης του προσωπικού στο έργο.
  - Ε4 ετήσια και συμπληρωματικά για το έτος αναφοράς και για τη διάρκεια απασχόλησης του προσωπικού στο επενδυτικό στο έργο
  - Για το νέο προσωπικό, αντίγραφο της σύμβασης απασχόλησης, στην οποία θα αναφέρονται οι όροι απασχόλησης και έντυπο Ε3 (Αναγγελία Πρόσληψης).
- Για τα φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται με σύμβαση έργου (ΚΔ1.3), απαιτείται αντίγραφο της σύμβασης μίσθωσης έργου, στην οποία θα αναφέρονται οι όροι απασχόλησης, η ειδικότερη συνεισφορά και τα καθήκοντα σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου, ο χρόνος απασχόλησης και η εκτιμώμενη ανθρωποπροσπάθεια που θα απαιτηθεί αποκλειστικά για τους σκοπούς του έργου.
- Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος Δ.Σ), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου.

ΚΔ2 – Υπηρεσίες Τρίτων

- Αντίγραφο της σχετικής σύμβασης συνεργασίας, στην οποία θα αναφέρονται αναλυτικά οι παρεχόμενες υπηρεσίες, οι όροι συνεργασίας και τα αντίστοιχα κατά περίπτωση προβλεπόμενα παραδοτέα. Η σύμβαση θα πρέπει να είναι αναρτημένη στο taxinet, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 16 του άρθρου 8 του Ν.1882/1990, όπως ισχύει.
- Αντίγραφο των προβλεπόμενων κατά περίπτωση παραδοτέων (ολοκληρωμένων ή εν εξελίξει, ανάλογα με την πρόοδο του έργου).
- Για τις δαπάνες συμμετοχής σε Εμπορικές Εκθέσεις (ΚΔ2.4) υποβάλλεται πρόσθετο τεκμηριωτικό υλικό συμμετοχής (π.χ. κατάλογος εκθετών, φωτογραφικό υλικό, κλπ).

ΚΔ3 - Πρόσθετα γενικά έξοδα

- Για τις δαπάνες μετακινήσεων (ΚΔ3.1.) υποβάλλεται τεκμηριωτικό υλικό διενέργειας της μετακίνησης (αντίγραφο εισιτηρίου, boarding pass, κλπ), ανάλογα με τον επιλεχθέντα τρόπο μετακίνησης εκτός έδρας.
- Για τις δαπάνες δημοσιότητας (ΚΔ3.2) υποβάλλεται τεκμηριωτικό υλικό υλοποίησης των αντίστοιχων ενεργειών.
- Για τις δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία (ΚΔ3.4) υποβάλλεται τεκμηρίωση μηχανικού, συνοδευόμενη από κατάλληλο φωτογραφικό υλικό (πριν – μετά).
- Για τις λοιπές λειτουργικές δαπάνες (ΚΔ3.5) υποβάλλεται η **κατάλληλη κατά περίπτωση τεκμηρίωση** (π.χ. συμβάσεις, παραδοτέα, κλπ), βάσει της οποίας επιβεβαιώνεται η **υλοποίηση της δαπάνης και η συνάφειά της με τους σκοπούς του έργου.**

ΚΔ4 - Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

- Δελτία Αποστολής που αναφέρονται στο τιμολόγιο
- Μητρώο Παγίων, εντός του οποίου έχουν ενσωματωθεί τα όργανα και ο εξοπλισμός που εντάσσεται στο έργο.
- Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργες του οργάνου/ εξοπλισμού
- Λογιστική αποτύπωση των αποσβέσεων που αφορούν τα όργανα και τον εξοπλισμό.

4.3.2 Λοιπά Δικαιολογητικά Πρόσκλησης/ Αιτήματος Επαλήθευσης

1. Τεκμηρίωση Κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής

- Τεκμηρίωση ολοκλήρωσης διαδικασιών κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής, σύμφωνα με την ανάλυση των παραγράφων **2.3.1** και **2.3.2** ανωτέρω.

2. Υπεύθυνες Δηλώσεις Αιτήματος Επαλήθευσης

- Υπεύθυνη Δήλωση περί τροποποιήσεων
- Υπεύθυνη Δήλωση περί μερικής ολοκλήρωσης (εφόσον έχει εφαρμογή)

3. Τήρηση των κανόνων δημοσιότητας

- Τεκμηρίωση ανάρτησης αφίσας Α3, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της παρ. **9** και του **Προσαρτήματος Γ** κατωτέρω, ή ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με την δράση/ έργο και ανάδειξη της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση
- Τεκμηρίωση σύντομης περιγραφής του ενισχυόμενου έργου και της ενωσιακής χρηματοδότησης στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της επιχείρησης και στους επαγγελματικούς λογαριασμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εάν υπάρχουν,
- Τεκμηρίωση εμφάνισης του Εμβλήματος της Ένωσης και της σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU» και το λογότυπο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» στις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής που έχουν υλοποιηθεί σε οποιαδήποτε μορφή (έντυπη, οπτικοακουστική, ηλεκτρονική) και σε όλο το επικοινωνιακό και πληροφοριακό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό, διαδικτυακό κλπ.) που έχει παραχθεί για το έργο.

4. Τεκμηρίωση Νόμιμης Λειτουργίας

- Πρόσφατη Εκτύπωση από το Μητρώο της ΑΑΔΕ.

5 Διαδικασία Επαλήθευσης

5.1 Επισκόπηση διαδικασίας

5.1.1 Θεσμικό περιβάλημα επαληθεύσεων

Η επαλήθευση των ενισχυόμενων έργων πραγματοποιείται επί τη βάση της Αναλυτικής Φόρμας Υποβολής Αιτήματος Επαλήθευσης (ΦΥΑΙΕ), ακολουθώντας:

- τις σχετικές οδηγίες που περιέχονται στο υπόδειγμα της ΦΥΑΙΕ,
- τους περιορισμούς και τις κατευθύνσεις που περιέχονται στα λοιπά συμβατικά έγγραφα του Προγράμματος, όπως κάθε φορά ισχύουν:
  - ο Κανονισμός 651/2014,
  - ο Πρόσκληση,

- ο Οδηγός Υλοποίησης (το παρόν έγγραφο),
- ο Αρχείο Συχνών Ερωτήσεων,
- ο Λοιπό υποστηρικτικό υλικό που έχει αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος ή έχει παρασχεθεί από τον Φορέα Υλοποίησης.

Επιπλέον, οι Ο.Χ/Χ.Ε. καλούνται να συμμορφώνονται με τις κατά περίπτωση οδηγίες που είναι πιθανό να δοθούν εκ μέρους της ΚτΠ ΜΑΕ για την αντιμετώπιση ειδικών/ μη εξαρχής προβλέψιμων θεμάτων.

Επισημαίνεται ότι όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με τους στόχους του Έργου. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με τη φύση και τους στόχους του Έργου, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό, ακόμα και αν είχαν συμπεριληφθεί στην αρχικά εγκεκριμένη πρόταση.

5.1.2 Τύποι επαληθεύσεων

Οι επαληθεύσεις των έργων της Πρόσκλησης διακρίνονται σε **εξ αποστάσεως** και **επιτόπιες**. Οι εξ αποστάσεως (διοικητικές) επαληθεύσεις διενεργούνται με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους δικαιούχους. Για τις επιτόπιες επαληθεύσεις είναι απαραίτητη η επίσκεψη στο σημείο που θα επιλεγεί εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου.

Επίσης, δίνεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής συνεργασίας μεταξύ των Ο.Χ/Χ.Ε. και των δικαιούχων (ενδεικτικά μέσω τηλεδιάσκεψης ή άλλων εργαλείων εξ αποστάσεως συνεργασίας), τόσο για την προετοιμασία και για τη διενέργεια των επαληθεύσεων, όσο και για κάθε θέμα που ενδέχεται να προκύψει κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ενισχυόμενου έργου.

Στις περιπτώσεις επιτόπιας επαλήθευσης και προκειμένου οι δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της, ο Φορέας Υλοποίησης, κατόπιν συνεννόησης, αποστέλλει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση των Ο.Χ/Χ.Ε.

Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

5.1.3 Διαχείριση ελλείψεων/ εκκρεμοτήτων

Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθούν ευρήματα/ ελλείψεις για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επαλήθευσης, οι Ο.Χ/Χ.Ε. επισημαίνουν τις σχετικές απαιτήσεις και προτείνουν εύλογο διάστημα για την ανταπόκριση του Δικαιούχου στις απαιτήσεις ανταπόκρισης στα ευρήματα/ ελλείψεις, το οποίο δεν δύναται να είναι μικρότερο των **15 ημερολογιακών ημερών**.

Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθεί ότι οι ελλείψεις ή τα ενδεχόμενα σφάλματα δεν επιτρέπουν κατ' ουσία τη διενέργεια της επαλήθευσης ή τη συμπλήρωση εκκρεμοτήτων, δύναται, με μέριμνα των Ο.Χ/Χ.Ε., να ακυρωθεί η διαδικασία επαλήθευσης και να κληθεί η επιχείρηση να επανυποβάλει την Έκθεση Επαλήθευσης.

5.1.4 Ολοκλήρωση διαδικασίας

Οι Ο.Χ/Χ.Ε. υποβάλουν την εισήγησή τους προς τη Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία, αφού λάβει υπόψη της την κατά περίπτωση υποβληθείσα τεκμηρίωση, μπορεί να αποδεχτεί την εισήγηση ή να την αναπέμψει πίσω στην κατά περίπτωση εμπλεκόμενη Ο.Χ/Χ.Ε. με κατάλληλες κατευθύνσεις και οδηγίες.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικασίας επαλήθευσης, βάσει της οποίας επιβεβαιώνεται:

- Η επίτευξη του αντίστοιχου Οροσήμου Ολοκλήρωσης
- Η ολοκλήρωση των αντίστοιχων παραδοτέων
- Η ορθή διενέργεια και τεκμηρίωση των αντίστοιχων δαπανών

ενεργοποιεί τη διαδικασία καταβολής ενίσχυσης, σύμφωνα με την ανάλυση της παραγράφου **Error! Reference source not found.** κατωτέρω.

Επισημαίνεται ότι τόσο ο Φορέας Υλοποίησης του Προγράμματος (Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.) όσο και άλλα κατάλληλα θεσμοθετημένα όργανα της Ελλάδας και της Ε.Ε. διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του δικαιούχου και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τον δικαιούχο.

5.2 Ανάλυση διαδικασίας

5.2.1 Έλεγχος Πληρότητας, τήρησης Όρων Πρόσκλησης και Υποχρεώσεων Δικαιούχου

Αρχικά, οι Ο.Χ./Χ.Ε. ελέγχουν και επιβεβαιώνουν:

- την τήρηση των όρων υλοποίησης και των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο του Προγράμματος,
- τις ημερομηνίες των παραστατικών σε σχέση με τη δηλωθείσα διάρκεια του ελεγχόμενου Οροσήμου,
- τις τροποποιήσεις ή σσος σημασίας που υποβάλλονται μαζί με το Αίτημα Επαλήθευσης, ώστε να επιβεβαιωθεί ότι είναι σύμφωνες με τους όρους της Πρόσκλησης και ότι δεν απαιτείται η υποβολή διακριτού Αιτήματος Συμβατικής Τροποποίησης του εδαφίου Β της παρ. 9.7 της Πρόσκλησης.
- την τήρηση των υποχρεώσεων δημοσιότητας,
- την πληρότητα του υποβληθέντος τεκμηριωτικού υλικού.

Σε περίπτωση ελλείψεων, ενεργοποιείται η διαδικασία της παρ. **5.1.3** ανωτέρω.

5.2.2 Επαλήθευση Φυσικού Αντικειμένου

Σκοπός του Προγράμματος είναι η ενίσχυση της ψηφιακής παραγωγικής ικανότητας στη χώρα με νέα ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες, και η ενίσχυση της εξωστρέφειας των Ελληνικών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διάθεση ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών.

Επακόλουθα, η ποιότητα των υλοποιούμενων έργων και ο βαθμός τήρησης των αρχικά εγκεκριμένων προδιαγραφών είναι κεφαλαίωδους σημασίας για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος.

Προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση, οι Ο.Χ./Χ.Ε. καλούνται

- να μελετήσουν προσεκτικά:
  - το εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο,
  - την Έκθεση Προόδου Φυσικού Αντικειμένου,
- να εντοπίσουν:
  - σημεία απόκλισης από τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά των έργων,
  - δυνητικούς κινδύνους για την επίτευξη των στόχων ποιότητας και αποτελέσματος των έργων,

προκειμένου να επιβεβαιωθεί η απρόσκοπτη εξέλιξη του έργου, η ευθυγράμμιση με τους τεθέντες στόχους και η θετική προοπτική αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του.

Κατά τον έλεγχο του Φυσικού Αντικειμένου εξετάζονται επίσης με προσοχή τυχόν τροποποιήσεις μικρής εμβέλειας (ήσσονος σημασίας), προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι δεν συνιστούν σημαντική απόκλιση από το αρχικά εγκεκριμένο Φυσικό Αντικείμενο

5.2.3 Επαλήθευση Οικονομικού Αντικειμένου

Ο έλεγχος του Οικονομικού Αντικειμένου πραγματοποιείται βάσει της Αναλυτικής Φόρμας Υποβολής Αιτήματος Επαλήθευσης, ακολουθώντας τις **σχετικές οδηγίες** που περιέχονται στην εν λόγω Αναλυτική Φόρμα, καθώς και στα λοιπά συμβατικά έγγραφα του Προγράμματος (βλ. παρ. **5.1.1** ανωτέρω).

Κομβικό σκέλος της επαλήθευσης είναι η επιβεβαίωση της αύξησης της απασχόλησης στην επιχείρηση, κατ' αντιστοιχία της ανθρωποπροσπάθειας των ΚΔ1.1 και ΚΔ1.2 (βλ. παρ. **2.4.2** ανωτέρω).

Κατά τον έλεγχο του Οικονομικού Αντικειμένου εξετάζονται επίσης με προσοχή τυχόν τροποποιήσεις μικρής εμβέλειας (ήσσονος σημασίας), προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι δεν συνιστούν σημαντική απόκλιση από το αρχικά εγκεκριμένο Οικονομικό Αντικείμενο.

Επιπλέον, εξετάζονται οι ημερομηνίες διενέργειας των δαπανών, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι:

- Καμία δαπάνη δεν έχει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής πρότασης (ως προθεσμία για την υποβολή προτάσεων είχε τεθεί η 31.12.2022, οπότε ελέγχεται κάθε δαπάνη που έχει τυχόν πραγματοποιηθεί εντός του 2022)
- Καμία δαπάνη δεν έχει ημερομηνία προγενέστερη της χρονικής διάρκειας του ελεγχόμενου Οροσήμου.

5.2.4 Πηγές χρηματοδότησης

Αντικείμενο του ελέγχου είναι επίσης να επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση με την υποχρέωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην **παρ. 4.3 της Πρόσκλησης**.

Οι Ο.Χ./Χ.Ε. ελέγχουν την τεκμηρίωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση της παρ. **2.3** ανωτέρω.

Σε περίπτωση μη τήρησης των σχετικών υποχρεώσεων εκ μέρους των δικαιούχων, μπορεί να δοθεί κατάλληλη προθεσμία (βλ. παρ. **5** ανωτέρω) για την αποκατάσταση των ελλείψεων και την παροχή κατάλληλης τεκμηρίωσης κάλυψης της αναγκαίας Ιδιωτικής Συμμετοχής.

Εφόσον, μετά την παρέλευση της συγκεκριμένης προθεσμίας, η συμμόρφωση με τη σχετική υποχρέωση δεν έχει αποκατασταθεί, οι Ο.Χ./Χ.Ε. προχωρούν στην ενδεδειγμένη εισήγηση:

- είτε για μερική ολοκλήρωση (στην περίπτωση κατά την οποία το έργο δεν μπορεί να περάσει στην επόμενη φάση λόγω μη διαθεσιμότητας της αναγκαίας ιδιωτικής συμμετοχής),
- είτε ακόμη και για απένταξη (στην περίπτωση μη προσκόμισης επαρκούς τεκμηρίωσης κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής για την υλοποίηση του Οροσήμου 1)⁵.

⁵ Αφορά στις περιπτώσεις επαλήθευσης της Ολοκλήρωσης του Οροσήμου 1, όπου κατά την υποβολή των δικαιολογητικών ένταξης έχει προσκομιστεί βεβαίωση πρόθεσης δανεισμού από τρίτο δανειοδοτούντα Φορέα.

6 Ενστάσεις

Τα θέματα που αφορούν στην υποβολή ενστάσεων εκ μέρους των δικαιούχων και στον τρόπο διαχείρισης αυτών εκ μέρους της ΚτΠ ΜΑΕ αναλύονται στην **παρ. 9.10 της Πρόσκλησης**.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά (μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος του Προγράμματος), εντός αποκλειστικής προθεσμίας **είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών**, από την επομένη της έκδοσης της προσβαλλόμενης Απόφασης.

Προκειμένου να διευκολυνθεί η υποβολή ενστάσεων εκ μέρους των δικαιούχων, η ΚτΠ ΜΑΕ μεριμνά για την άμεση ενημέρωσή τους για κάθε απόφαση που τους αφορά (όπως π.χ. αποφάσεις επί αιτημάτων Επαλήθευσης, απόφαση απένταξης, κλπ.), καθώς και επί των διαδικασιών και κάθε άλλης σχετικής πληροφορίας.

Προσοχή: Οι αποφάσεις της ΚτΠ ΜΑΕ κατά κανόνα δεν θα κοινοποιούνται ατομικά στον δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αλλά ενδέχεται:

- είτε να αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος,
- είτε/ και να αναρτώνται στον ηλεκτρονικό χώρο του δικαιούχου στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Διαχείρισης Έργων της ΚτΠ ΜΑΕ.

Επακόλουθα, οι δικαιούχοι καλούνται να επισκέπτονται συχνά τις συγκεκριμένες ηλεκτρονικές πηγές ενημέρωσης, προκειμένου να ενημερώνονται άμεσα για τυχόν Αποφάσεις που τους αφορούν και να έχουν στη διάθεσή τους το σύνολο της προθεσμίας για την προετοιμασία και την υποβολή ενστάσεων σε κάθε περίπτωση που κρίνεται εκ μέρους τους αναγκαίο.

7 Καταβολή ενίσχυσης

7.1 Επισκόπηση διαδικασίας καταβολής ενίσχυσης

Τα θέματα που αφορούν στην καταβολή της ενίσχυσης προς τους δικαιούχους αναλύονται στην **παρ. 9.10 της Πρόσκλησης**, ενώ τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την καταβολή της ενίσχυσης (**Παράρτημα VII Πρόσκλησης**), έχουν ως εξής:

Απαραίτητα δικαιολογητικά για την καταβολή της ενίσχυσης:

- Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από Φορείς του Δημοσίου Τομέα (πλην Κεντρικής Διοίκησης).
- Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών.
- Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας.

Τα παραπάνω υποβάλλονται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας (ενδιάμεσης ή τελικής) επαλήθευσης.

Σε περίπτωση εκχώρησης της επιχορήγησης σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα εντός της Ελληνικής Επικράτειας, υποβάλλονται επίσης:

- Η σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα,
- Βεβαίωση της τράπεζας/ χρηματοπιστωτικού ιδρύματος με τα στοιχεία του IBAN του τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο θα γίνει η πίστωση της ενίσχυσης (εφόσον η ανωτέρω πληροφορία δεν αποτυπώνεται ρητά στη σύμβαση εκχώρησης).

Η καταβολή της επιχορήγησης υπόκειται στις ακόλουθες παρακρατήσεις, οι οποίες καταβάλλονται στον δικαιούχο μόνο στην περίπτωση όπου επιτευχθεί και το ορόσημο 3:

Προϋπόθεση καταβολής ενίσχυσης	% ενίσχυσης που θα καταβληθεί σε σχέση με το σύνολο της πιστοποιηθείσας ενίσχυσης
Ολοκλήρωση Επαλήθευσης 1 ^{ου} Οροσήμου	50%
Ολοκλήρωση Επαλήθευσης 2 ^{ου} Οροσήμου	80%
Ολοκλήρωση Επαλήθευσης 3 ^{ου} Οροσήμου	100% + αποδέσμευση της ενίσχυσης που παρακρατήθηκε στις προηγούμενες καταβολές

7.2 Escrow Account

7.2.1. Δημιουργία Ειδικού Δεσμευμένου Καταπιστευτικού Λογαριασμού (escrow account)

Οι δικαιούχοι ενίσχυσης προχωρούν σε άνοιγμα Ειδικών Δεσμευμένων Καταπιστευτικών Λογαριασμών (escrow accounts) σε πιστωτικά ιδρύματα ή στον δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν. 4915/2022).

Κατόπιν της έκδοσης απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης από το αρμόδιο όργανο του Φορέα Υλοποίησης, ο δικαιούχος ενίσχυσης εισέρχεται στην Πλατφόρμα escrow accounts, κατόπιν αυθεντικοποίησης μέσω TAXISnet και υποβάλλει ηλεκτρονικά αίτηση ανοίγματος Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account).

7.2.2. Πίστωση λογαριασμού

Η πίστωση του Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account) υλοποιείται από τη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης (ΔΟΔ) του Φορέα Υλοποίησης και βάσει του καταλόγου εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης του Προγράμματος. Η διαδικασία υλοποιείται ως εξής:

Η ΔΟΔ του Φορέα Υλοποίησης, μεταφέρει σύμφωνα με τις διαδικασίες της και λαμβάνοντας υπόψιν τα αναφερόμενα στο Ν.4915/2022 από το λογαριασμό του έργου, στον Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account) του Δικαιούχου ποσό το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει τις δαπάνες των επόμενων δώδεκα (12) μηνών που προβλέπονται για το Πρόγραμμα ΙΙ.

7.2.3. Αποδέσμευση ποσών - Διαδικασία πληρωμής

Η αποδέσμευση των χρηματικών ποσών από τον Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account) πραγματοποιείται, από τον Φορέα Υλοποίησης, μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών επαλήθευσης της ενότητας 9.6.3 της Πρόσκλησης.

Για την αποδέσμευση του αιτούμενου ποσού απαιτείται η έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης.

Κατόπιν των ανωτέρω, η ΔΟΔ του Φορέα Υλοποίησης εγκρίνει την αποδέσμευση του ποσού της επιδότησης από τον Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account) που έχει ανοιχθεί επ' ονόματι και για λογαριασμό του Δικαιούχου του Προγράμματος.

Η διαδικασία πληρωμής γίνεται εκτός της Πλατφόρμας escrow accounts (εξωσυστημικά) σε περίπτωση εκχώρησης της ενίσχυσης ή μέρους αυτής από τον δικαιούχο σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου.

7.2.4. Κλείσιμο λογαριασμού και επιστροφή ποσών και τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο λογαριασμός του δικαιούχου χρηματοδότησης κλείνει με αίτημα του Φορέα Υλοποίησης προς το πιστωτικό ίδρυμα ή τον δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Τυχόν αδιάθετα ποσά στον Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account) επιστρέφονται στο Ελληνικό Δημόσιο με εντολή της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης του Φορέα Υλοποίησης.

Οι τόκοι που τυχόν κεφαλαιοποιούνται από την παραμονή των πιστώσεων στον Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account) επιστρέφονται στο Ελληνικό Δημόσιο. Οι εν λόγω τόκοι δεν αποτελούν φορολογητέο εισόδημα του δικαιούχου και εξαιρούνται της παρακράτησης φόρου των άρθρων 61 έως 64 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος [ν. 4172/2013 (Α' 167)].

7.2.5. Συμψηφισμοί – Παρακρατήσεις

Οι ενδιάμεσες πληρωμές προς τον δικαιούχο δεν κατάσχονται καθώς ο Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account) είναι ακατάσχετος έναντι όλων των δανειστών του δικαιούχου, για χρέη και οφειλές του από κάθε αιτία. Σε περίπτωση αναγκαστικής διάσωσης μέσω χρηματοδότησης, το ελληνικό Δημόσιο ικανοποιείται προνομιακά έναντι των λοιπών δανειστών.

Οι ενδιάμεσες πληρωμές δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση, δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του Δικαιούχου της Επιδότησης προς το ελληνικό Δημόσιο ή ασφαλιστικά ταμεία και δεν δύνανται να αποτελούν αντικείμενο εκχώρησης ή οποιασδήποτε διάθεσης εκ μέρους του ιδίου.

Επί του Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account) δεν ισχύουν οι διατάξεις περί επαγγελματικού και τραπεζικού απορρήτου, συμπεριλαμβανομένου του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270), έναντι του ελληνικού δημοσίου και των εκάστοτε οριζόμενων Συμβούλων του, των υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που είναι αρμόδιες για το ΠΔΕ καθώς και έναντι των υπηρεσιών του Φορέα Υλοποίησης.

Με την αίτηση συμμετοχής στο σύστημα Escrow Account, παρέχεται από τον Δικαιούχο Χρηματοδότησης άμεση εξουσιοδότηση προς τους ως άνω φορείς να προβαίνουν, αντ' αυτού και για λογαριασμό του, στην άντληση, από τα πιστωτικά ιδρύματα, των όποιων δεδωμένων απαιτούνται για το άνοιγμα και τη λειτουργία του λογαριασμού καθώς και στην περαιτέρω διαβίβαση αυτών, προς υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου

Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0». Η ως άνω εξουσιοδότηση συνεπάγεται την άρση του απορρήτου του Ε.Δ.Κ.Λ. (escrow account)».

8 Ολοκλήρωση Έργων

Η ολοκλήρωση των ενισχυόμενων έργων πιστοποιείται με την Απόφαση Ολοκλήρωσης της **παρ. 9.9 της Πρόσκλησης**.

8.1 Προϋποθέσεις

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του έργου είναι:

- Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου, όπως έχει προκύψει μέσω διαδικασίας επαλήθευσης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο **Error! Reference source not found.** ανωτέρω και ειδικότερα:
  - Η υλοποίηση των προβλεπόμενων παραδοτέων (ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων τα οποία ολοκληρώθηκαν πλήρως ή εν μέρει)
  - Η επίτευξη Οροσήμου Πλήρους Ολοκλήρωσης
  - Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η επίτευξη Ενδιάμεσου Οροσήμου Μερικής Ολοκλήρωσης, μετά την οποία, η επιχείρηση δηλώνει την πρόθεσή της να μη συνεχίσει το Έργο μέχρι την επίτευξη Οροσήμου Πλήρους Ολοκλήρωσης με τεκμηριωμένο Αίτημα Συμβατικής Τροποποίησης του εδαφίου Β της παρ. 9.7 της Πρόσκλησης,
- η τήρηση από τους δικαιούχους των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην Πρόσκληση και στην Απόφαση Έγκρισης
- η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο πλαίσιο του έργου.

8.2 Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση των έργων

Οι δικαιούχοι που θα ωφεληθούν από το Πρόγραμμα, ακόμη και με μέρος της αρχικά εγκεκριμένης ενίσχυσης, έχουν την υποχρέωση:

- να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου και
- να τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφόσον τους ζητηθεί

για **πέντε (5)** έτη μετά την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης, ανεξαρτήτως από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή αντιγράφων των πρωτοτύπων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Υπενθυμίζεται επίσης η υποχρέωση των δικαιούχων που έχουν καλύψει μέρος ή το σύνολο της ιδιωτικής συμμετοχής με φορολογηθέντα αποθεματικά, να μην προβούν σε διανομή των συγκεκριμένων αποθεματικών πριν την παρέλευση **τριών (3) ετών** από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

8.3 Δημοσιονομικές Διορθώσεις - Ανακτήσεις

- Εάν μετά την ολοκλήρωση του Έργου, αλλά και σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης, διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/ δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί στον δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από εκείνη που δικαιούται βάσει των αντίστοιχων πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν ενδεικτικά στο πλαίσιο διαδικασίας επαλήθευσης ή δειγματοληπτικού επανελέγχου, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης.
- Σε περίπτωση που διαπιστωθούν παραβάσεις των όρων της Πρόσκλησης θα προκαλέσουν τη λήψη αναγκαίων διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).
- Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθεί παράβαση εθνικού ή κοινοτικού δικαίου και λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, ο Φορέας Υλοποίησης δύναται να εκδώσει κατά περίπτωση Απόφαση απένταξης ή/ και Απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης τυχόν ήδη καταβληθείσας ενίσχυσης.
- Η επιχορήγηση που τυχόν διαπιστώνεται ότι έχει καταβληθεί αχρεωστήτως, επιστρέφεται εντόκως σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης.

9 Λοιπά Θέματα

9.1 Θέματα Δημοσιότητας

Το Πρόγραμμα υποστηρίζει την υλοποίηση ενεργειών Δημοσιότητας, με στόχο την ενίσχυση της εμπορευσιμότητας των λύσεων που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο αυτού. Για τον σκοπό αυτό, μεταξύ των επιλέξιμων Δραστηριοτήτων του Προγράμματος είναι οι:

- Δ3.2.: Συμμετοχή σε Εμπορικές Εκθέσεις.
- Δ3.3.: Λοιπές Ενέργειες Προώθησης και Δημοσιότητας.

Απαραίτητες προϋποθέσεις προκειμένου οι συγκεκριμένες ενέργειες και οι αντίστοιχες δαπάνες να είναι επιλέξιμες προς ενίσχυση, είναι οι εξής:

- Να αφορούν αποκλειστικά στη δημοσιοποίηση των **αποτελεσμάτων του έργου** που υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος και να μην αφορούν τη συνήθη δραστηριότητα της επιχείρησης,
- Να συνοδεύονται από το κατάλληλο **τεκμηριωτικό υλικό υλοποίησης**, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του **Παράρτηματος VI της Πρόσκλησης**,
- Να τηρούν τους **Κανόνες Δημοσιότητας** του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως αυτοί προβλέπονται στον Κανονισμό 241/2021 και εξειδικεύονται στον Οδηγό Επικοινωνίας Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, όπως κάθε φορά ισχύει και είναι δημόσια διαθέσιμος στη διεύθυνση (<https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/>). Στον ίδιο χώρο είναι αναρτημένα υποδείγματα οπτικής ταυτότητας, λογότυπα, και άλλο υλικό που μπορεί να αξιοποιηθεί από τους δικαιούχους για την ανταπόκρισή τους στις υποχρεώσεις δημοσιότητας του Προγράμματος.

Σχετικές κατευθύνσεις παρατίθενται στο **Προσάρτημα Γ** κατωτέρω, ενώ επίσης, στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος έχει αναρτηθεί σχετικό Media Pack.

9.2 Επικοινωνία με τον Φορέα Υλοποίησης

Ο Φορέας Υλοποίησης του προγράμματος «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» (Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.) έχει ενεργοποιήσει, ηλεκτρονικό σημείο επικοινωνίας (helpdesk) προκειμένου να παρέχει κατευθύνσεις και υποστήριξη στους δικαιούχους.

Το ηλεκτρονικό σημείο επικοινωνίας είναι διαθέσιμο από την κεντρική σελίδα πρόσβασης του Προγράμματος (<https://digitalsme.gov.gr/>)

Συνίσταται, σε κάθε περίπτωση που κρίνεται αναγκαία η επικοινωνία με τον Φορέα Υλοποίησης να χρησιμοποιείται η Φόρμα Ηλεκτρονικής Επικοινωνίας από τον ανωτέρω σύνδεσμο, και να αποφεύγονται οι προφορικές επικοινωνίες, προκειμένου να λαμβάνονται αξιοποιήσιμες απαντήσεις στα ερωτήματα των δικαιούχων.

9.3 Κανονιστικό Πλαίσιο υλοποίησης

Το Κανονιστικό Πλαίσιο Υλοποίησης του Προγράμματος αποτυπώνεται:

- στην υπ' αριθ. 3345 Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη Δράση 'Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων'» (ΦΕΚ 2798/Β'/06-06-2022), όπως ισχύει,
- στην υπ' αριθ. 10285/10-06-2022 Πρόσκληση Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης για την ένταξη στο Πρόγραμμα «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Εκτός των ανωτέρω και του παρόντος εγγράφου, οι δικαιούχοι μπορούν να αντλούν κατευθύνσεις για την υλοποίηση των έργων τους από τα FAQs (<https://digitalsme.gov.gr/faq-ii/>) και το λοιπό υποστηρικτικό υλικό που έχει αναρτηθεί στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος.

9.4 Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων

Τα θέματα συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκ μέρους της ΚτΠ ΜΑΕ αναλύονται στην **παρ. 1.3 της Πρόσκλησης**.

Επισημαίνεται ότι η ΚτΠ ΜΑΕ υποχρεούται να τηρεί λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στον ΓΑΚ για 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η τελευταία ενίσχυση δυνάμει του παρόντος Προγράμματος (άρθρο 12, παρ.1 του ΓΑΚ).

Προσάρτημα Α : Υπόδειγμα Έκθεσης Προόδου Φυσικού Αντικειμένου

Τίτλος Έργου
Κωδικός Έργου
Ορόσημο
Περίοδος Αναφοράς: Από XX/XX/XXXX έως XX/XX/XXXX

Τμήμα 1.1: Αντικείμενο Έργου (μέχρι 1 σελίδα)

--

Τμήμα 1.2: Εξέλιξη Έργου μέχρι την τρέχουσα Περίοδο Αναφοράς (μέχρι 1 σελίδα ανά Ορόσημο)

--

Τμήμα 2.1: Εξέλιξη Έργου και Δραστηριότητες εντός της τρέχουσας Περιόδου Αναφοράς

--

Τμήμα 2.2: Αποκλίσεις από τους στόχους ή τον σχεδιασμό του Έργου

--

Τμήμα 2.3: Τεκμηριωμένη Αιτιολόγηση τυχόν αποκλίσεων από τους στόχους ή τον σχεδιασμό του Έργου

Τμήμα 2.4: Ενέργειες Δημοσιότητας του Έργου εντός της περιόδου αναφοράς

Τμήμα 2.5: Επιπτώσεις ESG⁶

Τμήμα 3.1: Προγραμματισμός Επόμενης Περιόδου Αναφοράς

Τμήμα 3.2: Λοιπά θέματα – Κίνδυνοι⁷

Τμήμα 3.3: Θέματα Αξιοποίησης Αποτελεσμάτων

⁶ Παρουσίαση των ενεργειών που έχουν πραγματοποιηθεί προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η συνεισφορά του έργου και των αποτελεσμάτων του στο περιβάλλον, στην κοινωνία και στο πλαίσιο διακυβέρνησης των δικαιούχων και των οντοτήτων που θα αξιοποιούν το νέο ψηφιακό προϊόν/ υπηρεσία.

⁷ Λοιπά θέματα που ενδεχομένως επηρεάσουν την υλοποίηση, όπως ενδεικτικά: θέματα κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής, απασχόλησης, προστασίας αποτελεσμάτων έργου, ανταγωνισμού, έλλειψης πόρων, κ.ά. – Κίνδυνοι και τρόποι αποφυγής ή αντιμετώπισης.

Προσάρτημα Β: Υπόδειγμα Απόφασης Σύστασης Ομάδας Έργου

Απόφαση Σύστασης Ομάδας Έργου με κωδικό XXXXXX

ΣΤ. ...., σήμερα, ΧΧ.ΧΧ.202Χ, ημέρα ..... και ώρα ΧΧ:00, στα επί της οδού ....., γραφεία της ..... εταιρείας με την επωνυμία «.....», συνήλθε σε συνεδρίαση η/ το ..... (αρμόδιο όργανο ανάλογα με τη μορφή της επιχείρησης, όπως π.χ. Δ.Σ., Συνέλευση εταίρων, κλπ), στην οποία παρίστανται οι:

Όνομα	Ιδιότητα	Αριθμός Εταιρικών Μεριδίων

Διαπιστωμένης απαρτίας, η/ το ..... (αρμόδιο όργανο ανάλογα με τη μορφή της επιχείρησης, όπως π.χ. Δ.Σ., Συνέλευση εταίρων, κλπ) επιλαμβάνεται της Ημερήσιας Διάταξης που έχει ως εξής:

Θέμα Ημερήσιας Διάταξης :

- Σύσταση Ομάδας Έργου με Κωδικό XXXXXX

Η/Ο .....έλαβε τον λόγο και εισηγήθηκε τα εξής:

Η εταιρεία συμμετέχει στο Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών», της Δράσης 16706 “Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων”, του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. της ΚΤΠ Μ.Α.Ε. με το έργο «.....» (Κωδικός Έργου XXXXXX).

Το έργο έχει διάρκεια ΧΧ μηνών και προϋπολογισμό €ΧΧ,ΧΧ, εκ των οποίων €ΧΧ,ΧΧ αποτελεί την ιδιωτική συμμετοχή της εταιρείας, ενώ ποσό €ΧΧ,ΧΧ θα καλυφθεί από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις υλοποίησης του Έργου, κρίνεται αναγκαία η συγκρότηση ποιοτικά και ποσοτικά επαρκούς ομάδας έργου, η οποία προτείνεται να στελεχωθεί ως ακολούθως:

Ον/επώνυμο	ΑΦΜ	Σχέση Εργασίας	Κατηγορία Δαπάνης	Συνεισφορά στο Έργο	Τρόπος απασχόλησης	Χρόνος απασχόλησης (%)	Ημερομηνία Έναρξης Απασχόλησης
Ενδεικτικά		Εξαρτημένη	ΚΔ 1.1	Συμβολή στο παραδοτέα ΧΧ, ΧΧ	Εντός ωρών εργασίας	80%	ΧΧ.ΧΧ.202Χ
Ενδεικτικά		Σύμβαση Μίσθωσης Έργου	ΚΔ 1.3	Συμβολή στο παραδοτέα ΧΧ, ΧΧ	Εντός ωρών εργασίας	100%	ΧΧ.ΧΧ.202Χ

Μετά την παραπάνω εισήγηση τ. ...., η/ το ..... (αρμόδιο όργανο ανάλογα με τη μορφή της επιχείρησης, όπως π.χ. Δ.Σ., Συνέλευση εταίρων, κλπ), μετά από διαλογική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων,

ομόφωνα αποφασίζει και εγκρίνει:

Τη Σύσταση Ομάδας Έργου για τους σκοπούς του Έργου «.....» (Κωδικός Έργου XXXXXX) που υλοποιείται στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών», της Δράσης 16706 “Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων”, του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. της ΚτΠ Μ.Α.Ε., ως ακολούθως:

Ον/επώνυμο	ΑΦΜ	Σχέση Εργασίας	Κατηγορία Δαπάνης	Συνεισφορά στο Έργο	Τρόπος απασχόλησης	Χρόνος απασχόλησης (%)	Ημερομηνία Έναρξης Απασχόλησης
Ενδεικτικά		Εξαρτημένη	ΚΔ 1.1	Συμβολή στο παραδοτέα XX, XX	Εντός ωρών εργασίας	80%	XX.XX.202X
Ενδεικτικά		Σύμβαση Μίσθωσης Έργου	ΚΔ 1.3	Συμβολή στο παραδοτέα XX, XX	Εντός ωρών εργασίας	100%	XX.XX.202X

Μη υπάρχοντος άλλου θέματος για συζήτηση λύεται η συνεδρίαση και επικυρώνεται το παρόν πρακτικό στο σύνολό του.

.....(τόπος), XX/XX/202X

Υπογραφές

Προσάρτημα Γ: Οδηγίες Δημοσιότητας

Εισαγωγή

Σύμφωνα με τον Κανονισμό για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) 241/2021 και τη χρηματοδοτική συμφωνία που έχει υπογραφεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Νόμος 4822/2021), όλοι οι αποδέκτες χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας υποχρεούνται στην τήρηση συγκεκριμένων κανόνων ως προς την πληροφόρηση, επικοινωνία και προβολή.

Οι **επιχειρήσεις** που ενισχύονται στο πλαίσιο του προγράμματος **Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών**, ως αποδέκτες χρηματοδότησης, έχουν υποχρεώσεις ως προς την πληροφόρηση, επικοινωνία και προβολή, όπως προκύπτουν από τον **Οδηγό Επικοινωνίας** για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0, που βρίσκεται αναρτημένος [στη διεύθυνση <https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/>](https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/).

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις, με σκοπό τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Υποχρεώσεις Δημοσιότητας κατά την υλοποίηση του προγράμματος

α. Στον επίσημο επαγγελματικό **ιστότοπο** των επιχειρήσεων, δημιουργείται σελίδα στην οποία παρουσιάζεται το έργο που υλοποιείται (τίτλος, συνοπτική περιγραφή, προϋπολογισμός επενδυτικού σχεδίου) και σε ευδιάκριτη θέση τοποθετείται η **οπτική ταυτότητα του Ελλάδα 2.0** (=Λογότυπο Ελλάδα 2.0 + Έμβλημα της Ένωσης με τη δήλωση «Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU»), με σύνδεση στην ιστοσελίδα <https://greece20.gov.gr>. Υπόδειγμα χρήσης της οπτικής ταυτότητας ως banner παρουσιάζεται στην ενότητα 4.

Επίσης, εντός του κειμένου αναφέρεται:

- Η φράση: *Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης-NextGenerationEU*

ή όπου απαιτείται στα αγγλικά:

This project is carried out within the framework of the National Recovery and Resilience Plan Greece 2.0, funded by the European Union – NextGenerationEU

- Η επίσημη διαδικτυακή πύλη της δράσης <https://digitalsme.gov.gr>

β. Σε θέση που είναι σαφώς ορατή στο κοινό (πχ είσοδος επιχείρησης), τοποθετείται τουλάχιστον μία έντυπη **αφίσα** ελάχιστου μεγέθους Α3 ή μια ηλεκτρονική προβολή σε οθόνη, με πληροφορίες σχετικά με το έργο που υλοποιείται και την οπτική ταυτότητα του Ελλάδα2.0.

Η αφίσα μπορεί να χρησιμοποιηθεί γενικότερα για τη σήμανση χώρων που σχετίζονται με την υλοποίηση ή προβολή του προγράμματος (πχ εκδηλώσεις, παρουσιάσεις, εκθέσεις). Σχετικό υπόδειγμα αφίσας παρουσιάζεται στην Ενότητα 4 και είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονικό αρχείο μορφής ppt, ανοιχτό προς επεξεργασία, στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος.

γ. **Προϊόντα και υπηρεσίες** που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος, πχ διαδικτυακές πύλες, πληροφοριακά συστήματα παροχής ψηφιακών υπηρεσιών, πλατφόρμες ψηφιακών εφαρμογών, κλπ, θα πρέπει

να φέρουν την οπτική ταυτότητα του Ελλάδα2.0, τουλάχιστον στην αρχική οθόνη διεπαφής του χρήστη (αν υπάρχει), σε θέση ώστε να είναι ορατή χωρίς να απαιτείται η κύλιση της σελίδας προς τα κάτω.

2. Υποχρεώσεις Δημοσιότητας σε ενέργειες προβολής/διαφήμισης του προγράμματος

Σε περίπτωση που στο πλαίσιο του προγράμματος η **επιχείρηση** υλοποιεί **διαφημιστικές ή ενημερωτικές δραστηριότητες**, ακόμα κι αν τις καλύπτει με δική της χρηματοδότηση, **οφείλει να τηρεί τις κατωτέρω υποχρεώσεις** σε ό,τι αφορά τη σηματοδότηση και τις εκφωνήσεις των μηνυμάτων:

2.1 Έντυπο υλικό (φυλλάδιο, διαφημιστική αφίσα, δελτίο τύπου) και ηλεκτρονική επικοινωνία (email, newsletter)

- Περιλαμβάνεται σε ευδιάκριτο σημείο η οπτική ταυτότητα του Ελλάδα 2.0
- Εντός του κειμένου γίνεται λεκτική αναφορά με τη φράση: *Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα2.0» με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης-NextGenerationEU (ή όπου απαιτείται στα αγγλικά: *This project is carried out within the framework of the National Recovery and Resilience Plan Greece 2.0, funded by the European Union – NextGenerationEU*).*

Εάν το έργο προβάλλεται εντός γενικότερου εντύπου της επιχείρησης, τότε στο χώρο προβολής του εντάσσεται η οπτική ταυτότητα του Ελλάδα 2.0

2.2 Συμμετοχή σε εκθέσεις, παρουσιάσεις

- Στο χώρο της εκδήλωσης ή στο περίπτερο της έκθεσης όπου παρουσιάζεται το έργο που υλοποιείται με χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης, θα πρέπει να εμφανίζεται η οπτική ταυτότητα του Ελλάδα2.0 με όποιο τρόπο διευκολύνει το γενικότερο στήσιμο, πχ banner, αφίσα, backdrop, σήμανση στη μετώπη ή το stand κλπ.
- Το ενημερωτικό ή διαφημιστικό υλικό που διανέμεται και αφορά στο συγκεκριμένο πρόγραμμα/έργο θα πρέπει να φέρει τη σήμανση σύμφωνα με το σημείο 2.1.
- Το κοινό της έκθεσης/παρουσίασης να ενημερώνεται και προφορικά για τη χρηματοδότηση του έργου από το Ταμείο Ανάκαμψης.

2.3 Διαδικτυακή διαφήμιση: Web banner ή ανάρτηση (post) στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

- Τοποθετείται σε ευδιάκριτο σημείο η οπτική ταυτότητα του Ελλάδα 2.0.
- Γίνεται αναφορά (tag) στο Ελλάδα2.0: X (@greece20gov), Facebook - LinkedIn (@greece2.0), YouTube (@greece2_0)
- Εισάγονται σχετικά hashtags: #Ελλάδα2_0, #ΤαμείοΑνάκαμψης, #greece20, #NextGenerationEU, #RRF

2.4 Video - Τηλεοπτικό spot

- Κάθε video ή τηλεοπτικό spot που δημιουργείται για την προβολή του έργου που υλοποιείται στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος, θα πρέπει να περιλαμβάνει σε διακριτό πλάνο την οπτική ταυτότητα του Σχεδίου Ελλάδα 2.0 και την εκφώνηση της φράσης «*Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0* (εκφωνείται: δύο τελεία μηδέν). *Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης NextGenerationEU*».

Εάν το έργο προβάλλεται εντός γενικότερου βίντεο ή τηλεοπτικού spot, στο πλάνο προβολής του εντάσσεται η οπτική ταυτότητα του Ελλάδα 2.0.

2.5 Ραδιοφωνικό spot

- Τα ραδιοφωνικά μηνύματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν την εκφώνηση της φράσης «Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (εκφωνείται: δύο τελεία μηδέν). Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης NextGenerationEU».

Επισημαίνεται ότι:

- Οι επιχειρήσεις δημιουργούν και διατηρούν **αρχείο υλικού επικοινωνίας**, διαθέσιμο στο Τμήμα Επικοινωνίας και Δημοσιότητας της ΕΥΣΤΑ, το οποίο περιλαμβάνει, φωτογραφίες των αφισών κατόπιν τοποθέτησής τους, συνδέσμους (links) στον ιστότοπο ή και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπου εμφανίζονται σχετικές με το έργο αναρτήσεις, έντυπο ή οπτικοακουστικό υλικό που τυχόν παράγεται για την προβολή του έργου, κλπ.
- Παρέχεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ), το δικαίωμα να χρησιμοποιούν δωρεάν το υλικό επικοινωνίας που παράγεται στο πλαίσιο του προγράμματος (περιεχόμενο αναρτήσεων, φωτογραφίες, κλπ), σε ενέργειες προβολής και επικοινωνίας.
- Στην περίπτωση που υλοποιούνται ενέργειες επικοινωνίας ή παράγεται υλικό που ενδεχομένως δεν αναφέρεται ρητά στο παρόν ή στον Οδηγό Επικοινωνίας, τηρούνται οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στον Οδηγό ή ενημερώνεται η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης για παροχή συγκεκριμένων οδηγιών.

3. Εφαρμογή της Οπτικής Ταυτότητας του « Ελλάδα 2. 0 »

Η οπτική ταυτότητα του Ελλάδα 2.0 σε διάφορες αναλύσεις και μορφές είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Ελλάδα 2.0 [εδώ](#).

Η οπτική ταυτότητα του Σχεδίου Ελλάδα 2.0:

- Εμφανίζεται ενιαία, ευδιάκριτη και σε προβεβλημένη θέση.
- Δεν τροποποιείται ούτε συγχωνεύεται με άλλα γραφιστικά στοιχεία ή κείμενο.
- Τα στοιχεία της οπτικής ταυτότητας -λογότυπο του Σχεδίου Ελλάδα 2.0, έμβλημα της ΕΕ και δήλωση χρηματοδότησης- τοποθετούνται δίπλα το ένα στο άλλο (βλ. Ενότητα 2).
- Το μέγεθος της προσαρμόζεται ανάλογα με το μέγεθος του επικοινωνιακού υλικού στο οποίο εμφανίζεται, όμως το ελάχιστο ύψος της δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 1 εκατοστό (cm). Στην περίπτωση παραγωγής μικρών αντικειμένων όπως usb sticks κλπ. επιτρέπεται να εμφανίζεται μόνο το έμβλημα της ΕΕ, αυτό να είναι μικρότερο του 1 εκατοστού σε ύψος και σε αυτή την περίπτωση συνιστάται η κάθετη στοίχιση της δήλωσης χρηματοδότησης.

Όταν εμφανίζεται από κοινού με άλλα λογότυπα τα λοιπά λογότυπα:

- δεν παρεμβάλλονται στην οπτική ταυτότητα
- τοποθετούνται σε σχετική απόσταση από την οπτική ταυτότητα

- το μέγεθος των λοιπών λογοτύπων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το μέγεθος της οπτικής ταυτότητας
- εκτός από το έμβλημα της ΕΕ δεν χρησιμοποιείται καμία άλλη οπτική ταυτότητα ή λογότυπο για να δηλώσει την χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στον [Οδηγό Επικοινωνίας](https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/) του Ταμείου Ανάκαμψης (διαθέσιμος στη σελίδα <https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/>) δίνονται παραδείγματα εφαρμογής των ανωτέρω οδηγιών.

4. Υπόδειγμα Αφίσας – Banners οπτικής ταυτότητας

4.1 Υπόδειγμα Αφίσας

Το υπόδειγμα αφίσας που παρουσιάζεται ακολούθως, είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονικό αρχείο μορφής ppt στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος και είναι ανοιχτό προς επεξεργασία ώστε να συμπληρωθούν τα στοιχεία του έργου (τίτλος έργου, σύντομη περιγραφή του αν κρίνεται σκόπιμο και προϋπολογισμός).

Τίτλος Έργου .....

.....

Σύντομη Περιγραφή Έργου (προαιρετικά)

.....

.....

Φορέας Υλοποίησης:
Κοινωνία της Πληροφορίας Μ.Α.Ε.

**Ψηφιακός
Μετασχηματισμός**
Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανάπτυξη Ψηφιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Προϋπολογισμός Έργου:
..... €
(αναγράφεται ο συνολικός Π/Υ του έργου)

Χρηματοδότηση ΕΕ:
..... €
(αναγράφεται το ποσό ενίσχυσης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Ελλάδα 2.0

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

4.2 Οπτική ταυτότητα Ελλάδα2.0

Κατά τη χρήση της οπτικής ταυτότητας σε ηλεκτρονική μορφή, γίνεται υπερσύνδεση στον διαδικτυακό τόπο <https://greece20.gov.gr>